

‘Apousel’ ‘Apousel’ sohwafe Syohofoho. **Olo Hungkuno Simo'mjofoho.**

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *teti-tili* (33) nto uyakolo'mentisopolikenno Luk olo iyoswo loso mt̄'mokumentisofoho. Luk sohwo iyoswo Tiyoufilosimne'no mt̄'mokonto tifi olo iyoswo *Apousel* loso mt̄'mokementisofoho. Olo iyoswo hiloso Jisasimo a'amu songo iningkamentohofo so'nji Pouli'nji Mponopasi'njiye syoho'nji Pita'nji Pouli'nji nom'ne a'amu so'njimo Anituye Towahuno nihu'no yokumpohn'nyo uhula'mo'mentiso sontnne'no Luk mt̄'mokumentisofoho. Oso'no olo iyoswo homo lomne yofeso pilningo womulantifi inyofoho. Yofe hiso ole: A'amu syoho'njo hwafe iyoswofoho. U, a'amu syoho'njo sohwamo Anituye Towahuno uhula'ofo iyoswofoho. U, Pita'nji Pouli'njiye syoho iyo somjo hungkuno iyoswofoho. Oso'no olo iyoswo homo lomjo yofe neso ole: A'amu syoho'njo hwafe iyoswofoho. Oso'no yofe tifo mulinyoso ole: *Apousel*iyoho. Luk iyoswo simo'mjo mt̄'mokumentisoso Jisas yo'mayo hopi'nonohino imentiso so'no mt̄'mokumentisofoho. I oso'no olo iyoswo loso a'amu Jisasimo iningkunyoso Anituye hungkuno liku'meefo yahoningkofi a'amu Jisasimo miningkunyoso tango uyontifi fonjasiyu uloho'motofo so'ne mt̄'mokinyofoho. Oso'no

olo iyoswo Apousel lomjo hungkuno hwapingo Anituye hungkuno liku'meefo syohoso Jelusalem mta'ni foka'mentisoso nihu'nahone Jutiya piwekihn'nawo lohofonto osoporta'angoso Someliya piwekihn'nawo'mentisofoho. Osopo nta'ni mjimo'nimoponto nakwoe ango lopo ifawo'nyofoho. (Olo hungkuno lomjo hungkuno hwapingo Apousel sohe engo 1 honingkano we'e 8. Osopo weho.) Olo iyoswo loso Luk ango Loum humanto mti'mokumentisofoho. Olo iyoswo hiloso hofiko nakwo ito'no ehumayo'ne hungkuno iwolo'mokumentohofo kalohi nakwo atofo lihwasi tifi uningkohwano.

Jisas ulimento, Nje Towahuno Wopingoso sekuyepono wolihwatimonnoho.

¹ Nje Tiyoufilos sohwosi, ngko Lukti'ni mti'mokalokweno. Iyoswo simo'mjo kikimne'no mti'mokumentoheso ole, Jisas kakoe hungkuno lutihwanto kakoe syohoso nomjimiwento ahwomomo simentisofoho. Oso'no ifalifaliyo nto mti'mokumentohefoho. Hungkuno songoso olenoho.

² Jisas Kako ahwomomo masiyo sohonta kako Anituye Towahuno'nji nohumanto kakoe a'amu apousel uhwosopo'mentiso sohwamo oso hungkunoso yo'mayo syoho ifitnne'ento ulimentisofoho.

³ Jisas poyo pe'nonto apa'no songo lika'mentiso sohonta kako yo'mayo wonyoangkafo yontaningkofi sikuno fouti (40) memjao'mentisofoho. A'amu huhwo sohwa ose nuhwonontifi ole syafihu'mentohofi, Ou,

Jisas songo humayoso nehopeho. Huno ose uyimantisofoho. Jisas nohumanto Anitu nakumo yokumpohn'nyo enemokosyohumane so'no lutihwamentisofoho.

⁴ Sikuno fihi Jisas iye inomokomoyo sohwa Jisas'i'ngi nuhu'mokontifi Jisas ole ulimento, Nonje nonje humpekutoho. Jelusalemnohini fosyohumantokuno. Oso hiso Anitu kako sejapone so'no nto selimentohe so'no fohontohumantokuno.

⁵ Joun a'amumo mijo kiyoma'mojo sohwo mijo'nohino kiyoma'mojofoho. Sikuno mofonepo Anituye Towahuno wosehula'o'montonoho. Ose ulimentisofoho.

⁶ Apousel sohwa Jisas'i'ngi uhu'mokumentohofo so'no Jisasimo ulohonimentohofi, Hwe Engo sohwosi, olahonta nakwo a'amu Jutajo hn'nwi nakwo mokosyohumunane'no wonamokumonntaho. Nakwoe yofe Isilael engo umo'nimontolaho.

⁷ Ose ulahoni'ngkofi Jisas ulimento, Oso sikuno hiso sekwo huno maseyohoyohoho. O'o, Mphwo Anitu oso sikuno hiso ho'nahumentisofoho. Kako'nohini mokosyohumaho.

⁸ I oso'no Anitu kakoe Towahuno Wopingo sekumo sehula'ofoso sohonta kakoe yokumpohn'nyo nomafikuji nje hungkuno sekwo nomotakuji a'amu hopi'nonohino somo filutihwafikuno. Pone Jelusalemne'no, hwaho Jutiya hopi'nonohino ne'no, hwaho Someliya ne'no ango yawojo'meemo filutihwafikuno.

*Jisas ahwomomo simentisofoho.
(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)*

9 Oso hungkuno hiso Jisas ulahonìngki a'amu sohwa uhwontohumentanìngkofi kako ahwomomo sìmentisofoho. Nosontanìngki himo a'amufe tìmomo uhoholo'mentisofoho.

10 Hofiko ahwomomo tìmo huno honamo- fontìfi hwe manji'mofo halojo'njo hufa'u sohwa'u hofiko'nji lohofonji ulìmentisi.

11 Sekwo a'amu Ngkalilinta'ango soku, nolohofontìfi ahwomomo peho'no uhwonto-humalofo. Anìtu nto utìmakwoho. Oso hwe huhwo sohwo sekwo olohonta uhwonìngkohoho pa'nyoso hwangku asomo noponefoho. Ose ulìmentisiyefoho.

Hofiko Jutasìye syohomne'no hwe fihumo uh-wosopo'mentohofoho.

12 Oso hwofìki'nyo Oulif sopo nta'ni nokotapontìfi Jelusalemno umentohofoho. Ikanopo'maho. O'o, tìfoneponoho. A'amu Jutaso sìkuno iyoho humayo osomno hofiko hano tìfonepemmotofoso pa'nyoponoho.

13 Jelusalem i'mofapontìfi ango tokilonjwa'mo molinyo somo humamentofofo sopo kotasìmentohofoho. Oso a'amu huhwo sohwafe yofe ole, Pitaja, Jounja, Jemìsìja, Entìluja, Filipìja, Toumasìja, Mpatoulomìjuja, Matìjuja, Alìfiyosìye hwomu Jemìsìja, Saimoun Seloutìja, Jemìsìye hwomu Jutas sohwanjoho.

14 Hofiko sìmeho afa'nohino inontìfi Anìtune'no jomo ulìwo'nìmentohofoho. Moya'mi sofa Maliya Jisasìye kona'wohi'nji konìngkwa'wehwosanji hofiko'nji Anìtune'no jomo ulìwo'nìmentohofoho.

15 Hofiko Anitumo jomo ulontaningkofi sikuno fiso memjao'mentisofoho. Sikuno fihumo a'amu wan hantilet tiwenti (120) Jisasimo iningkamotofoso nohumentaningkofi Pita nolikafonto ulimento,

16 Nje a'amu soku, hohonta Anituye Towahuno sohwo kakoe mampaho Ntefitiye simehomo'mo ho'nosyahoninkgi Ntefit oso hungunoso mtimokumentisofoho. Oso hungkuno hiso ne imo'nyo'nefoho. Jutas kako Jisasimne'no tokoyo'ofo imentisofoho. Oso'no Ntefit mtimokumentisofoho. Olohonta oso hungunoso ne imo'nimasofoho.

17 Jutas nakwo'nji humamojo hweho. Nakwoe syohoso afa'enohinoso Jisas nahwosopo'mentisofoho.

18 Jutas huhwo sohwo kakoe wonyo so'ne hamniyoho nomanto hwaho mpe yonto osopo mnokino ki'mo lohofonto piwahu'mentisofoho. Nopiwasyonto kakoe simeho fongkulo lohofonto yo'mayoso hu'mewahu'mentisofoho.

19 Oso hungkuno hiso ho'ningkahoninkgi a'amu Jelusalem mta'angoso nupa'nontifi oso hwaho hopo sopono mulimentohofi, Akelitamanoho. Hopo sopone yofe yiwole'mo ole, Hwaho jahino'njoponoho.

20 Hohonta Ntefit olo hungkuno loso Ta'njo Iyoswomo mtimokumentisofoho. Hungkuno ole,

Kakoe angoso siki wawentihwono.

A'amu fihwo nohumayo'eno.

Nom'ne hungkuno ta'njoso ole
mtimokumentisofo,

Hwe nom'nehwo kakoe syoho womano.

21-22 Oseso Jutas̄ye syoho mayoso'no nom'ne hwe fihumo uhwosopehwasi kako nakwo'nji Jisas songo l̄ka'mentiso so'no wolut̄hwantanoho. Olo hwe huhwo lohwo kako nakwo'nji Jisas̄'nji nohumentan̄ngki Joun a'amumo mijo kiyoma'mentiso sohonta Jisas kakoe syoho ema'mentisoso oso syoho mj̄m̄wento osohonta An̄tu Jisas̄mo ut̄ma'masofoho. Oso hopi'nono uhwon̄wo'n̄ngkiso sohumo nakwo uhwosopeeno.

23 Pita ose ulahon̄ngki a'amuso hwe hufa'u hwa'u uhwosopo'mentohofofoho. Hwe anga'no kakoe yofe Jousep Mpasopas, nom'ne yofe mulimotofoso Jos̄itos̄yoho. Hwe nom'ne sohwo kakoe yofe Matiyas.

24 Oso hwa'umo uhwosopent̄fi An̄tumo jomo ulimentohofi, Hwe Engo, a'amu hopi'nonohinofe s̄mehomo huno kiyohoho. Olo hwe uhwonalokune lohwa'u ntisohumo uhwosopeenehwono.

25 Oso hwe huhwo sohwo Jutas̄ye *apousel* syoho womano. Syoho hiso Jutas̄mo k̄ko uyahon̄ngkini Jutas syoho wop̄ngoso ul̄ko'manto n̄ihu'nahone t̄kanomo umentisofoho.

26 An̄tumo ose ulont̄fi hof̄ko sojo we'e so'nji syohi'nyo yont̄fi Matiyas̄mo uhwosopo'mentohofofoho. Hwe huhwo sohwo kako Jutas̄ye *apousel* aho hopi'nono s̄ife mta'ni anga'nohino sohwanji humamotofofoho.

Anituye Towahuno pmmentisofoho.

¹ Oso S̄ikuno Engo iyoho humayo'ne *Pentikous* * osomo a'amu Jisas̄imo in̄ingkawo'n̄ingkohofoso ango fipo uhu'mokumentohofofoho.

² Osopo nuhu'mokahon̄ingkofi ti'mayo yoka pa'n̄ingo ahwomo mta'ango ho'nonto ango uhu'mokumentohofo somo uhula'o'mentisofoho.

³ Oso a'amuso oso ti'mayo yoka upa'nontifi uhwon̄imentohofoso ti'melanyo hopa yonto oso hiso mtihupo mtihupe lohofonto a'amu nohumenton̄ngkofo somo a'apahopo humolawopmentisofoho.

⁴ Oseso Anituye Towahuno Wopingo a'amu somo ifeehu'mokasi lohofonto hungkuno kengo kengo nom'ne a'amufe mampaho pa'nyo hofikoe mangomo umasiyahon̄ingki hofiko hungkuno kengo kengo limentohofofoho. Oso hungkunoso Towahuno Wopingo umentisofoho.

⁵ Juta a'amu hwaho kengo kengoponta'ango Mouses̄ye hon̄ingkano hungkunomo in̄ingkamotofoso Jelusalem humamentohofofoho.

⁶ Oso ti'mayo yoka hiso ho'n̄ingkahon̄ingki a'amu Jelusalem humamotofoso nupa'nontifi a'amu pi'n̄ingo engo oso angopo komo'no uhu'mokumentohofofoho. Apousel sohwa hungkuno kengo kengo lontan̄ingkofi a'amu

* ^{2:1:} Oso iyoho homayo s̄ikunoso s̄ikuno **fifitiso** (50) Anitu Kako A'amu Isiāel somo Uyakolo'mentiso somne'no Syafisiyo S̄ikuno Engo somo humantife sohonta **Pentikous** imofap̄wo'n̄ingkisofoho.

hopi'nonohinoso hofikoe mango hungkuno
l̄motofoso upa'n̄imentohofofoho.

⁷ Nupa'nont̄fi yomo yont̄fi huno pi'n̄ingo
engo syafihu'mentohofi, Olo pipil̄keno. Oso
a'amu hungkuno kengo kengo lalokwofo lohwa
Ngkalilinta'ango hwafoho.

⁸ Nakwoe hungkuno kengo kengo loso
na'uja aswo nema'mentohofo osohonta
upa'n̄iment̄hwone pa'nyofoho. Oso hiso pipilo.

⁹ Nakwo kengo kengopo nta'n̄ingo'nwoho.
Patiya, Mitiya, Elam, nom'ne a'amu
Mesopoutemiyanta'ango, nom'ne Jutiya,
Kapotousiya, Pountos, Esiya,

¹⁰ Filiyiya, Pamifiliya, Ijip, Lipiya, Sailini ma-
fone sopo nom'ne Loum mta'ango hn'nwi hu-
malohwono.

¹¹ Nakwo a'amu Juta hn'nnonji nom'ne a'amu
kengoso nakwoe yahinomo in̄ngkowalokwofo
so'nji, K̄litnnta'angoso Alepiya'njoso nakwo
hopi'nonohino hn'nwi yo'mayo wonyoangkafo
An̄tu iwo'n̄ngkiso so'no nakwoe hungkuno
kengo kengoso upo'nalokuhwono.

¹² Ose syafisyonfi yomo yomo yont̄fi huno
engo syafisyonfi ul̄imentohofi, Ooso pipilo.

¹³ A'amu fehohnjo sitofo ole ul̄imentohofi, olo
hwe lohwa An̄tuye hungkuno nelalokwofo lo-
hwa hofiko mijo iyoho'njo niloho'nont̄fi kolalok-
wofo. Ose ul̄imentohofofoho.

*Pita kako An̄tuye hungkuno
lut̄hwamentisofoho.*

¹⁴ Pita apousel aho hopi'nono sīfe mta'ni
anga'nohino sohwanji nol̄kafonto mango engo

ulimento, Sekwo Jutiyanta'ango soku a'amu Jelusalem humalofo s̄ikunonji nje hungkuno waselimonne'no yohono. Sekwo upa'n̄imno.

¹⁵ Ole lolalokwofo, Hwe lohwa mijo iyoho'njo niloho'nontifi kolalokwofo. Ose lolalokwofo. Awonoho. Ose'maho. Olo mofehi'nyo'njoho. A'amu mofehi'nyo'nji mijo iyoho'njo manyo hwafoho.

¹⁶ O'o hohonta Jouel hwe Anituye hungkuno l̄imojo sohwo olo hilo so'no l̄imentisofoho. Kakoe hungkunoso olahonta ne imo'nalofoho. Jouel ole mt̄'mokumentisofoho.

¹⁷ Anitu hohonta ole ulimento, S̄ikuno moi'wo imo'nyoso mofone sohonta nje Towahuno sofe yokumpohn'nyoso a'amu hopi'nonohinomo uyonefoho.

Sekwoe hwomu sohwanji mu sopeenji hofiko Anituye hungkuno ulifitnnefoho.

Hwe songo sohwamo ngko wojo uhwonyo pa'n̄ingo yo'mayo so'no utihwamnefoho.

Hwe a'mane sohwa wojo uhwonifitnnefoho.

¹⁸ U, nje Towahunoso nje hwe moy'a'mi syoho ntahofoyo somo uyimnefoho.

Ose uyohoni'mo hofiko nje hungkuno nalifitnnefoho.

¹⁹ Sekwo ahwomo ajwo lopo t̄imo uhwoningkujo'no nom'ne kengoso setihwamnefoho.

Olo hwaho lopo yo'mayo kengo wonyoangkafoso nomt̄'mokumnefoho.

Oso kengoso honyo'nji toho'nji tikayu hujen-jemo'nji nomt̄'mokumnefoho.

²⁰ Olo mofehi'nyolo s̄ikwo'mno imo'n̄ingkuhwosi s̄ikuno meefonefoho.

Hamnoso honⁱyo'nohino imo'nonefaho.

Olo hiloso nuhwonⁱngkuji u nje Sⁱkuno Engoso
imo'nonefaho.

²¹ Oso hohosohonta hwe fihwa hwoya'mi
fifa ngkine'no joho ntⁱkujo somo
utⁱma'mnefaho.

Nje a'amu imo'nⁱfitnnefaho.

Oso hungkunoso Jouel mtⁱ'mokumentisofaho.

²² Sekwo a'amu Isⁱlael soku, olo hungkuno
haloho upa'nⁱmno. Jisas Nasalet nta'ango oso
huno sekwo huno moi'wono. Anⁱtu Jisasⁱmo
kakoe yokumpohn'nyo uyahoniⁱngki olo hwaho
lopo Jisas yo'mayo kengo wonyoangkafoso
netⁱhwamentisofaho. Oso hiso nuhwonontani
nakwo huno naimentisoso Jisas Anⁱtuye Hwomu
Ne hweho.

²³ Anⁱtu kako hohonta huno ole, Nje
hwomu a'amufe wonyo'ne poyo pe'nyo'ne
hwahopo uhwatⁱmonne'no yohono. Ose
syafⁱhu'mentisofaho. Oso'no olo hwe lohwo
Anⁱtu sekwoe ahomo ho'nahumentisofaho.
Ho'nosyahoniⁱngki sekwo a'amu Loum somne'no
ipemotasontⁱfi hofⁱko iyo hwojiyafⁱku'nnyo
somo fonjinto'ofahumentohofofaho.

²⁴ Anⁱtu kakoe hwomumo poyo pe'nyo yahino
tohino somta'ni isⁱhutofomanto apa'no songo
ulⁱka'mentisofaho. Jisas sohumo sokimo somo
mokilopm'mokumentisofaho.

²⁵ Hohonta Ntefit ole mtⁱ'mokumentisofaho.

Nje Hwe Engo sohwo kako ngko'nji
mofonepo humaso sohumo ngko
uhwonⁱwo'nⁱngkohefaho.

Kako nje aho angahohnta'ni humaso sohune'no ngko mopiwahu'mnehono.

Yo'mayo nom'neso ngkimo milo-jan:mofonehoho.

²⁶ Hiso'no nje simeho wopingo nimo'n:ngkohoho.

Nje mampaho Anituye yofe ho'nomayo'nefoho.

Ngko poyo pe'nime sohonta iyoho mannonefoho.
O'o, ngko Anitumo uhwonimnefoho.

²⁷ Nje huyo'mangoso tikanomo humayo'ne nisikwajiyo'eno.

Jije hwomufe a'apaho piso imo'nyo'eno.

²⁸ Songo humayo'ne honingkano ntihwahino.

Kiko ngko'nji humayo so'no nje simeho wopingo nimo'n:ngkohoho.

Ntefit hohonta ose mt:mokumentisofoho.

²⁹ Nje a'amu soku, olo hungkuno Ntefit mt:mokumentiso so'no yolooso waselimo. Ntefit kakine'no mt:mokumentiso'maho. O'o, kako poyo pe'n:ngkahon:ngki hofiko ijopijisyahumentohofofoho. Kakoe pi'n:momo olo hwaho lopo weho. Nakwo timo uhwon:wo'n:ngkuhwono.

³⁰ Ntefit kako Anituye hungkuno limojo hweho. Anitu Ntefitimo ulimento, Jije imu hwe yofe engo'njo jije yofe pa'nyo imo'n:ngkithwosi a'amumo umokosyohumane hweho. Ose ulahon:ngki Ntefit kako huno umentisososo oso hungkuno hiso ne imo'nonefoho.

³¹ Hohonta Ntefit yo'mayo Anitu yone'ento uhwonimentisososo oso'no hwe Anitu uhwosopo'mentiso sohwo poyo nope'n:ngkuhwosi

apa'no songo nolikafone so'no limentisofoho.
 Ole mt̄i'mokumento,
 Kakoe huyo'mango tikanomo humayo'ne
 nus̄kwajyo'eno.
 Kakoe a'apaho piso imo'nyo'eno.

³² Oso hwe huhwo sohwo Jisasiyoho.
 An̄tu nto ulika'mentiso lohumo nakwo
 uhwonimentihwone. Osohune'no lalokuhwono.

³³ Kako ahwomomo nokotasonto osopo
 An̄tuye aho angahohnta'ni nto humantono.
 Hohonta kako ole nto nalimentisofoho. Ngko
 An̄tuye Towahuno Wopingo wosejapmmo.
 Jisas ahwomomo nosahon̄ngki Mpohwo kakoe
 Towahuno uyahon̄ngki Jisas Towahuno hiso
 nehwojahon̄ngki olohonta hungkuno mampaho
 kengo kengo so'nji selhwoneso yo'mayo
 yihwoneso hwapingo An̄tuye Towahuno
 nehulo'ofalofoho.

³⁴ Upa'n̄mno. Ntefit oso hungkunoso
 kakine'no mamti'mokumentisofoho. O'o,
 kako ahwomomo masimmentisofoho. Ole
 mt̄i'mokumentono,
 An̄tu nje Hwe Engo K̄lais An̄tu nakwoe
 hwahopo uhwati'mentiso sohumo ole
 ulimento,

Kiko nje aho anga sohohnta'ni fosyohumaho.

³⁵ Osopo kiko nohumahoji ngko jiye mango
 sohwamo jiye sifiki'nyo'mo enjwa'mo
 wakuhumot'i'monnoho.

³⁶ Oso'no sekwo a'amu Is̄lael soku, huno
 ito'no fisyaft'hupmno. Olo Jisas huhwo
 sohwo sekwo iyo hwojiyafiku'nyyopo
 fonjinto'ofahumentohofo lohune'no An̄tu
 Hwe Engo nemokosyohumayo'ne sohumo

umokumentisofoho. Olo hwe lohwo Kìlaisiyoho. Pita ose ulimenterisofoho.

*Hwe moyamipi'ningo engoso
simeho yìwalo'mokahoningkofi mijo
kiyoma'mentohofofoho.*

³⁷ A'amuso olo hungkunolo nupa'nontifi simeho tango mìkunimposo umentisofoho. Pita'nji apousel nom'ne sohwanjimo ulimenterhofi, Ou, hwe sifahwe, nakwo pipi yanehwono.

³⁸ Ose ulahoningkofi Pita ulimento, Sekwo a'amu anga'no anga'no honingkano wonyo foho'naopmno. Anituye hungkunomo tifi finingkamno. Jisas kako jiye wonyo wae yakumofhwosi kakoe a'amu ne imo'nìngkohojo'no a'amumo utihwayo'ne mijo wokiyosemapife. Ose ikujo'no kakoe Towahuno Wopingo wosejapmmontonoho.

³⁹ Anitu selimento, Nje Towahuno Wopingo wosejapmmo. Oso hungkunoso sekwo'ne'nji sekwoe mehomì mne'nji a'amu hwaho kengoponta'ango oso'ntnne'nohinofoho. A'amu hopi'nonohino nakwoe Hwe Engo Anitu kakine'no joho ulalokwofo soku kakoe Towahuno Wopingo wosejappono.

⁴⁰ Pita ose ulonto, hungkuno nom'ne pi'ningo engo ulonto, ulimento A'amufe honingkano wonyomne'no i'waho fiyimno. Tohino engo nomapitoho. Sekwo Anitumo finingkamno.

⁴¹ Ose ulahoningki a'amuso nupa'nontifi oso hungkuno somo iningkowahoningkofi mijo kiyoma'mentohofofoho. Oso sikuno somo a'amu tili

tausen (3,000) Anítumo simeho uyémentohofoso
Anítuye a'amu ne imo'nímentohofoho.

*A'amu Jisasímo iníngkawo'níngkohofo sofe
yahino songo wonyoangkafo ma'mentohofoho.*

⁴² Anítuye a'amu ne imo'nímentohofoso *apousel* sohwa Anítuye hungkuno lutíhwentaníngkofi hofíko upa'nímotofofoho. Hofíko nuhu'mokontífi ufo'ma'nímotofofoho. Hofíko wosopayo afapo nta'ni nonontífi [†] Anítumo jomo ulímotofofoho.

⁴³ Anítu kakoe yokumpohn'nyo *apousel* sohwamo uyahoníngki hofíko yo'mayo kengo wonyoangkafoso imentohofoho. A'amuso oso hiso nuhwonontífi pisopisaho mjaliimíwentífi iyoho'nji yomo yomo'nji imentohofoho.

⁴⁴ A'amu Jisas Kílaisímo simeho hi'ntnnono umotofoso afapo nohumantífi hofíkoe ho'yango yo'mayoso nem'nohino afafoho.

⁴⁵ A'amu ho'yango'njo hwaho'njoso oso hiso a'amu nom'ne somo uyontífi hamniyoho no-mantífi umofonyo inyo somo yano ulohmmentohofoho.

⁴⁶ Hofíko simeho yano inontífi sikuno huhwo huhwi Anítuye ango engo somo nuhu'mokontífi Anítuye yofe ho'noma'motofofoho. Hofíko wopayo nom'ne ango kengo kengomo nonontífi hofíkine'no huno mosyafísiyo'njo yontífi nom'ne

[†] **2:42:** A'amu pí'níngko engo huno'njo Jisas Kílaisímo iníngkunyoso ni'hu'mokontífi wopae nímentohofoho. Osohonta wopayo moi'wo nontífi hofíko hunso Jisasíye mi'kufo'nji honíyo'nji ne'no syafíhu'motofofoho.

a'amumne'no syafihu'motofofoho. Oso'no hofiko simeho wopingo'nji humamotofofoho.

47 Wopingo nohumantifi Anituye yofe ho'noma'motofofoho. A'amu hisomne'no hwe moyam'i nom'neso ulimotofi, Anituye a'amu neso wopingo'nohinofoho. Sikuno huhwo huhwi a'amu nom'neso Anituye hungkuno nupa'nontifi simeho uyontifi iningkamotofofoho. Anituye a'amu neso pilningo engo imo'nimentohofofoho.

3

*Hwe sife wonyo'njo sohwo wopingo
imo'nimentisofoho.*

1 Sikuno fihwi Pita'nji Joun'nji siko Anituye ango engo somno simentisyofoho. Osopo akupo'nyo so'nji (3 kilouk) a'amu pilnigoso Anitumo jomo ujo'ne uhu'mokumotofofoho.

2 Kuso somne'no ole liwo'nitingkohof i wonyoangkafoponoho. Hopo sopo hwe fihwo sife kokato'nnyo'njo kona'wohi aswo mta'ni osenohini ma'mentiso sohwo humunyoponoho. Sikuno huhwo huhwi huhwo sohwae a'amuso intokwasontifi osopo itofasiyo'nohini imotofihweho. A'amu ango engo somo nohotoswahonitingkofo sohonta hwe huhwo sohwo hamniyoho jomo ulimojo hweho.

3 Osopo sife wonyo'njo sohwo nohumanto uh-wonimentisoso, Pita'nji Joun'nji woswanji yontanitingki uhwononto ulimento hamniyoho we'e ntapinyo.

4 Ose ulahonìngki Pita'nji Joun'nji siko tìmo yokumpohn'nyo uhwononji ulìmentisi, Kìko tìmo fehonyo.

5 Ose ulahonìngki hwe huhwo sohwo hamniyoho wontopanjiyo'ne fohonto uhwonìmentisofoho.

6 Pita ulìmento, Ngko hamniyoho ane hwo'nyoho. Nom'neso wokijapmmo. Jisas Kìlais Nasaletnnta'ango sohwoe yokumpohn'nyo'nji wakilìmonne'no yohono. Hano fiyo.

7 Ose ulonto kako kakoe aho nomanto ulìka'mentisofoho. Ose ulìkofahonìngki hwe huhwo sohwoe sìfe yokumpohn'nyo imo'nonto noswolìkofawento hano umentisofoho.

8 Siko'nji angó engo somo noswontìfi hwe huhwo sohwo lìkofahm'nyo yonto Anìtumo isamoyoka ulìmentisofoho.

9 A'amú angó engo somo nohumantìfi uhwonìmentohofoso, hwe huhwo sohwo lìkofahm'nyo yonto Anìtumo isamoyoka ulahonìngki uhwonontìfi

10 ole syafìhu'mentohofi, U olo hwe sìfe kokato'nnyo'njo lohwo hoku'yopo humanto hamniyoho'no jomo lìmojo hweho. Oso hunoso uyahonìngki yomo yomo yontìfi pisopisaho lìmentohofofoho.

Anìtuye angó engo somo Pita hungkuno lutìhwamentisofoho.

11 Hwe huhwo sohwo Pita'nji Joun'njimo aho kehonìngkofi hwe moy'a'mi hopi'nono hano kunto kunto'no wentìfi kontolompo'ango somo uhu'mokumentohofofoho. Oso kontolompo'ango somo Soulomounìyefoho lìmotofofoho.

12 Osopo uhu'mokahonìngkofi Pita nuhwononto ulìmento, Sekwo a'amu Isìael soku, yomo yomo peho'no yohofo. Nekumo tìmo yokumpohn'nyo peho'no ehonalokwofo. Sekwo huno ole laseyohoho, Hikoe yokumpohn'nyo mta'ni hwe lohwo wopìingo imo'nìngkohoho. Huno ose laseyohoho.

13 O'o, Apìlohamja Aisakìja Jekoupìja nakwoe ajuyohwosafe Anìtuyoho. Osohwo kako kakoe syoho ulohofiyoso Jisasìye yofe ho'nomayo'nohinofofo. Oso huhwo sohumo sekwo nokentìfi a'amu Loum sohwafepono ipemotosahonìngkofi osopo Pailot usìhuto'mto yahonìngki sekwo nakwolaho ulìmentohofofoho.

14 Oso Jisas huhwo sohwo honìngkano wonyo ane hweho. Wopìingo'nohino hweho. Osohumo nakwolaho ulontìfi hwe wonyo a'amumo fonjahumentiso sohune'no Pailotìmo jomo ulìmentohofofoho kuyoho.

15 Ose ulontìfi sekwo yo'mayo songo humayo hwapìingo sohumo sekwo a'amu Loum somo uyahonìngkofi hofìko fonjahumentohofofoho. Nofonjosyahonìngkofi Anìtu apa'no ulìko'mentisofoho. Oso hiso'no nekwo nuhwonontayo olohonta hungkuno hiso'no selalokuhwoyo.

16 Nekwo Jisasìmo sìmeho hi'ntnnono uyahonìngkuhwoi Jisasìye yokumpohn'nyo olo hwe lohumo wopìingo imokohoho. Sekwo olo hwe sìfe kokato'nnyo lohumo huno moi'wonoho. Olo sìmeho hi'ntnnono Jisasìmo uyalokuhwayo loso Jisas mta'angofofo. Olo hiloso hwe sohumo

wopingo umokahonìngki uhwonalokwofo.

17 Nje a'amufo, sekwo sekwoe hwe engo sohwanji Jisasimo fonjahumentohofo sohonta huno ito'no mosyafisiyo'njo imentohofo kuyoho. Oso'no ngko huno niyohoho.

18 Hohonta a'amu Anìtuye hungkuno lìmotofo sohwamo Anìtu ulìmento, Hwe uhwosopo'mentohe sohwo tohino engo manefoho. Ose ulahonìngki a'amu somo ulìmentohofofofo. Sekwo Jisasimo fonjahumentohofo sohonta oso hungkuno hiso ne imo'nìmentisofoho.

19 I oso'no olahonta sekwo huno fìkwesyafìhupmno. Sekwoe sìmeho yìwolo'mo filohopmno. Sekwo sìmeho yìwolo'mokukujo'no Anìtu sekwoe wonyo wae weesemo'mtonoho.

20-21 Wayo yasemofìhwosi kakoe yokumpohn'nyo'nji sìmeho wopingo'nji wosejapmmontonoho. Hohonta Anìtu nakune'no fohu'nìmentisoso nefo'mayo'ne kakoe hwomu Jisasimo uhwosopo'mentisofoho. Anìtuye hungkuno lìmotofo sohwa yo'mayo lìmentohofo so'no ito'no imo'nyo'ne Jisas ahwomomo hontohumaho. Moi'wo imo'nìngkìhwosi nopone hweho.

22 Hohonta Mouses seyakwosamo ulìmento, Hwe Engo Anìtu sekwo'njo mta'ango fihumo wamìhwosopo'mtonoho. Anìtuye hungkuno selohe sohwo ngko pa'nìngo hweho. Oso hwe huhwo sohwoe mangomo sekwo haloho ito'no upa'nìngkuno.

23 Hohosohonta a'amu oso hwe huhwo sohwoe hungkunomo haloho maposo'njo ifijoso

Anitu oso a'amu somo kengopo uhumajososo ni'hu'nahone wae umontonoho. Mouses ose ulimentisofoho.

²⁴ Anituye hungkuno limotofo sohwa Samueljanji nom'ne tifinjo sohwanji hofiko olo sikuno lomne'no limentohofofoho.

²⁵ Oso a'amu Anituye hungkuno limotofo sohwa sekwo hofikoe imu kuyoho. Oso'no oso hungkuno Anitu seyakwosamo ulimentisososo sekumne'nefoho. Anitu Apilohammo ulimento, Jije imu sohwa mta'ni hwe fihwo a'amu hopi'nonohinomo wopingo ulohofonefoho. Ose ulimentisofoho.

²⁶ Oseso Anitu kakoe hwomu Jisasimo uhwosopento sekumne'no wopingo selohofo'ne kaki'no uhwatmentisofoho. Kako ole umo'nalofoho, Sekwo a'amu anga'no anga'no honingkano wonyomo hohujo ikinjaofkujo'no ngko wopingo uloho'mo. Ose lalofoho.

4

Pita'nji Joun'njimo impe intofahumentohofoho.

¹ Pita'nji Joun'nji a'amu somo oso hungkunoso ulontaningki a'amu tajo ango syoho'njo sohwanji a'amu tajo angomjo uhwontohumayo sohwafe hwe engo so'nji a'amu Satiyusi sohwanji imofapmmentohofofoho.

² I'mofapontifi simano hintotohino umnimentisofoho. Hwapingooso Pita'nji Joun'nji siko a'amu somo Jisas poyo pe'nimentiso sohwo apa'no songo lika'mentisofoho

lut̄hwamentisiyefoho. Oseso a'amu hopi'nono poyo pe'nifijoso hwangku nol̄kapitnnefoho.

³ S̄imano hintotohino umn̄ingkahon̄ingki mofehi'nyo ukwo'mokumonto yahon̄ingki oso a'amu sohwa Pita'nji Joun'njimo mo'n̄ingkanta hungkuno ulane'ent̄fi impo'angomo intofahumentohofofoho.

⁴ Oso'no a'amu Pita'nji Joun'njiye hungkuno upa'n̄imentohofoso fehohnjo sikoe hungkunomo haloho yont̄fi An̄itumo s̄imeho hi'ntnnono uȳimentohofofoho. Oso a'amu we'e pi'n̄ingo'maho. Oso hwe huhwo sohwa *faif tausen* (5000) hwafoho.

Hwe yofe engo'njo sohwafe t̄mo sopo Pita'nji Joun'nji loho'mentisiyefoho.

⁵ Mo'n̄ingka imingo'nji a'amu yofe engo'njo sohwanji, Jutafe hwe engo sohwanji a'amu hon̄ingkano hungkuno lut̄hwamotofo sohwanji hof̄ko Jelusalem uhu'mokumentohofofoho.

⁶ Hof̄ko nuhu'mokont̄fi a'amu nom'ne sohwanji hungkuno l̄imentohofofoho. A'amu nom'ne sohwa ole, Anas, hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwo'nji, Kaiyofas̄janji, Jounjanji, Alek̄isanta'njoho. Nom'ne a'amu Anas̄ye temtitofomjo sohwa hof̄ko'nji uhu'mokumentohofofoho.

⁷ Hof̄ko Pita'nji Joun'njimo hof̄ko'njo ajwo lopo uhumajont̄fi ul̄imentohofi, Oloso pipi imasiyoto. T̄hwoe yokumpohn'nyo'nji t̄hwoe yofe'nji umokumahnnoto, hwe wop̄ingosofo.

⁸ Ose ulahon̄ingkofi An̄tuye Towahuno Wop̄ingo Pitafe s̄imehomo uhulo'fahon̄ingki

Pita ul̄imento, Sekwo hwe engo Is̄laelnta'ango sohwasi,

⁹ olahonta sekwo a'amu s̄ife wonyo'njo sohumo wop̄ingo umokumalohwoyo so'no ehon̄ingkohofotaho.

¹⁰ Oseso sekwo hopi'nono huno waseyono. A'amu Is̄lael hopi'nonohinoso huno wosyaf̄ihup̄ife. Jisas K̄lais Nasaletnnta'ango sohwae yokumpohn'nyoso olo hwe lohumo wop̄ingo umokahon̄ingki kako nakwo'njopo lohofoho. Oso Jisas huhwo sohumo sekwo iyomo fonjinto'ofosyahon̄ingkofi An̄itu poyo pe'nyo sohumo apa'no ul̄ko'mentisofoho.

¹¹ Olo sojo engkwosaho pa'nyo ango injuwo'n̄ingkohofo sohwa hof̄iko wonyofoho lont̄ifi ho'nao'mentohofofoho.

Oseso olahontajo olo engkwosaho loso angomo sosofitofo'ne hwap̄ingohwo imo'n̄ingkohofo.

A'amu hohonta hungkuno
mt̄i'mokumentohofoso olo hungkuno
Jisasimne'no mt̄i'mokumentohofofoho.

¹² Nom'ne hwe nefo'mayo'ne olo hwaho lopo mohumunyoponoho. An̄itu nom'nehumo a'amu nakwoe wonyo wayo'ne muhwosopo'mmentisofoho. O'o, Jisas kako'nohino hweho. Pita ose ul̄imentisofoho.

¹³ Ose ulahon̄ingki hof̄iko Pita'nji Joun'njiye yokumpohn'nyo losomo uhwonont̄ifi huno syaf̄ihu'mentohofi, Olo hwa'u siko ifalifaliyo mamti'mokiyo hwa'uyoho. We'mjo pa'nyo hwa'uyoho. I oso'no siko iyoho

mun̄ingkohoyohoho. Jisas̄ye yokumpohn'nyo ma'masiyo hwa'uyoho.

¹⁴ Ose syaf̄isyon̄t̄ifi uhwon̄imentohofoso hwe wop̄ingo umokumasiyo sohwo siko'nji loho-fontan̄ingki uhwonont̄ifi hof̄iko hungkuno ane hwafoho.

¹⁵ Oseso Pita'nji Joun'njimo ul̄imentohofi, Siko mempono swohos̄isi osopo fosyohumunyo.

¹⁶ Ose ulont̄ifi hnn̄imentohofi, Olo hwe lohwa'umne'no pipi yanehwono. Olo hwa'u olo wonyoangkafo loso yahon̄ingki a'amu hopi'nonohino Jelusalem humalofoso oloso huno uyohoho. Nakwo oloso hiyaso pipi yane'elo. Awonoho.

¹⁷ I oso'no olo hungkuno nonje nonje ho'n̄imuyo'eno. Nakwo hungkuno yokumpohn'nyo ole ulano. Nom'ne hungkuno Jisas̄imne'no nom'ne a'amu somo nulohosiloho.

¹⁸ Ose hnnont̄ifi sikimne'no joho ulont̄ifi ul̄imentohofi, Siko nom'ne a'amu somo Jisas̄ye hungkuno nulohosiloho. Yo'mayo Jisas̄imne'no lut̄ihwahosiloho.

¹⁹ Ose ulahon̄ingkofi Pita'nji Joun'nji siko ul̄imentisiyo, Nekwo An̄ituye hungkuno ho'naofososo sekwoe hungkunomo t̄ifi sen̄ingkowasoso An̄itu kako huno pipi uȳimtolo. Sekwo huno pipi seyohoho.

²⁰ Yo'mayo wonyoangkafo Jisas̄ imentiso uh-won̄iment̄hwoyoso hungkuno wop̄ingo'nohini upa'n̄iment̄hwoyoso oso hiso'no nom'ne a'amumo mujoso pipilo. Awonoho.

²¹ Ose ulahon̄ingki hof̄iko hungkuno nom'ne tango'njo ulont̄ifi Mpanino ul̄imentohofofoho.

Hof[†]ko a'amumne'no iyoho un[†]mentisofoho. Hwap[†]ngoso a'amu hopi'nono olo hilo so'no An[†]tuye yofe ho'noma'mentohofofoho. Oso'no Pita'nji Joun'njimo tohino uy[†]hwaloho.

²² Olo hwe lohwo wop[†]ingo umokumasiyo lo-hwo kako hwe engo hweho. Kakoe soswo *fouti* (40) yakolo'noho.

*A'amu Jisasimo in[†]ingkawowo'ningkohofoso
An[†]tuye hungkuno yokumpohn'nyo lo-
hof[†]hwasi lut[†]hwane'ent[†]fi An[†]umne'no jomo
ul[†]mentohofofoho.*

²³ Pita'nji Joun'nji nowenji sikoe a'amu'njopo i'mofawenji oso hungkuno hiloso ul[†]mentisiyefoho.

²⁴ A'amuso nupa'nont[†]fi hof[†]ko simeho yano inont[†]fi An[†]umo isamoyoka ole ul[†]mentohofi, Ou Mpohwo, k[†]ko enemokosyohumayo hwosoho. K[†]ko ahwomo'nji hwaho'nji mt[†]mokumentohino hwosoho. K[†]ko ayo'nji yo'mayo songo humayoso mt[†]mokumentohino hwosoho.

²⁵ Hohonta ji[†]je Towahuno Wop[†]ingo sohwo ji[†]je hungkuno nakwoe ajuyohwo Ntefit ji[†]je syoho kilohofiyi sohwoe mangomo mufohotofahon[†]ngkini Ntefit ole ul[†]mento,

A'amu kengo kengoso simeho tohino peho'no umnalofoho.

Nakwoe a'amu huno ito'no mosyaf[†]siyo'njo peho'neto.

²⁶ Hwe yofe engo'njo sohwa hontohumamento-hofofoho.

Hofīko'nji a'amu hwaho mokosyohumayo so-hwanji nuhu'mokontīfi hungkuno nano mtitofontīfi līmentohofī,

Anītu'nji oso hwe uhwosopo'mentiso sohwo'njiye syohomo nakwo wae uyano.

Ose līmentohofofoho.

²⁷ Oso hungkuno ne imo'nīmasofoho. Olo ango lopo Heloutīnji Pountiyos Pailotīnji a'amu kengo so'nji a'amu Isīlael so'nji nuhu'mokontīfi Jisas uhwosopo'mentohino sohumo fonjane'entīfi imentohofofoho.

²⁸ Oso hiso'no hohonta kīko nohumanji yo'mayo ne imo'none so'no līmentohinoso ollehonta oso a'amuso jije hungkunoso ne imokumalofofoho.

²⁹ I ollehonta Mpohwo oso hungkuno yokumpohn'nyo nalimalofoso upa'nīmahnno. Jije hungkuno liwo'nyo sohwona'nīmo yokumpohn'nyo fisosofitofonesyohumaho. Oso'no nakwo jije hungkuno lontanīngkuhwasi iyoho monanonehoho.

³⁰ I oso'no nakwo jije hungkuno lontanīngkuhwaso'no kīko a'amu mnokino'njo somo wopīngo umoho. Yo'mayo wonyoangkafoso jije hwomu Jisas*ī*ye yokumpohn'nyo'nji noho fiyo.

³¹ Anītumo ose ulahonīngkofi oso ango humamentohofo sopo mo'mayo yonto Anītuye Towahuno Wopīngo hofīkimo ifehu'mokahumentisofoho. Ifehu'mokahumentisoso hofīko Anītuye hungkuno yokumpohn'nyo ulontīfi iyoho munīmmenisofoho.

Jisas̄iye a'amu neso hofiko yo'mayoso inimēntohofofoho.

³² A'amu hopi'nono Anitumo simeho hi'ntnnono uȳiwo'nimentohofoso simeho inontifi a'amu fihwo ole huno mosyafisiyo'njo imentisofo, Ooso nje'nohinofoho. A'amufe'maho. O'o, ooso huno mosyafisiyo'njo imentisofoho. Yo'mayo hopi'nononino hi'njoso a'amu somo inimēntohofofoho.

³³ Apousel sohwa a'amu somo Hwe Engo Jisas lika'mentiso so'ne hungkuno ne'nohino ulontifi Anituye yokumpohn'nyo utihwayo'ne yo'mayo kengo wonyoangkafoso imentohofofoho. Anitu a'amumo wopingo'nohino uloho'mentisofoho.

³⁴ Hohosohonta a'amu hiso umofonyo miyofoho. A'amu hwaho'njoso ango'njoso yo'mayo ho'yango'njoso nom'ne a'amu somo yano uyontifi hamniyohoso apousel sohwamo umentohofofoho.

³⁵ Apousel sohwa oso hamniyoho nomantifi a'amu umofonyo iyo somo yano ulohmmentohofofoho.

³⁶ Hwe fihwo kakoe yofe Jousep̄yoho. Apousel sohwa nom'ne yofe ole mulimentohofi, Mponopas̄yoho. Yofe hiso yiwolo'mo ole, Sosofitofihwe hweho.

³⁷ Olo hwe huhwo sohwo Lifaiye temtitofo mta'ango hweho. Hwaho Saip̄ilos nta'ango hweho. Hwe nom'nehwo oso hwe huhwo lohwo sohwoe hwaho mpe nulohofahon̄ingki hamniyohoso Mponopas nomanto apousel sohwafe sif̄iki'nyo'mo ho'nahumentisofoho.

5

*Anonaiyas'i'nji Sofaila'nji siko Anitumo
hwasyo ulimentisiyefoho.*

¹ Hwe fihwo kakoe yofe Anonaiyas kakoe apefe yofe Sofaila, siko hwaho hi'njo ya'uyoho. A'amu nom'neso sikinta'ni oso hwahoso mpe uloho'mentofofoho.

² Siko hamniyoho nomanji fehohnjo siko'ne hiyaso mokosyohumanji fehohnjo Anonaiyas kako *apousel* sohwafe sifiki'nyo'mo ho'nahumentisofoho.

³ Oso hiso Pita nuhwononto ulimento, Anonaiyas, Seten'ye hungkunomo in'ngkawenji hamniyoho fehohnjo hiyaso mokosyohumanji Anituye Towahuno Wop'ngomo hwasyo ole ulohino. Hamniyoho hopi'nono ma'maleso olenoho. Oso hwasyo ulohino.

⁴ Jije hwaho mpe makiloho'mmaloko sohonta hwaho hopi'nono jjefoho. Mpe ntokiloho'malofo sohonta hamniyoho hopi'nono jjefoho. I oso'no oso hungkuno simehomo'mo peho'no syafisyohino. Kiko hwe sohwona'nnohinomo hwasyo monalohoyohino. O'o, Anitumo hwasyo ulohino.

⁵ Ose ulahon'ngki Anonaiyas nupa'nonto nop'wasyonto, poyo pe'nimentisofoho, Oso hungkunoso ho'n'ngkahon'ngki a'amu nupa'nontifi iyoho unimentisofoho.

⁶ Hwe songo sohwa nolikafohumantifi Anonaiyas'ye pijafomo hwapi'e ekojisasi lohofontifi mempo hohnta'ni motawentifi pi'nimomo ijopijisyahumentohofoho.

7 We'enepi a'amu poyo pe'nimentiso sohwoe ape noswonto yo'mayoso mupa'nimentisosi,

8 noswopahonìngki Pita ulìmento, Jiye hwa-homne'no olo hamniyoho ma'masiyotaho. Ose ulahonìngki ulìmento, Eno, osenoho.

9 Ose ulahonìngki Pita ulìmento, Kiko jiye hwehwo'nji hiyahusi Anìtuye Towahuno sohumo yamofo peho'no uloho'masiyoto. Upa'nyo. Hwe songo sohwa jiye hwehwo sohumo pi'nìmomo ijopijisyasyontìfi nto pohofo. Hoku'yopo lohok-wofo. Kikimo womotokuwantìfeho.

10 Ose ulahonìngki a'musi Pitafe sìfìki'nyo'mo piwasyonto poyo pe'nimentisofoho. Hwe songo sohwa noswapontìfi poyo pe'nimentisosiye pijafomo uhwonontìfi nomotoswapontìfi kakoe hwehwo'njopo ijopijisyahumentohofofoho.

11 Oso hungkuno hiso noho'nìngkahonìngki Anìtuye a'amu ne so'nji a'amu kengo so'nji nupa'nontìfi iyoho unìmentisofoho.

Yo'mayo kengo wonyoangkafoso imotofofoho.

12 Yo'mayo kengo wonyoangkafoso a'amu apousel sohwa utìhwamentohofo somo a'amuso uhwonìmentohofofoho. Anìtuye a'amu neso Soulomounìye kontolompo'ango sopo uhu'mokumotofofoho.

13 A'amu kengo fehohnjoso Anìtuye a'amu ne somo uhwonontìfi lìmentohofi, A'amu Jisasìmo inìngkawowo'nìngkohofoso wonyoangkafofoho. Ose lontìfi i hofìko'nji muhu'mokummentohofofoho. O'o hofìko iyoho unìmentisofoho.

14 Hwe hwoya'mi pi'nìngo engoso Jisasìye hungkuno upa'nontìfi hungkuno nehopi lontìfi

simeho hi'ntnnono uyimentohofofoho. Oso a'amu hiso Anituye a'amu ne simo'mjo so'nji uhu'mokumotofofoho. A'amu pi'ningo engo imo'nimentohofofoho.

¹⁵ A'amu pi'ningoso a'amu mnokino'njo somo intokwapontifi honingkanopo itofasi lohofontifi ole syafihu'mentohofifi, Pita nopihwosi kako kote uhumiyofighwoso'nno a'amu mnokino'njososo wopingo umo'nife. Ose syafihu'mentohofofoho.

¹⁶ A'amu ango kengo mta'ango Jelusalem mofone sponjoso Jelusalem uhu'mokumentohofofoho. A'amu mnokino'njo, a'amu sisifmasoho'njo towahuno wonyo'njo somo itokwapmmen-tohofofoho. Hopi'nonohinoso wopingo imo'nimentohofofoho.

A'amu ahwomomjo sohwo 'apousel' sohwamo impo'ango mta'ni isihuto'mentisofoho.

¹⁷ Hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwo kakoe a'amu'nji a'amu Satiyusi sohwanji yo'mayo so'no nupa'nontifi simeho tohino umnimentisofoho. Hwapingoso a'amu apousel sohwafe yokumpohn'nyo yo'mayo wonyoangkafo so'no iwo'nningkohofofoho. Hofiko oso yokumpohn'nyo ane hwafoho. Oso'no simeho tohino umnimentisofoho.

¹⁸ Simeho tohino umningkahonikingki apousel sohwamo aho kentifi impo'angomo intofahu-mentohofofoho.

¹⁹ Oso sikwo'miyo somo a'amu ahwomomjo sohwo noponto impo'ango hoku'yo somo hwosam-pento a'amu apousel sohwamo mempo hohnta'ni ipemotoswaponto ulimento,

20 Sekwo Anituye ango engo somo nowekuji osopo lohofikuji olo honingkano songomne'no a'amumo filutihwamno. Ose ulimentisofoho.

21 A'amu *apousel* sohwa oso hungkunoso haloho imentohofoso imingo ne'nji Anituye ango engo somo noswontifi Anituye honingkano songomne'no lutihwamentohofoho.

Oso imingo so'nji hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwo kakoe a'amu'nji a'amu Jutafe *kaunisol* sohwanji hwe engo hopi'nono nuhu'mokontifi impo'angomne'no hungkuno lihwatimentohofoho. A'amu impe'njo sohwamo fipemotapmno. Ose lihwatimentohofoho.

22 Hungkunoso lihwojahoningkofi a'amu impo'angomo noswontifi uhwonimentohofoso huno uhwonontifi asomo nopontifi *kaunisol* a'amu sohwamo ulimentohofoho.

23 Ole ulimentohofi, Nakwo impo'ango sopo nowentani hano yokumpohn'nyo pito'malofoso uhwonontani, a'amu pijwohumayo sohwa lohofontaningkofi uhwoniningkuhwonefoho. I ango ne somo a'amu aneponoho. Huno uhwoniningkuhwonefoho.

24 Ose ulahoningkofi hwe engo a'amu uhwontohumayo sohwo'nji hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwanji oso hungkuno nupa'nontifi huno pi'ningo engo syafisyontifi pipi imo'niningkohoho syafihu'mentohofoho.

25 Ose syafisyontifi nohumentaningkofi hwe fihwo noswonto ulimento Upa'nimno. Oso a'amu sekwo impo'angomo intofohumalofo sohwa Anituye ango engo somo nolohofontifi

a'amu somo lutihwalokwofo.

²⁶ Ose ulahonìngki hwe engo a'amu itokus'o'nji mokosyohumayo sohwo kakoe a'amu sohwanji nowentìfi Anìtuye ango engo somo i'mofapontìfi *apousel* sohwamo nomantìfi ipemotaumentohofofoho. Hofìko ikujoho mafongku'mmentohofofoho. O'o hofìko iyoho unìngkahonìngki a'amu nom'neso sojonofongkupitnnehontìfi *apousel* sohwamo mafongku'mmentohofofoho.

'Apousel' sohwa hofìko kaunìsol' sohwamne'no hungkuno ujo'neso iyoho munyo'njo imentisofoho.

²⁷ Ose ipemotawentìfi a'amu *kaunìsol'i*njopo uhumiati'mento hofofoho. Osopo nohumentanìngkofi hwe yofe engo'njo sohwo ulìmento,

²⁸ Sìmo'mo ole selìmalohwono, A'amu somo yo'mayo Jisasìmne'no lutihwafìkutoho. A'amu hopi'nonohino Jelusalem humalofoso sekwoe hungkunomo upa'nìmalofofoho. Ole ulalokwofo. *Kaunìsol* a'amu sohwa Jisasìmo fonjahumentohofofoho.

²⁹ Ose ulahonìngki Pita'nji nom'ne *apousel* sohwanji ulìmentohofi, Nakwo Anìtuye mampaho haloho yìhwasi tìfi inìngkayo'nefoho. A'amu hwahoponjo sohwafe hungkunomo minìngkowanewhsono.

³⁰ Sekwo Jisasìmo iyopo fonjinto'ofahumentohofofoho. I oso'no neyakwosanjiye Anìtu sohwo Jisasì'mo ulìko'mentisofoho. Songo apa'no umokumentiso hweho,

31 Nulikafonto kakoe aho angahohnta'ni uhumojahonìngki nakwoe Hwe Engo imo'nìmentisofoho. A'amu Isìlael hn'nwiye wonyo wayo'ne pe'nìmentiso hweho. Oso'no a'amu Isìlael soku, honìngkano wonyomne'no hohujo ikinjaofikuji wonyo hiso wae yasemofìhwosi honìngkano nom'ne songo wosejapmmontonoho.

32 Ooso nuhwonontani nakwo Anìtuye Towahuno Wopìingo'nji sohwona'ni olo hilo so'no ulìwo'nìngkuhwono. A'amu Anìtuye hungkunomo tìfi inìngkayo somo Anìtu kakoe Towahuno Wopìingo uyìmasofoho. Ose ulìmentohofofoho.

Hwe Ngkomeliyel sohwo 'Apousel' sohwamne'no hungkuno lìmentisofoho.

33 Oso hungkuno *kaunìsol* a'amu sohwa nupa'nontìfi sìmano hintotohino umnìmentisofoho. *Apousel* a'amu sohwamo wofonjano lontìfi imentohofofoho.

34 Hiso'no hwe fihwo *kaunìsol* syoho'njo sohwo kakoe yofe Ngkomeliyel * kako a'amu Falisiyoho. Kako hohontajo honìngkano hungkuno lutìhwamojo hweho. Oso hwe huhwo sohumo a'amu hopi'nonohinoso kakoe yofe ho'nomawo'nìmentohofofoho. Oso hwe sohwo nolikafonto ulìmento, A'amu *apousel* sohwamo mempo hohnta'ni filìhwajìmno.

* **5:34:** Osohonta Poul Jisas Kìlaisìmo minìngkayo sohonta Ngkomeliyel sohwo Pouliye syo itìhwayo imo'nìmojo hweho. (Sohe engo 22, honìngkano we'e 3 somo uhwonyo.)

³⁵ Ose ulahonìngki hofiko lìhwojahonìngkofi Ngkomeliyel ulìmento, A'amu Isìlael sohwasi olo hwe lohwamo ulohopitnne so'no huno ito'no fìsyafìhupmno.

³⁶ Hohonta hwe fihwo kakoe yofe Teutas kako ulìmento, Ngko yo'mayoso huno'njo hwo'nyoho. Hwe yokumpohn'nyo hwo'nyoho. Ose ulahonìngki a'amu fehohnjo *foua hantilet* (400) sohwa inìngkamentohofofoho. Osohonta hwe nemokosyohumayo sohwo kakoe a'amu itokus'o'njo sohwa hwe huhwo sohumo nofonjosyahonìngkofi inomokommotofo sohwa hiyaso humpo'mentohofofoho. Teutas kakoe hungkuno ne mmo'nyo hweho.

³⁷ Tìfi sohonta hwe nemokosyohumayo sohwa a'amufe yofe mtì'mokomayo sohonta hwe nom'ne Ngkalilinta'ango sohwo kakoe yofe Jutas. Osohwo nolìkofahonìngki a'amu fehohnjo kakoe hunomo nomantìfi inìngkamotofofoho. Osohwo poyo imo'nìngkahonìngki inomokommotofo sohwa humpo'mentohofofoho. Hofiko apa'no muhu'mokiyofoho.

³⁸ Oseso ole waselìmonne'no yohono. Olo a'amu *apousel* sohwamne'no iyoho masenìngkoho liyohoho. Wohumantokufe. Hofikoe syoho hwahoponta'ango'manji moi'wo imo'nonefoho.

³⁹ Olo syoho hiloso Anìtu mta'ango'manji milojaopitnnefoho. Ne'nohini wentìhwonefoho. Sekwo Anìtumo fongkupitnnoho.

*A'amu 'apousel' sohwa Jisasìmne'no
tohino ma'mentohofo so'no sìmeho wopingo*

umo'nimentisofoho.

40 Ose ulahonìngki hungkuno nehopeho ulontìfi a'amu *apousel* sohwamne'no joho lontìfi oso hwamo fonjontìfi yokumpohn'nyo ulìmentohofi, Jisasìye yofe apa'no nolìkutoho. Ose ulontìfi uhwatìmentohofofoho.

41 *Apousel* sohwa *kaunìsol* sohwamo nulìko'mantìfi hnnìmentohofi, Nakwo Jisasìye syoho yontane tohino namnìngkahonìngki sìmeho wopìngo namo'nìngkohoho. Anìtu wopìngo nahoniìngkohoho. Nakwo Jisasìye yofe'no tohino mayoso hoponoho.

42 Sìkuno huhwo huhwi hofìko Anìtuye ango engo somo a'amufe ango'njopo Jisasìmne'no hungkuno wopìngo ulìwo'nìmentofoho. Anìtu a'amu ahwomo mta'ni uhwatì'mentisoso Jisasìyoho lutìhwamentohofofoho.

6

A'amu aho fehohntha'ni hopi'nono fehohntha'ni hufa'uyo sohwamo 'apousel' sohwamne'no ufo'mayo'ne uhwosopo'mentohofofoho.

1 Osohonta a'amu Jisasìmo inìngkamotofoso we'e pi'nìngo imo'nìmentohofo'maho. A'amu fehohnjo Ngkìlik hungkuno'njofoho. A'amu fehohnjo Hipìlu hungkuno'njofoho. A'amu Ngkìlik hungkuno'njosó a'amu Hipìlu somo yoka ulìmentohofi, Sekwo wosopayo, hamniyoho, yo'mayoso a'amu umofonyo iyo somo uyahonìngkofi nakwoe apìwojo sofa we'e'nohino mawo'nìngkohofofoho. Hipìlu apìwojo sofa engo mawo'nìngkohofofoho. Ose ulìmentohofofoho.

2 Oso hungkunoso ho'nìngkahonìngki a'amu *apousel* sìfe mta'ni hufa'uyo sohwa a'amu hopi'nono Jisasìmo inomokommotofo somne'no joho ulahoniìngkofi nuhu'mokontìfi ulìmentohofi, Nakwo syoho hufa'u'njo sohwona'ni wopìngol'maho. Nakwo wosopayo'nji hamniyoho'nji yano mpo'nososo Anìtuye hungkuno pipi losetìhwanehwono.

3 O'o, nakwoe a'amu soku, sekwo a'amu aho fehohnjo hopi'nono nom'ne aho mta'ango hufa'u sohwamo uhwosopopmno. Syoho yano mpo'none so'nefoho. A'amu huhwo sohwa Anìtuye Towahuno Wopìngol'engo yamo'nnyo hwafoho. A'amu huno'njo sohwa a'amu hopi'nonohino sohwamo hwe wopìngol'nohino hwafoho lìwo'nìngkohofofoho. Uhwosopopijoso hofìko wopayo yo'mayoso yano mpe syohoso womokosyohumantìfeho.

4 Ose yontanìngkujoso nakwo Anìtumo isamoyoka ulìwo'nìngkuhwasi a'amu somo Anìtuye hungkuno wolutìhwantanoho.

5 Ose ulahoniìngkofi, E, wopìngofoho lontìfi Sìtifenìmo uhwosopo'mentohofofoho. Sìtifen huhwo sohwo Anìtumo sìmeho hi'ntnnono yokumpohn'nyo uyìwo'nìmojo hweho. Anìtuye Towahuno Wopìngol'engo yamo'nnyo hweho. Nom'ne a'amu sohwamo uhwosopo'mentohofoso ole, Filipìja, Pìloukoulasìja, Nikanouja, Timounja, Pamenašja, Nikoulasìjanjoho. Nikoulas huhwo sohwo ango kengo Antiyouknta'ango a'amu Jutafe yahino ma'mentiso hweho.

6 Oso a'amu sohwamo uhwosopentìfi *apousel*

sohwamo utihwamentohofofoho. *apousel*
 sohwa a'amu huhwo sohwafe mnokinopo
 aho kisasyontifi hofikine'no Anitumo jomo
 ulimentohofofoho.

7 Oseso Anituye hungkuno Jelusalem ango
 ayo'mo ho'nimentisofoho. A'amu Jelusalem
 humamentohofo Jisasimo inomokommotofoso
 pi'ningo engo imo'nimentohofofoho. A'amu
 tajo ango syoho'njo fehohnjo sohwa Anituye
 honingkano songo tipemantifi Jisasimo
 iningkamentohofofoho.

*A'amu Juta fehohnjoso Sítifenimne'no hwasyo
 ulimentohofofoho.*

8 Anitu Sítifenimo yo'mayo wopingooso
 ulohofahoningki Sítifen kakoe yokumpohn'nyo
 engo imo'nonto yo'mayo wonyoangkafoso
 imentisoso a'amu uhwonimentohofoso ole
 limentohofi, Anitu oloso yalofoho. Ose
 limentohofofoho.

9 I oso'no a'amu nom'nehwa nolikafontifi
 Sítifen'nji Anituye hungkuno so'no yoka
 hnnimentohofofoho. Oso a'amu sohwa hohonta
 siki syoho hamniyoho momaso'njo imotofo
 sohwa olohonta siki humalofo. Hofiko afapo
 humawo'niningkohoho sopo ole limentohofi,
 Ango sakinjhwa humayo'nefoho. Oso ango
 homo somo a'amu Juta Anitumne'no isamoyoka
 angofoho. Oso a'amu sohwa ango Sailini'nji
 Alekisanti'liya'nji oso ango soponta'ango
 hwafoho. Hofiko'nji nom'ne a'amu Juta Silisiya
 hwaho Esiyanta'ango sohwa Sítifenimo yoka
 ulimentohofofoho.

10 Anituye Towahuno wopingo Sítifenimo huno wopingo uyahonìngki a'amu nom'ne sohwafe hungkuno somo Sítifen kakoe hungkuno uyakolo'mentisofoho.

11 Oso'no a'amu sohwa sìmano hintotohino umnìngkahonìngki a'amu sohwamo hwasyo jo'ne hamniyoho uyahonìngkofi ole ulìmentohofi, Olo hwe Sítifen sohwo kako Mousesìmne'no sitofo lìmaso hweho. Ou, kako Anitu ntnne'no sitofo lìmasofoho. Hwasyo ose ulìmentohofofoho.

12 Oso hwasyoso ho'nìngkahonìngki nehopeho lontifi a'amu so'nji hwe engo sohwanji hwe honìngkano hungkuno lutìhwamotofo sohwanji sìmeho wonyo umo'nìngkahonìngki Sítifenimo u'mantifi aho kentifi *kaunisòl* uhù'mokumotofo sopo ipemotasìmentohofofoho.

13 Osopo a'amu hwasyo ulìfitnne sohwa mìhumatì'mentohofofoho. Ole ulìmentohofi, Olo hwe lohwo Anituye ango engo so'no wonyo hungkuno ulìmasofoho. Mousesìye honìngkano hungkunomne'no hwotoho hmmaso hweho.

14 Olo hungkuno Sítifen nalìmasofoho. Jisas Nasaletnnta'ango sohwo Anituye ango engo somo wae yonefoho. Oso yahino Mouses mta'ango inìngkawo'nìngkuhwoneso Jisas wae yafìhwosi nom'ne yahino songo nejaponefoho. Oso hungkunoso Sítifen nelahonìngki upa'nìmalohwonefoho. Hwasyo ose ulìmentohofofoho.

15 A'amu *kaunisòl* sohwa nohumantifi Sítifenimo uhwonìmentohofoso kakoe sìmo'mango a'amu ahwomomjo pa'nyo imo'nìmentisofoho.

7

Sitifen kakoe hungkuno kaunisoi' sohwamo ulimentisofoho.

¹ Hwe yofe engo'njo sohwo Sítifenimo ulímento, Oso hungkuno kikimne'no nalohofoso nehopitaho.

² Ose ulahonìngki Sítifen ulímento, Nje a'amu soku, sekwo upa'nìmno. Hohonta nakwoe ajuyohwo Apíloham kako ango Helanìmne'no mawe'njo imentiso sohonta oso hwaho Mesopoutemiya nohumentanìngki Anítu wonyoangkafo sohwo u'mahoniñgki Apíloham nuhwonìngkahonìngki Anítu ulímento,

³ Olo hwaho lo'nji jíje a'amu so'njimo uhwatì'mofo. Nom'ne hwaho nokitìhwahm'me'no osopo fohumantohoho.

⁴ Ose ulahonìngki Apíloham oso hwaho Kalìtiya ulíko'manto hwaho nom'ne Helan osopo humamentisofoho. Kanìngkwohwo poyo pe'nìmentiso sohonta Anítu ulímento, Hwaho nom'ne kitìhwahm'me'no mpano. Ose ulahonìngki olo hwaho humalohwone lopo pmmentisofoho.

⁵ Anítu Apílohammo olo hwaholo nutìhwanto osohonta kako yano muyìmmenisofoho. O'o nìhu'no awonoho. I oso'no Anítu ulímento, Oso hwaho hiloso kíko'nji jíje imuhwanjimo sejapm-nefoho. Ose ulímentisofoho. Osohonta Apíloham kako hwomu ane hweho.

⁶ Nom'ne hungkuno Anítu ulímento, Jíje imuso a'amu kengo sofe hwahopo ufijoso osopo siki syoho ulohofìkutnnefoho. A'amu kengoso jíje imu somo tohino engo uyìfitnnefoho. Soswo

foua hantilet (400) uyokolofontanìngkuhwosi jiye imuso osopo humafitnnefoho.

7 Oso a'amu kengo jiye imu somo yokumpohn'nyo umokosyohumayo somo hungkuno tango'njo ikwolofo'ne uyimnefoho. Osohonta jiye imu oso hwaho kengo sopo uliko'mafikujoso olo hwaho lopo nje yofe ho'nonimapifitnnefoho. Ose ulimentisofoho.

8 Anitu nom'ne hungkuno Apilohammo uyimentisofoho. A'apaho sihu kolo'nyo'ne ulimentisofoho. Anituye hungkuno iningo mamofe'ne honìngkano hiso uyimentisofoho. Oseso Apilohamìye hwomu Aisak imo'nìngkahonìngki sikuno aho fehohnta'ni hopi'nono nom'ne hohnta'ni hufa'u sihune memjaofahonìngki Apiloham kakoe hwomufe a'apahomo sihu ukolo'mentisofoho. Hwangku Aisakiye hwomu Jekoup imo'nìngkahonìngki sihu ukolo'mentisofoho. Ti fi sohonta Jekoupiye hwomu aho hufa'u hopi'nono sihe mta'ni hufa'u imo'nìngkahonìngkofi sihu ukolo'mentisofoho. Osohwa neyakwosafoho. Oso yahino hiso ne'nohini sihu kolo'nìmotofofoho.

9 Jekoupiye hwomu sohwa hamníngkwa'wehwo Jousepìne'no hintotohino umníngkahonìngki a'amu kengo sohwa Jousepìmo mpe uyahonìngkofi hafila'wehwosa hamniyoho ma'mentohofofoho.

10 Yo'mayo tango so'nji Jousepìmo u'mahonìngki Anitu ufo'ma'mentisofoho. Oseso oso hwe engo hwaho Ijip mokosyohumayo osohwo Jousepmne'no joho ulahonìngki Anitu Jousepìmo huno engo wopingo'njo uyahonìngki

hwe engo hwaho Ijip mokosyohumayo sohwo ul̄mento. K̄ko hwe wop̄ngō hwosoho. Oso'no k̄ko olo hwaho Ijip̄'nji, nje a'amu lo'nji nje ango lo'nji hopi'nono k̄ko ngkine'no mokosyohumayo'ne hwosoho. Ose ulonto Jousepmmo ango'nji hwaho'nji mokosyohumayo'ne yofe engo mul̄mentisofoho.

¹¹ Oseso Jousep hwaho Ijip nomokosyohumentan̄ngki wopayo nosyofahon̄ngki mijoho engo i'mofapmmenisofoho. Neyakwosa hwaho Kenan sopo humamentohofoso mijoho uȳmentisofoho.

¹² I oso'no Jekoup kako wopayo engo Ijip weho upa'nonto neyakwosamo Ijipmne'no lihwat̄mentisofoho.

¹³ Hwangku sohonta hof̄ko Ijipmne'no apa'no umentohofoso osohonta Jousep ul̄mento, Ngko Jousepi'nyoho. Ose ulahon̄ngki hwe engo hwaho Ijip mokosyohumayo sohwo Jousepi'ye a'amu sohwamne'no huno umentisofoho.

¹⁴ Oseso Jousep kan̄ngkwohumne'no hungkuno lihwat̄mentisofoho. Jekoup̄'montohwa hof̄ko *sefenti-faif̄foho* (75). Osomne'no Jousep lihwat̄mentisofoho.

¹⁵ Oso'no Jekoup Ijip̄ne'no nowento osopo poyo pe'n̄mentisofoho. Neyakwosa osopo poyo pe'n̄mentohofofoho.

¹⁶ Hwangku sohonta hof̄koe imuso hof̄koe yokinoso Syekemne'no motawent̄fi oso sokimo somo yokinoso ho'nahumentohofofoho. Oso sokimo hwaho'njoso Ap̄iloham hohonta Hemiyē hwomu sohwamo hamniyoho uyonto mpe imen̄tisofoho.

17 Oso hungkuno Anitu Apilohammo ulimentisoso ne umo'nimonte'no yahonìngki a'amu Isìlaeliso pi'nìngo engo imo'nìmentohofofoho.

18 Oshonta Ijipmjo hwe yofe engo'njo sohwo Jousepmne'no huno muyofoho.

19 Oso hwe huhwo sohwo neyakwosamo wonyo ulohofahonìngki tohino engo ma'mentohofofoho. Hwe engo sohwo ulimento, Sekwoe mehomì milongo imo'nìfijoso melojwasayo'ne'maho. Nuhwonìngkuji fohoa'naofikuno. Osopo wape'nìngkuhwono. Ose ulimentisofoho.

20 Hohosohonta Mouses hwomu wonyoangkafo sohwo imo'nìngkahonìngki kanìngkwohwo'ya'u hamno hufa'u sìhune uyakolo'mentisofoho. Hwomu sohumo angomo hiyaso mokosyohumentanìngki

21 Mousesìmo mempo hohnta'ni ho'nahumentisiyo sohonta hwe engo hwaho Ijip mokosyohumahoso kakoe mu Mousesìmo uhwontohumayo ma'mentisofoho. Kakoe hwomu ne pa'nyo imo'nìmentisofoho.

22 Ijipmjo hwe huno'njo sohwa Mousesìmo yo'mayo so'no mesyomti'mokutìhwamentohofofoho. Mouses huno engo manto hwe engo imo'nìmentisofoho. Kakoe syohoso hungkunoso wopìngo'nohino hweho.

23 Mouses kakoe soswo *fouti* (40) uyokolofahonìngki lìmento, Ngko nje a'amu ne Isìlael somo uhwonamo.

24 Ose syafìsyonto nowento uhwonìmentisoso Hwe Ijip syoho ulohofiyò mokosyohumayo

sohwo a'amu Is̄lael sohumo wonyo ulohofontan̄ngki Mouses nuhwononto syaf̄hu'mento, Nje a'amu Is̄lael sohumo ufo'ma'mo lonto hwe Ijip̄'njo sohumo fonjahumentisofoho.

²⁵ Hwe sohumo fonjasyonto Mouses huno ole syaf̄isyonto, Nje a'amu Is̄lael̄so ole huno syof̄syalokwofo, An̄tu Mouses̄mo nefo'mayo'ne uhwat̄maso hweho. Ose syaf̄hu'mentisofoho. I oso'no a'amu Is̄lael̄so oso hunoso huno masyaf̄siyo'njo imentohofofoho.

²⁶ Mo'n̄ngkanta hwe Is̄lael sohwa'u ikujoho fongki'nontan̄ngki Mouses nuhwononto, mtampo lohofonto ul̄imento, Nje a'amu sohwahusi, Siko'n̄ikwahisoho. Siko ikujoho peho'no fongki'nalokusiyō.

²⁷ Ose ulahon̄ngki hwe fihwo kon̄ngkwa'wehumo wonyo ulohofo sohwo Mouses̄mo ilojaofonto ul̄imento, Nakumo nemokosyohumayo'neso. T̄hwo kilimasoto. Kiko nakwoe hungkunomo ito'no menehwajiyō'ne hwosilaho.

²⁸ Ou, kiko fosi hwe Ijip mta'ango sohumo fonjahumahnno hopa wofonjan̄humonne'elaho.

²⁹ Ose ulahon̄ngki Mouses nupa'nonto hiyae wento oso hwaho Ijip ul̄ko'manto hwaho nom'ne Mitiyan humamentisofoho. Osopo nohumanto hwomu hufa'u t̄pema'mentisofoho.

³⁰⁻³¹ Soswo *fouti* (40) uyakolofahon̄ngki hwe ahwomo mta'ango sohwo Mouses̄mo u'ma'mentisofoho. Mouses osohonta hwof̄ki'nyo Sainai mafone sopo a'amu anepo

humamentisofoho. Mouses nohumanto uhwon̄hwojamentisoso iyoswo we'e so'mta'ni toho nto sijahon̄ingki ose uhwononto, yomo yonto kako t̄fonepo nowento toho hwap̄ingo ho'mo so'mo uhwon̄mentisoso hwe ahwomo mta'ango sohwo Mouses̄mo ul̄mento,

³² Ngko jīje ajuyohwosa Ap̄lohamja, Aisak̄ja, Jekoupīja, hof̄koe An̄tu hwo'nyoho. Ose ula-hon̄ingki An̄tuye mampaho upa'nonto Mouses yomo yomo yonto iyoho un̄ingkahon̄ingki s̄imo'mango akofaho hi'n̄imentisofoho.

³³ Ose yahon̄ingki An̄tu ul̄mento, Olo hwaho lopo ngko humaleno. Oso'no jīje s̄if̄kwongo fosyo fiyojasyo.

³⁴ A'amu Ijip̄iso nje a'amu Is̄lael somo wonyo engo nolohofahon̄ngkofi hof̄ko tohino engo malokwofo so'no uhwon̄ingkohefoho. Nje a'amufe youwo youwo upa'n̄ngkohefoho. Hof̄kimne'no ufo'mayo'ne pohono. Oso'ne'no Ijipmne'no wokuhwat̄mo. Ose ul̄mentisofoho.

³⁵ A'amu Is̄lael̄so hof̄ko Mouses̄ye hungkunomo hwotoho nto hmmentohofofoho. Ole ul̄mentohofi, K̄ko nakwoe hwe engo hwosilaho. Nakwoe hungkunomo ito'no menehwajiyo hwosilaho. Mouses̄mo ose ulohon̄mentohofofoho. Huhwo sohumo An̄tu nuhwajonto hwe engo mokosyohumayo'ne'nji ufo'mayo'ne sohumo uhwosopo'mentisofoho. Hwe ahwomo mta'ango toho we'e sohumo u'ma'mentiso sohwo Mouses̄mo sosofitofosyohumamentisofoho.

³⁶ A'amu Is̄lael Ijip nohumentan̄ngkofi Mouses yo'mayo kengo wonyoangkafoso

yonto Ijip mta'ango a'amu somo ipemo-tasimentisofoho. Soswo *fouti* (40) uyokolo-fontanìngki oso hwaho a'amu ane sopo oso Mijo Ayo Sa'njo Honìyo'nohino * pisongkotn'awojo sopo Mouses yo'mayo kengo wonyoangkafoso imentisofoho.

³⁷ Oso Mouses huhwo sohwo a'amu Isìlael somo ulìmento Anìtu sekwo'njo mta'ango hwe fihumo muhwosopenefoho. Anìtuye hungkuno selohe sohwo ngko pa'nìngko hweho.

³⁸ Oso Mouses huhwo sohwo a'amu Isìlael so'nji hwaho a'amu anepo humamento-hofofoho. Hwe ahwomo mta'ango sohwo hwofìki'nyo Sainai sopo Mousesìmo hungkuno uyìmentisofoho. Mouses neyakwosanjopo humentanìngki Anìtu Mousesìmo honìngkano hungkuno wopìngo uyìmentisofoho. Oso hungkuno hiso nakwo hopi'nonohino hn'niwiyeefoho.

³⁹ I oso'no neyakwosa kakoe hungkuno nakwolaho lìmentohofofoho. Hungkuno homo somo hwotoho hmmentohofoso Ijipmne'no asomo wowantìfi imentohofofoho.

⁴⁰ Oseso hofìko Elounìmo ulìmentohofi, Nakumo ipenemotawe'nehwo anìtu nom'ne kengo mtì'mojo. Mouses Ijip mta'ni nehwajoponto kako ntì'mtìkeno. Nakwo huno monaiyohoyohoho. Ose ulìmentohofofoho.

⁴¹ Hohosohonta yahu huyo'mango hwasyo anìtu kengo pa'nyo mtì'mokontìfi yahu nom'ne nofonjasyontìfi anìtu huyo'mango hwasyo so-

* **7:36:** Iyoswo yofoho mjoso hunguno fisò oso mijo ayo sa'njo somo Hesi'amo so'no malinyofoho.

humo ulimentohofi, Olo yahu loso kikine'no fonjasyihwonefoho. Ose ulimentohofofoho. Olo hiloso hofiko aho'nji imentohoho so'no si'meho wopingo umo'n'imenti'sofoho. Oso'no hofiko elijwanimentohofofoho.

⁴² Oso'no Anitu hofikimo hohujo ikinjimofahonungki hofiko mofehi'nyo hwanji hamno hwanji hntokwaliyo hwanjimne'no hofiko hwomtame uloho'mentohofofoho. A'amu Anituye hungkuno mtimokumentohoho sohwa ole mtimokumentohofi, A'amu Isi'lael soku, sekwo oso hwaho a'amu anepo nohumentanungkuji soswo fouti (40) seyokolofontanungki ngkine'no yahu fonjahumentohofotaho. Awonoho.

⁴³ Sekwo anitu hwasyo Molouk kakoe hwapife ango molontifi motasimentohofofoho.

Nom'ne anitu hwasyo Lefan kakoe hntokwaliyo huyo'mango mtimokontifi motasimentohofofoho.

Oso hwamne'no hwomtame uloho'motofofoho. Oso'ne'no Mpapiloun nongkihnta'ni wosehwatimo.

Ose mtimokumentohofofoho.

⁴⁴ Oso hwaho a'amu ane sopo neyakwosa hwapife ango molimentohofofoho. Anitu ne sohune'no hwomtame ulohofo'ne molimentohofofoho. Oso hwapife ango hiso'no Anitu Mousesimo huyo'mango utihwanto ulimento, Olo pa'nyo moso. Ose ulahonungki hwapife ango molimentohofofoho.

⁴⁵ Neyakwosa hofiyakwosa mta'ango olo hwapife ango nomantifi Jousyiw'a'nji motasontifi nom'ne a'amufe hwaho

ma'mento hofo fohoh. A'amu nom'ne hwaho'njo somo Anitu wae yaofonto hwaho hopo sopo neyakwosa humamentohofofoho. Oso hwapife ango hiso oso hwaho hopo sopo ne'no wentaningki Ntefit kakoe sikuno imo'nimentisofoho.

⁴⁶ Ntefit imo'nningkahonningki Anitu nuhwononto limento, Ntefit hwe wopingo hweho. Kakimne'no simeho wopingo nimo'nningkohoho. Ose lahoningki Ntefit Anitumo jomo ulimento, Jekoupiye Anitu hwosoho. Kiko'ne ango wamolimonne'no yohono.

⁴⁷ Ose ko lahoningki Ntefitiye hwomu Soulomoun Anituye ango molimentisofoho.

⁴⁸ A'amu Anituye hungkuno limotofo sohwa ole limentohofi, Anitu Yo'mayo Yo'mayo Yakolo'nnyo sohwo ang aamu hwahoponjo sohwa molifijo somo mohumanehoho.

⁴⁹ Anitu ole ulimento,
Ahwomo loso nje epohumayoponoho.
Hwaho hiloso nje siife ikwo'ofofoho.
Ngko'ne ango pipi molifitnnehofo.
Ngko ntif'mo humamnehono.

⁵⁰ Yo'mayo hwapingo tihwolo. Ngkonoho.

Anitu ose ulimentisofoho.

⁵¹ Sekwo aamu hahn'nyo iyo'njo kuyoho. Sekwoe simeho'nji sekwoe huno so'nji aamu nje hungkunomo haloho maposo'njo pa'nyo hwasoho. Nje Towahuno Wopingo somo sekwo seyakwosa hopa hwotoho fewo'nningkohofihwasoho.

52 Seyakwosa Anítuye hungkuno l̄imotofo hopi'nonohino sohwamo wonyoso ulohof̄wo'n̄imentohofofoho. Anítuye hungkuno l̄imotofo sohwa ole sel̄imotofi, Hwe Wop̄ingo sohwo noponefoho. Ose selahon̄ingkofi sekwo hopi'nonohino somo fonjahumentohofofoho. Olohonta oso hwe wop̄ingo sohwo nopahon̄ingki sekwo osohumo tokoyo'ofo yontifi fonjahumentohofofoho.

53 A'amu huhwo sohwasi sekwo Anítuye hon̄ingkano hungkuno a'amu ahwomo mta'ni sel̄imentisoso ne masewo'nyofoho. Haloho miyo hwasoho. S̄itifen ose ul̄imentisofoho.

S̄itifenimo sojo'nji fonjahumentohofofoho.

54 A'amu kaun̄isol sohwa S̄itifen̄ye hungkuno nupa'nontifi huno nehopi ko uyahon̄ingki s̄imano hintotohino umn̄ingkahon̄ingki mpuyo l̄imentohofofoho.

55 Oseso Anítuye Towahuno S̄itifenimo u'mohulofahon̄ingki, S̄itifen ahwomomo uhwon̄imentisoso Anítuye pomponaho mofehi'nyo pa'n̄ingo uhwononto Jisas Anítuye aho anga sohohnta'ni nohumentan̄ingki uhwononto, ul̄imento,

56 Uhwon̄imno. Ahwomo mtampotoho. Anítuye hwomu Anítuye aho anga hohnta'ni l̄ikofohumaho, uhwonalo kweno.

57 Ose ulahon̄ingki hof̄ko haloho p̄iku'nontifi mamuyo mjal̄imiwentifi S̄itifenimo ifeehu'mo ulohohmentohofofoho.

58 S̄itifenimo aho yokumpohn'nyo nokentifi nomotawentifi angkuhwafopo mempo hohnta'ni nosutofafontifi sojo fongku'mentohofofoho.

Oso a'amu huhwo sohwa Sítifenimne'no hwasyo hungkuno ulímentohoho sohwa hofíkoe manji'mofo yojomantífi hwe songo Souliye huyo'mo ho'nahumentohofofoho.

⁵⁹ Sojo ne'no ufonjontaníngkofi Sítifen Anítumo joho ulímento, Hwe Engo Jisas kíko njé huyo'mangoso nímahó.

⁶⁰ Ose ulonto hwomtame yonto joho engo yokumpohn'nyo ulímento, Hwe Engofo olo wonyo ntahofohofo loso'no kíko olo a'amu sohwamo wonyo uyohotoho. Ose ulonto níhu'nahone poyo pe'nímentisofoho.

8

Soul kako a'amu Jisasímo iníngkamotofo somo wonyo umokumentisofoho.

¹ Sítifenímo fonjosyahoníngkofi Soul nohumanto ulímento, Sítifenímo fonjasiyoso wopíngofoho. Ose ulímentisofoho. Oso mofehi'nyo somo Anítuye a'amu ne Jelusalem humamentohoho somo a'amu kengoso wonyo engo uyomahoníngkofi tohino engo ma'mentohofofoho. Oso'no Anítuye a'amu neso nole'mofontífi hwaho Jutiya, Someliya sopone'no humpo'mentohofofoho. A'amu *apousel* sohwa hofíko'nohini Jelusalem humamentohofofoho.

² Hwe Jisasímo iníngkamotofoso Sítifeníye pi-jafoso motawentífi ijopijisyasyontífi humotaho engo sulímentohofofoho.

³ Soul huhwo sohwo a'amu Jisasímo iníngkawowo'níngkohofo somo wae weeo'mo lonto a'amufe angomo noswonto a'amu homo

somo nohusimpemotaponto impo'angomo intofahumentisofoho.

Anituye hungkuno a'amu Someliya somo lutihwamentohofoho.

⁴ Oso a'amu Jelusalemmo humpo'mentohofoso ango kengo kengo sopo Anituye hungkuno lutihwamentohofoho.

⁵ Filip ango Someliya sopono nowento osopo Jisasimne'no hungkuno lutihwamentisofoho. Anitu nakwoe hwahopo uhwatimentiso sohwo Jisasiyoho.

⁶ Ose ulahonìngki a'amu hopi'nono nupa'nontifi yo'mayo kengo wonyoangkafoso Filip imentisoso uhwonontifi huno engo syafihu'mentohofoho.

⁷ A'amu sisì'masoho'njo towahuno wonyo'njoso nohumantifi mamuyo engo lontifi towahuno wonyoso uliko'ma'mentohofoho. A'amu a'apaho pompenjiyo songo songo miyo'njoso a'amu sife wonyo'njoso wopingo umokumentisofoho.

⁸ Ose uhwonontifi simeho wopingo umo'nimentisofoho.

⁹ Hwe fihwo Saimoun oso ango hopo sopo humamentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo kako ki'nyo hwapingo'njo hweho. Yo'mayo peefoso huno'njo hweho. Saimoun ulimojofoho, Ngko huno hwapingo'njo hwo'nyoho. Ose ulimojo hweho. A'amu Someliyaso Saimoun ne'no pisopisaho limotofofoho.

¹⁰ A'amu hopi'nono yofe engo'njo so'nji yofe engo ane so'nji a'amu hamniyoho'njo so'nji hamniyoho umofonyo iyo so'nji

nihu'no hopi'nono Saimouniye hungkunomo nupa'nontifi ulimotofi, Saimoun hwe huno'njo hweho. Anituye yokumpohn'nyo hi'njo hweho. Ose limotofofoho.

¹¹ Saimoun yo'mayo kengo wonyoangkafoso imojo so'no a'amu kakoe hungkunomo iningkamotofofoho.

¹² Oseso Filip noponto Anitu enemokosyohumayo so'nji Jisas Kilais ntnne'no lutihwahonungki a'amu hopi'nono Anitumo simeho hi'ntnnono uyahonungkofi hwe moyam'i'nji mijo kiyoma'mentisofoho.

¹³ Saimoun huhwo sohwo Filipiye hungkuno nupa'nonto simeho hi'ntnnono uyahonungki Filip kakimo mijo kiyoma'mentisofoho. Saimoun Filipi'nji nohumanto yo'mayo kengo wonyoangkafosomo nuhwononto pisopisaho limentisofoho.

¹⁴ A'amu *apousel* Jelusalem humamentohofo sohwa ole upa'nimentohofi, A'amu Someliyaso Anituye hungkunomo tifi iningkamentohofofoho. Ose upa'nontifi Joun'nji Pita'njimo lihwatmentohofofoho.

¹⁵ Siko nowenji a'amu Anitumo iningkayo so'no jomo ole ultimenti, Mpohwo jiye Towahuno Wopingoso a'amu somo uyo. Ose ulimentisiyefoho.

¹⁶ Hwapingoso Filip Jisas iye yofe lonto a'amu somo mijo kiyoma'mentisoso Anituye Towahuno Wopingo a'amu somo muhula'mo'mmentisofoho.

¹⁷ Pita'nji Joun'nji a'amufe mnokinopo aho kisosyahonungki Anituye Towahuno Wopingo

a'amu somo uhula'mo'mentisofoho.

¹⁸ Saimoun kako *apousel* sohwa'umo uhwonimentisoso siko a'amu somo aho kisosyahonìngki Anìtuye Towahuno uhula'mo'mentiso so'no uhwononto kakoe hamniyoho nomanto Pita'nji Joun'njimo ulìmento,

¹⁹ Nje hamniyoho nomahosìsi Anìtuye Towahuno ntapinyo. Ngko a'amufe mnokinopo aho kisasehumeso Anìtuye Towahuno uhula'mofono.

²⁰ Ose ulahonìngki Pita ulìmento, Oloso Anìtu a'amu somo uyalokusoso mpe uyìmonntaho. Kìko jìje hamniyoho'nji tìkanomo uhnnefoho.

²¹ Olo syohoso jìje'maho. Anìtu jìje sìmehomo kohonalofoho. Wopìng'o'maho. Wonyo mnaweho.

²² I oso'no jìje honìngkano wonyoso foho'namofo. Oso'no hohujo ikinjamofohoji Anìtumo, Jìje huno wonyo so'no wayo'ne jomo uso.

²³ Jìje honìngkano pisakino'njo hwosoho. Oso wonyo hiso kikimo yokumpohn'nyo kekisyohumaho.

²⁴ Ose ulahonìngki Saimoun kako Pita'nji Joun'njimo ulìmento, Siko ngkine'no Anìtumo jomo ulinyo. Oso ntokhino so'no ne mmo'nonehoho. Ose ulìmentisofoho.

²⁵ *Apousel* sohwa'u Anìtuye hungkuno hopi'nonohino a'amu somo lutìhwani Jelusalemmo umentisiyefoho. Oso honìngkano hwaho Someliya sopo ango kengo kengo hopo sopo Anìtuye hungkuno lutìhwamentisiyofoho.

Filip Anítuye hungkuno hwe Itiyoupiyanta'ango sohumo lutihwamentisofoho.

²⁶ Hwe ahwomomjo sohwo Filipimо ulimento, Kiko Jelusalem honingkano sopo nihuji ango Ngkasa honingkano osomo fiwe. Ose ulimentisofoho. Oso honingkano hopo sopo aamu mahumunyoponoho.

²⁷ Filip nolikafonto umentisofoho. Kako honingkanopo nohumanto uhwonimentisoso, Hwe fihwo Itiyoupiyanta'ango sohwo hwe yofe engo'njo hweho. Oso hwaho Itiyoupiya sopo a'mu mokosyohumayosi kakoe yofe Kantasiyoho. Oso a'musiye hamniyoho hopi'nono hwe huhwo sohwo mokosyohumayo hweho. Kako Anitumne'no hwomtame uloho'mo lonto Jelusalemne'no umentisofoho. Ose yonto kakoe angopo ne'no asomo pmmentisofoho.

²⁸ Kako ijempoho sohwe kokapitofo'njo somo nohumanto iyoswo hwe Aisaiya Anítuye hungkuno limojo sohwo mtimokumentisoso atofo limentisofoho.

²⁹ Filip osohumo uhwonikingkahoningki Anítuye Towahuno Wopingo ulimento, Kiko tifonepo uhuji oso sohwe kakapitofo'njo sohwoepono fiwano.

³⁰ Ose ulahoningki Filip fu limentisoso mafone sopo i'mofawento upa'nimentisoso, hwe huhwo sohwo Aisaiyafe hungkuno atofo lontakingki upa'nonto ulimento, Oso hungkuno atofo lalokunoso neso huno lakiyohoho.

³¹ Ose ulahoningki ulimento, A'amu malontihwayoso ngko huno pipilo. Kiko ngko'njo lopo fisape. Filontihwaho.

32 Anituye hungkuno Aisaiya
 mti'mokumentiso hwe huhwo sohwo atofo
 limentisoso ole,
 A'amu yahu *sipsip* fonjasiyopo ne'no ipemota-
 womotofo hopa hwe sohumo ipemotawo-
 mentohofofoho.

Yahu *sipsip* a'amu kakoe tohwa hm'motofo so-
 honta yahu mampi'nyo imojo hopa hwe
 huhwo sohwo mampi'nyo imentisofoho.

33 Oso hwe sohumo hwotoho fentifi hungkuno
 tango'njo ikwololofo'neso hwasyo
 limentohofofoho.

Ne'njo'maho. Kako wonyoso miyahonìngki fon-
 jahumentohofofoho.

Oso a'amu huhwo sohwoe wonyoso tìhwo
 lone'ento imentisoto.

Hofiko nofonjosyahonìngkofi kako olo hwaho
 lopo mohumammentisofoho.

Oso Aisaiya mti'mokumentisofoho.

34 Atofo ose lonto, Filipimo ulimeto Ai-
 saiya tìhumne'no mti'mokumentisoto. Kako
 kakine'no hnnimentisotaho. Nom'ne hune'no
 limentisotaho.

35 Ose ulohonìngkahonìngki Filip Anituye
 hungkuno Aisaiya mti'mokumentisoso
 yolocho'no nolonto Jisasìye hungkuno wopingoso
 ulimentisofoho.

36 Siko honìngkanomo nowenji mijo we'e
 uhwononji hwe Itiyoupiyanta'ango sohwo
 ulimeto, Uhwonyo. Mijo wojo lo'noho.
 Honìngkano njisohwo pìjwanìmokwoho ngko
 mijo mokiyonìmasosofo.

37 [Ose ulahonìngki Filip ulimeto, Kiko
 Anitumo sìmeho hi'ntnnono nehopi uyoso

ngko mijo uyokuma'mnoho. Ose ulahonìngki ulìmento, Eno. Jisas Kìlais Anìtuye Hwomu Ne sohune'no huno niyohoho.]

³⁸ Ose ulonto sohwe kokapitofo mta'ni siko nokotaponji mijomno umentisiyefoho. Osopo nohumahonìngki Filip hwe sohumo mijo kiyoma'mentisofoho.

³⁹ Mijo mta'ni sìmentisiyoso Anìtuye Towahuno Wopìingo komo'no Filipìmo kengopo mìhumati'mentisofoho. Hwe Itiyoupiyanta'ango sohwo Filipìmo apa'no muhwonìmentisoso sìmeho wopìingo'nji kakoe angopo ne'no umentisofoho.

⁴⁰ Filip nom'ne angopo Asyìtout i'mofawento ango hopi'nonohino somo Jisasìye hungkuno wopìingo lutìhwawento hwangku ango Sisaliya sopo i'mofamentisofoho.

9

*Jisas kako Soulìye hunomo
yiwolo'makahonìngki Soul kakoe inomokomoyo
imo'nìmentisofoho.*

(Apousel sohwafe Syoho 22:4-16; 26:9-18)

¹ Soul kako a'amu Jisasìmo inomokommotofo somo wae weeo'mo lonto imentisoso hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohumo ulìmento,

² Iyoswo mtì'mokohoji ntape. Iyoswo hiloso nomotawe'mo, Ntomasiìkos a'amu tajo ango syoho'njo sohwamo utìhwamo. Ose ulahonìngki uyìmentisofoho. Iyoswo ole lìmentisofoho, Soul a'amu Jisasìye honìngkanomo inìngkowalokwofo somo notìpemahwosi hwe moyà'mi sofamo impe

intofihwosi Jelusalemne'no womotaweno. Ose mt̄'mokumentisofoho.

³ Soul Ntomasīkosimne'no nowentan̄ingki ango mofone sopo pomponaho engo ahwomo mta'ni uloho'mentisofoho.

⁴ Ose ulohofahon̄ingki Soul hwahopo wasyonto mampaho pomponaho homo somta'ni upa'nimento, Soul, Soul, kiko ngkimo wonyo peho'no n̄mokantokuno.

⁵ Ose upa'nonto ul̄mento, Hwe engo t̄ihwosilo. Ose ulahon̄ingki ul̄mento, Ngko Jisas̄'nyoho. Kiko ngkimo wonyo n̄mokantokuno.

⁶ Kiko nol̄kafohoji ango ne somo fusyo. Osopo hwe fihwo kiko ihnne so'no wakil̄montonoho. Ose ul̄mentisofoho.

⁷ A'amu Soul̄'nji umentohofo sohwa mampi'nyo nohumant̄fi mampaho ko upa'nont̄fi ne sohumu muhwon̄imentohofoho.

⁸ Soul nol̄kafonto t̄imo hononto t̄imp̄i'nyo imo'n̄mentisofoho. Ose yahon̄ingki a'amu aho umpo'n̄mentohofoho. Aho impo'nomotawent̄fi Ntomasīkos i'mofamentohofoho.

⁹ Soul t̄imp̄i'nyo sohwo wopayo mijo manyo'njo nowentan̄ingki sikuno hufa'u sihune memjao'mentisofoho.

¹⁰ Hwe fihwo Jisas̄mo inomokommojo sohwo kakoe yofe Anonaiyas oso hwo humamentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo wojo uhwon̄ingkahon̄ingki An̄tu ul̄mento, Anonaiyas. Ose ulahon̄ingki ul̄mento, Hwe Engofo, ngko olopo humaleno.

11 Ose ulahonìngki Anìtu ulìmento, Kiko nolìkafohoji oso honìngkano Nto'nohinofo mulìmentohoho somo mpano. Osopo Jutasìye ango somo hwe fihwo ango Tasosnta'ango sohwo kakoe yofe Soulìyoho. Osohumo uhwonaе.

12 Ngkine'no jomo ntonto wojo uhwonìngkisoso ole uhwonìngkoho hwe fihwo kakoe yofe Anonaiyas noponto kakoe mnokinopo aho kisusyahonìngki tìmo wopìngo umokohoho.

13 Ose ulahonìngki Anonaiyas ulìmento, U, Hwe Engofo. Oso hwe sohumne'no hungkuno pi'nìngo upa'nìmalefoho. Kako jìje a'amu neso Jelusalem humalofo somo wonyo uloho'maso hweho.

14 Hwe yofe engo'njo tojo ango syoho'njo sohwo iyoswo uyìmasofoho. Iyoswo hiloso jìje a'amu ne impe intofo'nefoho.

15 Ose ulahonìngki Anìtu ulìmento, Mpano. Olo hwe lohwo nje syoho ntonhofiyo uhwosopo'mentohefoho. A'amu kengo so'nji hwe yofe engo'njo so'nji a'amu Isìlael so'njimo olo hwe lohwo nje yofe wolutìhwamte hweho.

16 Olo hilo so'no kako tohino engo nomane so'no utìhwomonnoho.

17 Ose ulahonìngki Anonaiyas nowento ango so'mo noswonto Soulìmo aho kisusyonto ulìmento, Nje nìngkwahwo Soul, Hwe engo Jisas honìngkanopo uhwonìmahnno sohwo jìje tìmo wopìngo kumokiyo so'no lonìhwaji so'no pohe hwo'nyoho. Anìtuye Towahuno Wopìngo sìmehomo wokuhulo'ma'mtonoho.

18 Ose ulahonìngki Soulìye tìmo mta'ango fefo pa'nìngo hu'mewasi lohofahonìngki

timo wopingo imo'nimentisofoho. Wopingo imo'nonto nolikofahonìngki Anonaiyas kakimo mijo kiyoma'mentisofoho.

19 Kiyoma'mentisoso Soul wopayo nononto a'apaho yokumpohn'nyo imo'nimentisofoho. Sikuno memjaofontanìngki Soul a'amu Ntomasikos Jisasimo inomokommotofo so'nji humamentohofofoho.

Ntomasikos ango sopo Soul Anituye hungkuno lutihwamentisofoho.

20 Soul komo'no Anituye syoho emanto a'amu Juta uhu'mokiyo ho'mo so'mo nowento Jisasimne'no ole lutihwamento, Jisas Anituye Hwomu hweho.

21 Ose ulahonìngki a'amuso nupa'nontifi yomo yomo yontifi ole hnnimentohofi, Olo hwe lohwo Jelusalemno a'amu Jisasimo jomo uliwo'nìngkohofo somo wonyo umokumaso hweho. Oso'no olopo pmmasofoho. A'amu somo impe intofhwosi hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohumne'no womotawomtonoho. Oso hwe oso huhweho. Ose hnnimentohofofoho.

22 Soul hwe engo pa'nyo imo'nonto kako Jisasimne'no hungkuno lutihwamentisofoho. Ole lutihwamento, Hwe Anitu nakwoe hwahopo uhwatimentiso sohwo Jisasiyoho. Oso hungkuno nehopi ko lutihwahonìngki a'amu Juta ango Ntomasikos sopo humamentohofoso nupa'nontifi honohono'no imentohofofoho.

Soul hiyaso lima'mentisofoho.

23 S̄ikuno pi'n̄ingo memjaofahon̄ngki a'amu Jutaso nuhu'mokont̄fi Soul̄mo fonjane'ent̄fi hungkuno kot̄ku'mentofofofo.

24 Soul oso hungkuno hiso upa'n̄imentisofoho. A'amu Jutaso kuso homohomo Soul̄mne'no ne'no uhwontohumamotofofoho.

25 Oseso s̄ikuno fihumo Soul kakoe inomokommotofo sohwanji sokilojopo kotasont̄fi Soul̄mo sohwo ho'yo engomo kament̄fi mempo hohnta'ni intofuyoho'mokumentohofofoho.

Soul Jelusalem humamentisofoho.

26 Hohosohonta Soul Jelusalemne'no nowento a'amu Jisas̄imo inomokommotofo sohwaji ufohi'n̄imo lonto ko yahon̄ngki hof̄ko Soul̄mne'no iyoho un̄imentisofoho. Soul Jisas̄iye inomokomoyo ne sohune'no s̄imeho hi'ntnnono muyofoho.

27 I oso'no Mponopas Soul̄mo ut̄manto apousel sohwafepono motawomentisofoho. Mponopas ole ul̄mento, Soul hon̄ngkanopo nakwoe Hwe Engo Jisas̄imo uhwoniŋkahon̄ngki hungkuno ul̄masofoho. Soul Ntomas̄kos a'amu somo Jisas̄imne'no hungkuno lut̄hwanto iyoho mun̄mmasо hweho.

28 Ose ulahon̄ngki Soul hof̄ko'n̄ji nohumanto Jelusalem emoyonto Jisas̄ine'no hungkuno lut̄hwanto iyoho mun̄mmenisofoho.

29 A'amu Juta Ngk̄lik hungkuno'n̄jo so'n̄ji Soul̄n̄ji hungkuno hnnont̄fi Jisas̄imne'no yoka hnn̄mentohofofoho. Hof̄ko Soul̄mo wofonjaofano lont̄fi imentohofofoho.

30 A'amu Jisasimne'no inomokommotofoso oso hunoso uyahonìngki Soulìmo hwaho Sisaliyamne'no motawentifi ango Tasosimne'no uhwojamentohofofoho.

31 Hohosohonta a'amu Jisasimne'no inomokommotofoso Jutiyanta'ango so'nji Ngkalilinta'ango so'nji Someliyanta'ango so'nji hofiko wopingo humamentohofofoho. A'amu kengoso wonyo mulohofe'rijo imentohofofoho. O'o simeho pompenjiyo'nji nohumantifi Jisasimo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumamotofoho. Anituye hungkuno haloho uperahonìngkofi Anituye Towahuno Wopingo ufo'ma'mentisofoho. Hwe moyam'i pi'nìngko engo nohotoswontifi a'amu ne imo'nìmentohofofoho.

Pita kako ango Lita sopo a'amumo wopingo umokumentisofoho.

32 Pita ango ho'mo ho'mo emoyonto ango fipo Lita osopo nowento Anituye a'amu ne sonji humamentohofofoho.

33 Oso ango hopo sopo hwe fihwo kakoe yofe Ainiyas humamentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo kakoe a'apaho songo songo inyohwo'maho. Kako ijempohopo wentanìngki soswo aho hopi'nono nom'ne nta'ni hufa'u sihune uyakolo'mojofoho.

34 Pita osohumo nuhwononto ulimento, Ainiyas olahonta Jisas Kìlais wopingo wakumokono. Filikaho. Jiye ijempoho ito'no fesi'jwasyo. Ose ulahonìngki Ainiyas komo'no lika'mentisofoho.

35 A'amu ango Lita'nji Seloun'nji humamento-hofoso hwe sohumo uhwonontifi Jisasimne'no simeho yiwolo'mokumentohofofoho.

Ango Joupa sopo Pita a'amu poyo pe'nimentiso somo songo ulika'mentisofoho.

36 Ango nom'nepo Joupa Jisas a'mu fisi inomokammojosi kakoe yofe Tapita. A'amu Ngkilikso ole limotofo Ntoukas. Sikuno huhwo huhwi yahino wonyoangkafo imojosi a'amu umofonyo iyo somo ufo'ma'mojiyoho.

37 Oso hohosohonta mnokino tipemanto pe'nimentisofoho. Kakoe pijafō mijo yajiwontifi ango tokilonjwa'mjo yokintahopo ho'nahumentohofofoho.

38 Oso ango Joupa Lita'njopo mafoneponoho. Jisasaye inomokomoyo imotofo Joupa ango humamotofoso Pita ango Lita sopo humaho upa'nontifi hwe hufa'u sohwa'umo lihwojahonìngkofi Pitamo ulimentisiyo. Kiko nakwo'nji fipe. Kiko nohontohumahotoho.

39 Ose ulahonìngki Pita nupa'nonto nolikafonto umentisofoho. I'mofawentifi oso ango yokintaho sopo kotasimmentohofofoho. Apìwojo sofa Pita'njopo nolohofontifi humotaho lontifi manji'mofo, he, yo'mayo Ntoukas mtimokumentisosso Pitamo utihwamentohofofoho.

40 Pita ulimento, Sekwo mempo fohotohumno. Ose ulonto hwomtame yonto Anitumo jomo ulimentisofoho. Pita kakoe simo'mango ikinji ehumanto a'musiye pijafō wentanjo sohonta'ni ole ulimento, Tapita, filikaho. Ose

ulahonìngki a'musi tìmo hononto, Pitamo uh-wononto lìkofohumamentisofoho.

⁴¹ Pita kakoe aho nomanto ulìka'mentisofoho. Nulìkafonto Anìtuye a'amu ne'nji apìwojo ntnne'no joho ulonto a'mu songo hisimo utìhwamentisofoho.

⁴² Olo hiloso Joupa sopo ho'nìngkahonìngki hwe moya'mi upa'nìmentohofofoho. Oseso a'amu pi'nìngo engo Jisasìmo sìmeho hi'ntnnono uyìmentohofofoho.

⁴³ Oso ango hopo sopo hwe fihwo kakoe yofe Saimoun, yahwopaho mtì'mokiyo syoho'njo hweho. Oso hwe huhwo sohwo'nji Pita nohumentanìngki sìkuno pi'nìngo memjao'mentisofoho.

10

A'amu ahwomo mta'ango sohwo hwe Kouniliyos osohumo u'manto hungkuno ulìmentisofoho.

¹ Hwe fihwo Sisaliya sopo humamentiso sohwo kakoe yofe Kouniliyos. Oso hwe huhwo sohwo hwe yofe engo'njo hweho. A'amu Loum mta'ango itokuso'njo fehohnjo *wan hantilet* (100) oso hwamo mokosyohumamojo hweho.

² Hwe huhwo sohwo hofìko'montohwa Anìtumne'no hwomtame uloho'motofofoho. A'amu Juta umofonyo iyo somo ufo'ma'mojo hweho. Kako Anìtumo jomo ulìmojo hweho.

³ Sìkuno fihwi akupo'nyo so'nji (3 *kilouk*) wojo hopa uhwonìmentisoso hwe ahwomo mta'ango sohwo noswonto ulìmento, Kouniliyos.

4 Ose ulahonìngki Kouniliyos nuhwononto iyoho unìngkahonìngki ulìmento. Hwe engofo, peho'no pohino. Ose ulahonìngki ulìmento, Jìje hungkuno Anìtumo ulìwo'nìngkohinoso upa'nìwo'nìngkiso hweho. A'amu umofonyo iyo somo ufo'ma'mahnmoso Anìtu nuhwononto kikine'no huno wopìingo syokufìsyalofoho.

5 Olohonta hwe fihwo ango Joupa sopone'no filìhwajo. Saimoun Pitamne'no.

6 Oso hwe huhwo sohwo hwe nom'ne Saimoun'njomo humaho. Saimoun nom'ne sohwo yahwopaho syoho'njo sohwo kakoe ango mitìmomìngopo molinyofoho.

7 Ose ulonto umentisoso Kouniliyos kakoe syoho ulohofiyso sahwa'u'nji hwe itokus'o'njo sohwatnne'no joho ulìmentisofoho. Oso hwe itokus'o'njo Kouniliyosi'njo humamojo sohwo Anìtumne'no huno syafìhu'mojo hweho.

8 Kouniliyos oso a'amu sohwamo yo'mayo imo'nìmentiso so'no ulonto Joupamne'no uh-watìmentisofoho.

Pita wojo hopa honìngkonìmentisofoho.

9 A'amu huhwo sahwa nowentìfi honìngkanopo saho fosyawo'mento hofofoho. Imìngko ne'nji nolìkafontìfi Joupa mofonepo i'mofìwentanìngkofi Pita ango tokilon-jwa'mjomo nohumanto hinjopo Anìtumne'no jomo ulìmo lonto antìfepo kotasìmentisofoho.

10 Pita mijoho uyahonìngki wopayo wanìmo nto ko yahonìngki hofìko wopayo sokafeso syohumentanìngkofi Pita wojo hopa uhwonìmentisoso,

¹¹ ahwomo mtompeehonìngki hwapìfe mìkunìmposo ahwomo mta'ni pmmentisofoho. A'amu ahwomomjoso hwapìfe tokwajo osofosofohu'nohino somo nokemokoho'nowentìfi antìfepo pmmentohofofoho.

¹² Hwapife ajwo ho'mo so'mo yo'mayo tongoso homa'nji yìhufo'nji nohu'mehinowentanìngki uhwononto,

¹³ mampaho ole upa'nìmento, Pita, nolìkafohoji tongo yìhufo yo'mayo somo nofonjasyohoji hmnyo.

¹⁴ Ose ho'nìngkahonìngki Pita ulìmento. Hwe Engo sohwosi, mimnehono. Tongo manilongoso manìmnehono. O'o, manilongoso nakwoe honìngkano hungkunoso nonìngkutoho nalìmojofoho.

¹⁵ Ose ulahonìngki mampaho hiso apa'no ho'nìmento, Yo'mayo Anìtu wopìngofoho lìmentiso so'no wonyofoho eso nolohotoho. Ose ho'nìmentisofoho.

¹⁶ Olo hiloso oso pa'nyo imo'nonto tìfinjo apa'no imo'nonto ahwomomo nìhu'nahone sìmentisofoho.

¹⁷ Pita ose uhwononto huno pi'nìngo engo syafìsyonto huno uyìmento, Oso uhwonìngkoheso hwapìngoso pipilo. Ose syofìsyahonìngki a'amu Kouniliyos uhwatìmentiso sohwa ifawo'mentohofofoho. Ifawentìfi Saimounìye ango somne'no ulohonontìfi nowentìfi,

¹⁸ Saimounìye hoku'yopo loho'mentohofofoho. Osopo lohofontìfi joho ulìmentohofi, Saimoun Pita olo ango lomo lohumaho. Ose

ul̄imentohofofoho.

¹⁹ Pita ahwomomjo uhwon̄mentiso so'no huno syof̄syahoningki An̄tuye Towahuno Wop̄ingo sohwo ul̄imento, Upa'nyo. A'amu hufa'u s̄ihunehwa kikine'no t̄peelokwofo.

²⁰ Oso'no nol̄ikafohoji hof̄ko'nji fiwan̄imno. Huno pi'n̄ingo engo syaf̄siyo'eno. Ngko uh-wat̄malefoho.

²¹ Ose ulahon̄ngki Pita nowento a'amu sohwamo ul̄imento, Oso a'amu sekwo haf̄hafe t̄peelokwofo sohwasi ngko Pita oloho hwo'nyoho. Sekwo peho'no pohofo.

²² Ose ulahon̄ngki ul̄mentohofi Kouniliyos hwe yofe engo'njo a'amu itokus'o'njo mokosyohumayo sohwo nal̄maso'no pi'hwono. Oso hwe wop̄ingo sohwo An̄tumne'no huno syaf̄hu'mojo hwaho. A'amu Jutaso ole li'wo'n̄ingkohofo, Hwe wop̄ingo hwaho. A'amu ahwomomjo oso hwe huhwo sohumo ole ul̄ima, Saimoun Pitamne'no fil̄hwajo. Kakoe hungkuno upa'n̄imnaho. Ose ulahon̄ngkofi,

²³ Pita nolut̄manto mokosyawo'mentisofoho. Im̄ingo ne'nji nol̄ikafont̄fi Pita hof̄ko'nji a'amu nom'ne Jisas̄mo inomokomoyo imotofo Joupanta'ango sohwanji umentohofofoho.

Pita Kouniliyosiye ango sopono umentisofoho.

²⁴ Nowent̄fi mo'n̄ingkanta ango Sisaliya i'mofamentohofofoho. Kouniliyos kakoe pone kakoe temtitofo so'nji a'amu nom'ne joho li'hwat̄mentiso so'ntnne'no hontohumamen-tohofofoho.

²⁵ Pita wahumo lonto yahon̄ngki Kouniliyos Pitamo nu'manto Pita kakoe huyo'mo

ipitofawo'mentisofoho. Pita kakoe yofe ho'nomayo'nefoho.

26 I oso'no Pita nulikafonto ulimento, O'o, ngko kiko pa'nyo hwo'nyoho.

27 Pita'nji Kouniliyos'i'ngkomo noswonji hwe moyam'ni nuhu'mokontif humentan'ngkofi u'ma'mentisiyefoho.

28 Pita hofikimo ulimento, Ngko a'amu Juta hwo'nyoho. Sekwo a'amu kengo kuyoho. Sekwo huno moi'wono. A'amu Juta hn'nwi nakwoe yahinoso ole, A'amu kengo so'nji mohumayo'nji'nwoho. Wopayo afapo nta'ni maniwo'nin'ngkiyihwone'nwoho. O'o, wonyofoho li'motohwone'nwoho. I oso hiso'no Anitu ole ntihwamasofoho. A'amu nom'neso hofiko a'amu Jutafe hon'ngkano hungkuno so'no huno muyo somne'no wonyofoho lohotoho. O'o, a'amu hopi'nonohino Anitu afa'nohino uhwon'wo'nin'ngkisofoho.

29 Ntihwahon'ngki sekwoe hungkunomo hwotoho mahmmalefoho. O'o nupa'nonji pohono. Peho'no lontima'malofo.

30 Ose ulohon'ngkahon'ngki Kouniliyos ulimento, Sikuno osofosofahu'no memjanimo'maso sohwo'ni ngko nje angomo akupo'nyo so'nji (3 kilouk) Anitumo ulontan'ngko hwe fihwo nem'no he nihu'no tingkaho'nyo'njo sohwo nje huyo'mo lohofonto

31 ntima, Kouniliyos, jiye hungkuno Anitumo uliwo'nin'ngkinoso upa'n'wo'nin'ngkohoho. A'amu umofonyo iyo somo ufo'mawo'nin'ngkinoso Anitu nuhwononto huno wopingo syokufisyalofoho.

32 Oso'no Joupa ango sopone'no hwe fihwa Saimoun Pitamne'no filihwajo. Oso hwe huhwo sohwo hwe nom'ne Saimoun'njomo humaho. Saimoun nom'ne sohwo yahwopaho syoho'njo sohwo kakoe ango mitmomngopo molinyofoho.

33 Ose ntahonìngki ngko komo'no hwe sohwa kohonyo'ne lìhwatìmalefoho. Ose'no kiko po-hinosa wopingofoho. Anìtu nakwo'nji humalo-hwono. Anìtu yo'mayo hungkuno kijapmmasoso fonaso.

Pita Kouniliyosiye angomo hungkuno ulimentisofoho.

34 Ose ulahonìngki Pita uloma'mento, Olohonta ngko huno niyohoho. Anìtu a'amu hopi'nonohino somo afa'nohino ulohofìwo'nìngkiso hweho.

35 Anìtu a'amufe a'apaho so'no temtitifo so'no huno mosyafisiyo'njofoho. O'o, a'amu Anìtumo sìmeho ujososo kakoe honìngkanomo inìngkaweso sohumne'no Anìtu sìmeho wopingo umo'nìmontonoho.

36 Oso hungkuno Anìtu a'amu Isìlael somo uyìmentisoso sekwo huno moi'wonoho. Hungkuno hiso ole, Jisas Kìlais a'amu hopi'nonohinofe. Hwe Engo hweho. Kakoe syoho ole, Anìtu'nji a'amu'nji sìmeho afa inyo'ne imokuhwone hweho.

37 Sekwo soku huno moi'wonoho. Sìmo'mo Joun A'amumo Mijo Kiyoma'mojo sohwo hungkuno wopingo lutìhwamentiso sohonta Ngkalili sopo hungkuno hiloso emanto Jutiya ango ho'mo ho'meemo ho'nìmentisofoho.

38 Ole upa'nimentohofoso Jisas Nasaletnnta'ango sohomo Anitu kakoe Towahuno'nji yokumpohn'nyo'nji nuyahonìngki Jisas kako ango'meemo emoyonto a'amumo ufo'ma'mentisofoho. Hwe wonyo Seten osohwo a'amumo wonyo umokontanìngki Jisas wopingo umokumentisofoho. Jisas kako'nohini umokumentiso'maho. O'o Anitu huhwo'njoho.

39 Nakwo a'amu *apousel* sohwona'ni yo'mayo Jisas a'amu Jutafe hwaho'nji Jelusalem sopo imentisoso uhwonìmentìhwone so'no selalokweno. Hofiko Jisasimo fonjinto'ofahumentohofoho.

40 Nope'nìngkahonìngki sìkuno hufa'u sìhune memjaofahonìngki Anitu ulìkofahonìngki Jisas kakoe a'amu'njopo i'mofapmmentisofoho.

41 Nulìkofahonìngki a'amu hopi'nono Jisasimo uhwonìmentohofo'maho. O'o Anitu Jisasìye hungkuno jo'ne nahwosopo'mentiso sohwona'ni uhwonìmentìhwonefoho. Jisas nope'nìngkahonìngki Anitu apa'no ulìka'mentiso sohonta kako'nji wopayo hwa mijio hwa nìmentìhwonefoho.

42 Ole nalìmento sekwo nje hungkuno a'amumo yolofo filutìhwamno. Ole ulìmno. Anitu Jisasimo uhwosopo'mentiso sohwo a'amu poyo pe'nìmentohofo so'nji songo humalofo so'njimo hungkuno ito'no mìhwajiyo'ne honìngkano yano ilofìhwajiyo'ne uhwosopo'mentisofoho.

43 A'amu hohonta Anituye hungkuno lìmotofo sohwa kakine'no ulìmentohofoho. Ole ulìmentohofi, A'amu Jisasimo sìmeho

hi'ntnnono uyifijo'manji Anitu hofkoe wonyo
wae yaofonefoho.

*A'amu temtitoto kengo somo Anituye
Towahuno Wopingo uhula'mo'mentisofoho.*

⁴⁴ Oso hungkuno Pita lontan^{ingki} a'amu upa'nimentohoho somo Anituye Towahuno uhula'mo'mentiso so'no

⁴⁵ Jisasimo inomokommotofo Joupanta'ango sohwa Pita'nji pmmentohoho sohwa nuhwonontifi pisopisaho mjalimiwentifi yomo imentohofofoho.

⁴⁶ Ole upa'nimentohofi a'amu kengoso hungkuno kengo kengo lontifi Anitumo hungkuno wopingo isamoyoka'nji ulimentohofofoho.

⁴⁷ Pita nuhwononto ulimento, Olo a'amu loso nakwo hopa Anituye Towahuno ma'nnyofoho. Olo a'amu loso mijo nokiyomase'eno eso tihwo lonehoho. Awonoho.

⁴⁸ Ose ulonto ulimento, A'amu somo Jisasimne'no fikiyomapmno. Ose imentohofoso Pitamo ulimentohofi, Sikuno nom'ne memjaofihwoso'no nakwo'nji wohumano. Ose ulimentohofofoho.

11

*A'amu Jelusalemmjo somne'no Pita kakoe
hungkuno ho'nahumentisofoho.*

¹ Nom'ne apousel sohwanji a'amu Jutiya humamotofo so'nji ole upa'nimentohofi, A'amu kengoso hofiko Anituye hungkuno nupa'nontifi tifi iningkamentohofofoho.

² Pita Jelusalemne'no sahonìngki a'amu Juta fehohnjo a'apaho sìhu kolo'nyo yahino so'njo sohwa Pitamo yoka ulìmentohofofoho.

³ Oso a'amu sohwa Pitamo ole ulìmentohofi, Kiko a'amu a'apaho sìhu makolo'nnyo sohwanji humanji wopayo nìmahnnno hwosoho. Oso wonyofoho.

⁴ Ose ulahonìngkofi Pita yo'mayo imo'nìmentiso so'no yolo ho ulìmentisofoho.

⁵ Ole ulìmento, Ngko ango Joupa sopo nohumanji Anìtumo jomo ulonji wojo hopa uhwonìmentoheso, hwapife engo ahwomo mta'ango pmmentisofoho. Oso hwapife tokwajo osofosofahu'nohino somo a'amu ahwomomjo sohwa nokemokoho'nowentìfi ngko'njopo pmmentohofofoho.

⁶ Nopahonìngkofi hwapife ajwomo'mo uhwonìmaleso yo'mayo tongo, homa, yìhufo somo uhwonìmentohefoho.

⁷ Ose uhwonìmentoheso ahwomo mta'ni mampaho ole ho'nìmento, Pita filikaho. Oso tongo yo'mayoso nofonjasyohoji hmnyo.

⁸ Ose ho'nìngkahonìngki ulìmentoho, Hwe Engofo, ngkilaho. Tongo manilongoso manìwo'nìngkiyoho hwo'nyoho.

⁹ Ose ulahonìngko mampaho apa'no ho'nìmento, Yo'mayo Anìtu wopìngofoho lìmentiso so'no wonyofoho eso nolohotoho.

¹⁰ Ose ho'nìngkahonìngki oso hopa hufa'u sìhune imo'nìngkahonìngki nìhu'nahone ahwomomno sìmentisofoho.

¹¹ Nosontanìngki hwe hufa'u sìhune nje ango humayo sopo i'mofapmmentohofofoho. Hwe

fihwo Sisaliyanta'ango sohwo ngkiyepono hwe hufa'u s̄ihune sohwamo uhwati'mentisofoho.

¹² Anituye Towahuno Wopingo ntimento, Oso hwanji fiwano. Huno pi'ningo engo syafisiyo'eno. Ose ntahoningu olo hwe aho hopi'nono fehohnjo anga'nohino sohwanji hofiko'nji Sisaliya'no umentihwonefoho. Nowentani Kouniliyosiye angomo humamentihwonefoho.

¹³ Kouniliyos nalimento, Hwe ahwomo mta'ango sohwo nje angomo nolohofonto ole ntimento, Kiko ango, Joupa'no a'amu filihwajo. Hwe yofe hufa'u'njo Saimoun Pitamne'no filihwajo.

¹⁴ Oso hwe huhwo sohwo hungkuno waselono. Hungkuno hiso nupa'ninkohoji kiko jije a'amu so'nji Anituye honingkano ne wotipemantifeho. Ose nalimentisofoho.

¹⁵ Ngko Anituye hungkuno ulimentaninko Anituye Towahuno noponto uhula'mo'mentisofoho. Oso hiso nakune'no simo'mo pmmentiso hopafoho.

¹⁶ Ose uhwononji Jisas'ye hungkunomne'no ole syafihu'mentoho, Joun a'amumo mijo'nohino kiyoma'mentiso so'no hwangku Anituye Towahuno Wopingo wosehulo'afono.

¹⁷ Simo'mo nakwo Hwe Engo Jisas Kilaismo simeho hi'ntnnono umentihwone sohonta kakoe Towahuno nejapmmentiso hopaso oso a'amu kengo somo umentisofoho. Oso'no ngko Anitumo pijwohumayoso pipilo. Awonoho, Ngko a'amu hwo'nyoho. Pita ose ulimentisofoho.

¹⁸ Oso hungkuno hiso oso a'amu

yoka'njo sohwanji nupa'nontifi oso yokaso noho'naofontifi Anitumo isamoyoka ulontifi ulimentohofi, Anitu a'amu kengo somo simeho uwolomokuwo'ninkiso hweho. Hofiko honingkano wonyo ho'naofikujo'manji oso a'amu somo Anitu songo ne'no humayo'ne uyimtonoho. Ose ulimentohofofoho.

A'amu Antiyouk humamotofoso Anituye syohoso kahopi imentohofofoho.

19 Sififenimo fonjahumentohofo sohonta a'amu Jisasimo iningkamotofo somo a'amu Jisasimne'no nakwolaho limotofo sohwa wonyo umokumotofofoho. Wonyo umokuwo'ninkahoninkofi hiyaso humpo'mentohofofoho. Nohumpentifi a'amu fehohnjo Founisiya sopo i'mofopahoninkofi nom'neso hwaho we'e Saipilos sopo i'mofopahoninkofi nom'neso ango Antiyouk sopo u'mofapontifi oso hopo sopo a'amu Juta'nohino somo Anituye hungkuno lutihwamentohofofoho.

20 I oso'no a'amu fehohnjo Jisasimo iningkamotofoso hwaho we'e Saipilosnta'ango so'nji a'amu nom'ne ango Sailininta'ango so'nji hofiko ango Antiyouk sopo uhu'mokontifi a'amu kengo somo Jisasaye hungkuno lutihwamentohofofoho. A'amu Juta'maho. O'o, a'amu Ngkilik somo lutihwamentohofofoho.

21 Lutihwamentohofo somo Anituye yokumpohn'nyo yano uyahoninkki hwe moyam'ni kengoso Jisasimo simeho hilntnnono uyimtonoho.

22 Anítuye a'amu ne Jelusalem humamotofoso oso hungkuno hiso'no nupa'nontifi Mponopasi'mo ango Antiyoukime'no l̄hwatmentohofofoho.

23 Mponopas i'mofawento uhwonimentisoso Anitu a'amu kengo somo wopingo umokumentisoso uhwononto kako simeho wopingo umo'nimentisofoho. Oseso kako a'amu somo hungkuno yano ole uyimento, Sekwo Anítuye hungkuno iningo seyo'eno Kakoe hungkunomo aho yokumpohn'nyo fikemokosyohumamno. Kakoe huyo'mo fosyohumamno. Ose ulimentisofoho.

24 Mponopas huhwo sohwo hwe wopingo hweho. Kakoe simehomo'mo Anítuye Towahuno toyo yamo'nnyo hweho. Kakoe simeho hi'ntnnono Anítune'no yokumpohn'nyo unyo hweho. Oso'no a'amu pi'ningo engo Anítumo iningkamentohofofoho.

25 Osohonta Mponopas nolikafonto Tasosimne'no nowento Soulimne'no hafihafe tipmmentisofoho.

26 Notipemanto ango Antiyoukimne'no womentisiyefoho. Osopo Antiyouk a'amu Jisas K̄laisimo iningkamotofo so'nji nohumantifi hwe moyam'i pi'ningo engo somo Anítuye hungkuno lutihwentaningki soswo anga'no uyakolo'mentisofoho. Antiyouk ango hopo sopo a'amu Jisasimo iningkamotofo somo yofe K̄lais we'e'nwoho hnнома'mentohofofoho.

27 Hohosohonta a'amu Anítuye hungkuno l̄motofo sohwa Jelusalemta'ango nuliko'mantifi Antiyoukimne'no umentohofo-

foho.

²⁸ Hwe fihwo Anituye hungkuno limojo sohwo kakoe yofe Akaposiyoho. Osohumo Anituye Towahuno hungkuno uyahoninkki Akapos nolikafonto, ole ultimento, Hwangku hwaho hopi'nonohino lopo mijoho engo u'mofapmmonteponoho. Hwangku sohonta hwe Kiloutiyos a'amu Loum somo mokosyohumamentiso sohonta oso mijoho engoso i'mofapmmentisofoho.

²⁹ Antiyoukifinjo a'amuso oso hungkuno mijoho so'no nupa'nontifi a'amu Jutiya Jisasimo iningkamotofo somo ufo'mane'entifi hungkuno nano mtito'mentohofofoho. Ose mtito'mentohofoso hnnimentohofi, Hwe hamniyoho engo'njoso engo uyife. Hwe hamniyoho we'e'njo sohwa we'e uyife. Ose hnnimentohofofoho.

³⁰ Oso hiso yontifi hofiko Mponopasi'ni Soulifinji hamniyohoso oso hwa'u uyohojiku'mo'mojiyofoho. Jelusalem a'amu Jisasimo iningkamotofo sofe hwe engo sohwamo uyimentisiyefoho.

12

Helout kako Jemisimo nofonjasyonto Pitamo impo'angomo intofahumentisofoho.

¹ Hohosohonta hwe yofe engo'njo Helout osohwo a'amu Jisas Ktlaisimo iningkawo'nningkohofo somo wonyo umokumentisofoho.

² Hwe huhwo sohwo kakoe a'amu itokusonjo sohwamo uhwojahoninkki hofiko Jouniye

kola'wehwo Jemis oso hwi hosimno'nji fahumentohofofoho.

³ Fahumentohofo so'no a'amu Juta nuhwonontifisimeho wopingo umo'ninngkahoninngki Helout nuhwononto a'amu Jutafe simeho wopingo umo'nyo'ne Pitamo impo'angomo intofahumentisofoho. Hohosohonta a'amuso Sikuno Engo uhwonimotofofoho. Oso sikuno so'no ole limotofo. Sikuno hiso wopayo engo kamo'nnysoso ane nyo'nefoho limotofofoho.

⁴ Osohonta Pitamo aho kento impo'angomo intofasyonto hwe itokuso'njo mtitofo osofosofahu'nohino sohwamo umentisofoho. Hofiko Pitamo uhwontohumayo'ne hwafoho. Oso mtitofo anga'nohino sohwa a'amu osofosofahu'nohino hwafoho. Helout huno ole unimento, Olo Anitu A'amu Isilael somo Uyakolo'mentiso somne'ne Syafisiyo Sikuno Engo * moi'wo imo'ninngkuhwoso'no ngko Pita sohumo hwe moyamife timopo uhwatimo. Ose syafihu'mentisofoho.

⁵ Pita impo'angomo nohumentaninngki a'amu Jisas Kilaismoi ininckawo'ninngkohofoso Pitamne'no Anitumo jomo yokumpohn'nyo ufo'mayo'ne ulimentohofofoho.

A'amu ahwomomjo sohwo Pitamo impo'ango mta'ni isihutofoma'mentisofoho.

⁶ Oso Sikuno Engoso moi'wo umo'nimonte'no yahoninngki Helout huno ole syafihu'mento, Mo'ninngka ngko Pitamo hungkuno ulimo. Ose limentiso sohonta sikwo'miyo somo Pita

* **12:4:** Mt. 26:2 enjwa so'mo fehonolo'mongkomaho.

a'amu itokuso'njo sohwa'u'njo ajwo'mo saho fosyowentanìngki ahwomo nano hufa'u'nji into'mento hofofoho. Hwe nom'ne itokuso'njo sohwa hoku'yopo a'amu impo'angomjo sohwamo uhwontohumayo'ne'entifi loho'mento hofofoho.

⁷ A'amu ahwomomjo sohwo noponto impo'angomo humentisofoho. Noswahonìngki iyohohopa longkonìmentisofoho. A'amu huhwo sohwo Pitafe hupepo hwaniingo ufonjonto ulìmento, Komo'no filikaho. Ose ulahonìngki ahwomo nano hufa'uyoso Pitafe aho mta'ni isihuto hmmokwajìmentisofoho.

⁸ Oso a'amu huhwo sohwo ulìmento, Jìje ahuloho yohoji sifìkwongofosyo fiyo. Ose ulahonìngki Pita yahonìngki ulìmento, Jìje manji'mofo yohoji tifi nnìngkape.

⁹ Ose ulahonìngki Pita hwe sohumo tifi inìngkowahonìngki impo'angomo ulìko'ma'mentisiyefoho. Oso hiso hwe ahwomomjo sohwo imentiso so'no Pita huno ito'no muyìmmenisofoho. Wojo hopa honìngkonìmentisofoho.

¹⁰ Siko nowenji a'amu itokuso'njo sìmo'mjo sohwa impo'angomjo somo uhwontohumayo sohwa nohumentanìngkofi uyakolofonji nom'ne a'amu itokuso'njo ayo sponjo sohwamo uyakolofonji hoku'yo ahwomo yokino'nohinoso siki hwosampo'nìngkahonìngki mempo hohnta'ni swolikofawenji honìngkanomo umentisiyefoho. Osohonta hwe ahwomomjo sohwo Pitamo komo'no uhwotì'ma'mentisofoho.

¹¹ Nuhwotì'mofahonìngki Pita kako huno ito'no uyahonìngki ole lìmento, Ngko huno

niyohoho. Anitu kakoe a'amu ahwomo mta'ango uhwajiso sohwo Heloutiye aho mta'ni isihutofonimakwoho. A'amu Juta sohwanji Heloutijonji yo'mayo wonyoso wontohofantifi imalofoso ne mmo'nìngkohoyohoho.

¹² Huno ose uyahonìngki Joun Makiyé kona'wohi Maliyafe angomno umentisofoho. Oso ango somo a'mu pi'nìngo nuhu'mokontifi Anitumo jomo ulontanìngkofi,

¹³ Pita hoku'yo mempo mongkihnta'ni hwanìngo fonjahonìngki a'mu syoho ulohofiyosi kakoe yofe Louta, hoku'yo uhwosampo'mo lonto pmmentisofoho.

¹⁴ Pitafe mampaho upa'nonto ole lìmento, U, olo Pitafoho. Ose lonto kakoe sìmeho wopìngo umo'nìmentisofoho. Oso'no mìhwosampo'mmentisofoho. O'o haloho'no mupa'nonto hano kunto'no swonto ulìmento, Pita hoku'yopo lohofoho. Ntopohoho.

¹⁵ Ose ulahonìngki ulìmentohofi, Kiko ilo'nnyo kiyoho. Ose ulahonìngkofi kako yokumpohn'nyo imo'nonto ulìmento, Awonoho. Kakoe nehopi pohoho. Nihi'no nehopi selohono. Ose ulahonìngki hofiko ulìmentohofi, Kakoe huyo'mangofoho.

¹⁶ Ose lontanìngkofi Pita hoku'yopo hwanìngo ne'no fongku'mentisofoho. Hofiko hano hwosampo lohofontifi uhwonìmentohofoso Pita nohumentanìngki uhwonontifi yomo yomo imentohofofoho.

¹⁷ Mampi'nyo wohumafento Pita kakoe aho ho'noma'mentisofoho. Mampi'nyo humahonìngkofi Pita ulìmento, Anitu impo'ango

mta'ni isihutofonihwatiso hwo'nyoho. Oso'no ulonto ulimento, Sekwo Jemisi'nji nom'ne sohwanjimo olo hilo so'no ulimno. Ose ulonto mempo swaponto nom'ne ango kengopono umentisofoho.

18 Hwangku imingo'nji mofehi'nyo si'mofape so'nji a'amu itokuso'njo sohwa yomo yontifi ole hnnimentohofi, Pita ntif'mto.

19 Ose hnnikingkahoningkofi Helout ulimento, Sekwo Pitamne'no hafihafe tippmno. Ose ulahoningki wonyopi tippmmentohofofoho. Oso'no Helout nom'ne a'amu itokuso'njo sohwamo ulimento, A'amu Pitamo ito'no momokosyohumayo'njo imalofo sohwamo fonjahumno. Osohonta Helout hwaho Jutiya uliko'manto Sisaliya'no wento osopo humamentisofoho.

Helout poyo pe'nimentisofoho.

20 Osopo nohumanto Helout a'amu Taiya'nji Saitoun ntnne'no yoka ulimentisofoho. Oso a'amu huhwo sohwa huno ole syafihu'mentohofi, Helout nakumne'no simano hintotohino umnalokusoso nakwo kakoe hwaho mta'ango wopayo mpe pipi yanehwono. Ose syafisyontifi nuhu'mokontifi Helout kakoe hungkunoso pompengo wonamofono lontifi limentohofofoho. Simo'mo hofiko Mpilasitosi'nji hungkuno ito'no melihwati'mentohofofoho. Mpilasitos huhwo sohwo kako Heloutiye ango engo somo mokosyohumayo hweho. Hofiko oso yokaso wope'nono lontifi jomo ulimentohofofoho.

21 Oseso Helout a'amu so'nji nuhu'mokuhwasi hungkuno lane'ento s̄ikuno ho'nahumentisofoho. Oso s̄ikuno somo Helout a'amu mnokino engo'njo sohwafe hwapi'e wonyoangkafoso pa'nonto epohumayo wopingo engo sopo nohumanto hungkuno sawemo ul̄imentisofoho.

22 Ose lontan̄ngki a'amu sohwa joho ul̄imentohofi, Olo hwe lohwo a'amu'maho. O'o An̄tu pa'n̄ingo hweho.

23 Helout ose upa'nonto huno syaf̄hu'mento, Ou An̄tu pa'nyo hwo'nyoho. Oso kakoe huno hiso An̄tu nuhwononto a'amu ahwomomjo sohwo Helout̄yepono uhwojahon̄ngki Helout sohomo hwan̄ingo fongku'mentisofoho. Nofonjahonjo sohonta pihnyo Helout̄ye a'apaho nolongkwopmmokosyahon̄ngki poyo pe'n̄imentono.

24 An̄tuye hungkuno ango'meemo ho'n̄ingkahon̄ngki a'amu pi'n̄ingo engoso Jisas̄mo in̄ngkamentohofofoho.

25 Mponopasi'nji Soul̄i'nji Jelusalemne'no hamniyoho motawenji osopo syoho moi'wo esojwaofonji Joun Mak'nji Antiyouk̄imne'no umentisiyefoho.

13

Hofiko Mponopasi'nji Soul̄i'njimo An̄tuye syoho iku'mofo'ne uhwat̄imentohofofoho.

1 A'amu Jisas̄mo in̄ngkamotofo ango Antiyouk humamotofoso a'amu fehohnjo somo An̄tu hungkuno uyahon̄ngki lut̄hwamotofofoho. A'amu fehohnjoso a'amu

nom'ne somo mesyolutihwamotofofoho. Hofiko yofeso olenoho. Mponopas, Simeyoun hwe wonisa'nyo sohwo, Lusiyos ango Sailininta'ango sohwo, Manain osohwo hwe yofe engo'njo Helout Tetilak, sohwo'nji humamojo sohwo, Souli'njoho.

² A'amu Jisasimo iningkamotofoso nuhu'mokontifi wopayo manyo'njo yontifi Anitumo jomo ulontaningkofi Anituye Towahuno Wopingo ulimento, Sekwo Mponopasi'nji Souli'nji nom'ne syoho uyimale so'no uhwosopopmno.

³ Ose ulahonningki hofiko wopayo humaho ne'no humantifi Anitumo jomo ulontifi hwe sohwa'umo aho kisusyontifi sikimo uhwatimentohofofoho.

Hwaho Saipilos sopo Anituye hungkuno lutihwamentisiyefoho.

⁴ Anituye Towahuno Wopingo hwe sohwa'umo uhwojahonningki siko Selusiya'no umentisiyefoho. Osopo siko yofayokinomo nokotosahoningki hwaho we'e Saipilosine'no motowako'mentisofoho.

⁵ Nomotowekahonningki oso hwe huhwo sohwa'u Salomis ango sopo i'mofawenji a'amu Jutafe tajo ango hopi'nonohinomo Anituye hungkuno lutihwamentisiyefoho. Joun Mak siko'nji nohumantifi ufo'ma'mentisofoho.

⁶ Siko Salomis ango sopo uliko'manji emoyonji, hwaho we'e nongkihnta'ni ango nom'ne Pafous sopo ifawo'mentisiyefoho. Oso ango hopo sopo a'amu Juta fihwo kakoe yofe Mpajisasiyoho.

Oso hwe huhwo sohwo kako ki'nyo'nji peefo'nji hwoso'nji imojo hweho. Kako Anituye hungkuno hwasyo limojo hweho.

⁷ Mpajisas huhwo sohwo hwe yofe engo'njo Sesiyas Poulos sohwae a'amufoho. Sesiyas Poulos sohwo hwe huno wopingo'njo hweho. Kako Anituye hungkuno upa'nimo lonto Mponopasi'nji Souli'njine'no joho ulimentisofoho.

⁸ Mpajisas oso hiso'no nupa'nonto Mponopasi'nji Souli'njine'no ngkilaho lonto sotofo ulimentisofoho. Kako hwe yofe engo'njo sohumo ulimento, Anitumo simeho hi'ntnnono uyohotoho ulimentisofoho. Oso Mpajisas sohwo a'amu Ngkili'njoso yofe nom'ne ole mulimotofi Elimasiyoho.

⁹ Soul osohwo nom'ne yofe ole Pouliyoho,
* ulimotofofoho. Mpajisas nye Hungkunomo Pouli nupo'nningkahon'ngki Anituye Towahuno Wopingo kako Pouliye hunomo ufohofafahon'ngki hwe hwoso sohumo simano upento hungkuno yokumpohn'nyo ulimento.

¹⁰ Kiko Setenye hwomu hwosoho. Kiko yo'mayo honingkano wopingo sofe mango hwosoho. Hwasyo hungkuno so'nji honingkano wonyo so'nji yo'mayo hwahoponjo so'nji kiko hwapingo hwosoho. Kiko Anituye

* **13:9:** Oso yofe Souliyeso Hipilu hungkuno mta'ango imo'nyofoho. Oso yofe Pouliyeso Ngkili'lik hungkuno mta'angofoho. A'amu fisohofikoe huno ole, Soul sohwo Pouliyeso kakoe huno mta'angofoho syafihu'mentohofoho. Hwapingoso kako Anituye hungkuno syoho a'amu Ngkili'lik ajwo so'mo yonto meehtimentisofoho.

hungkuno wopingo yi'wolo'mokonji hwasyo lutihwamotnno hwoenso. Olo yahino loso moho'naofeso peho'neto.

¹¹ Kiko upa'nyo. Olohonta Anitu wonyo wakumokumontonoho. Kiko timp'i'nyo imo'niningkohoji mofehi'nyoso muhwonhnnehino. Hwangku apa'no nuhwonhnnefoho. Ose ulahoningki Elimasiye timo komo'no timpi'nyo imo'nimentisofoho. Timpi'nyo imo'nonto kako a'amu honingkano utihwayo'ne hafihafe tipmmentisofoho.

¹² Oso hiso'no hwe yofe engo'njo sohwo nuhwononto Anitumo simeho hi'ntnnono uyonto Anituye hungkuno Poul lutihwamentiso so'no yomo imentisofoho.

Ango Antiyouk Pisitiya osopo syoho imentisiyefoho.

¹³ Poul hwe nom'ne kako'nji emmotofo sohwanji Pafous ango sopo nuliko'mahoningkofi yofayokino nutimanto hwaho nom'ne Pamifiliya sopo ango Peka sopo kuhwojamentisofoho. I oso'no Joun Mak a'amu somo uhwotimofonto Jelusalemne'no umentisofoho.

¹⁴ Hofiko ango Peka uliko'mantifi nosontifi ango Antiyouk hwaho Pisitiya sipo'si'mo'mentofofoho. Sikuno iyoho humayo somo hofiko a'amu Jutafe tajo ango somo noswontifi osopo humamentofofoho.

¹⁵ Mousesiye honingkano hungkuno so'nji a'amu Anitu hungkuno uyahoningki limotofo sohwanjiye hungkuno so'nji atofo lontifi hwe engo tajo ango syoho'njo sohwa Poul

kakoe a'amu ntnne'no l̄ihwat̄imentohofofoho. Ole ul̄imentohofi, Nakwoe a'amu sohwasi, hungkuno yokumpohn'nyo nakwoe s̄imehomo sosofitofonesyohumayo'ne hi'njo hwas̄i'manji noho fil̄mno.

¹⁶ Ose ulahon̄ingkofi Poul nol̄ikafonto aho ho'noma lohofonto ul̄imento, Sekwo a'amu Is̄lael soku sekwo'nji a'amu kengo An̄itumo jomo ul̄wo'n̄ingkohofo soku sekwo upa'n̄imno.

¹⁷ An̄itu a'amu Is̄lael hn̄nwiye An̄tuyoho. Kako nakwoe ajuyohwosamo uhwosopo'mentisofoho. Hof̄ko hwaho Ijip osopo kihn'nawo'nnyo hwafoho. I oso'no osopo nohumentan̄ingkofi An̄itu wop̄ingo ulohofahon̄ingki a'amu pi'n̄ingo engo imo'n̄imentohofofoho. Hwangku An̄itu kakoe yokumpohn'nyo engo'nji a'amu homo somo hwaho Ijip mta'ni ipemotawento hwaho nom'nepo uhwojamentisofoho.

¹⁸ Hwaho a'amu anepo emoyont̄fi yo'mayo wonyoso yahon̄ingkofi An̄itu nuhwononto s̄imeho tango umentisofoho. Osopo emoyontan̄ingkofi soswo *fouti* (40) uyokolofahon̄ingki,

¹⁹ a'amu temtitifo kengo kengo aho fehohnta'ni hopi'nono nom'ne aho mta'ni hufa'u oso a'amu somo An̄itu wae yaofonto hof̄koe hwaho a'amu Is̄lael somo uȳmentisofoho. Oso hwaho yofe Kenan̄yoho.

²⁰ Hwaho hiso uyonto osopo a'amu hungkuno ito'no m̄ihwajiy'o'ne uhwosopo'mentisofoho. A'amu hungkuno ito'no m̄ihwajiy'o sohwa a'amu Is̄lael somo umokosyohumentan̄ingkofi soswo

foua hantilet fifiti (450) uyakolo'mentisofoho. Uyokolofahonìngki a'amu Anìtuye hungkuno lutìhwamojo sohwo Samuel imo'nìmentisofoho.

21 Samuel nohumentanìngki a'amu Isìlaelìso Anìtumo hwe yofe engo'njo sohune'no jomo ulìmentohofofoho. Ose ulahonìngkofi Anìtu kako Kisìye hwomu Soul sohumo uhwosopo'mentisofoho. Kakoe temtitifo Mpenyaminìyoho. Soul yofe engo'njo a'amumo mokosyohumentanìngki soswo *fouti* (40) uyakolo'mentisofoho.

22 Uyokolofahonìngki hwe huhwo sohumo Anìtu wae yaofonto, nom'ne hwe songo Ntefitìmo uhwosopo'mentisofoho. Osohune'no Anìtu ole ulìmento, Olo hwe lohwo Ntefit Jesiye hwomu sohumne'no nje sìmeho nìmo'nìngkohoho. Yo'mayo ngko imesomo Ntefit wonnìngka'mte hweho.

23 Ntefitìye imu sohwo Jisasìyoho. Jisas huhwo sohwo a'amu Isìlaelife wonyo engo tangoso Jisasìmo kotasìmentisofoho. Oso hiso'no hohonta Anìtu Ntefitìmo ulìmentisoso olohonta ne imo'nalofoho.

24 Jisas mape sohonta Joun a'amumo mijo kiyoma'mojo sohwo a'amu Isìlael somo lutìhwamento, Sekwoe honìngkano wonyo pi'nìngo engoso fohofonaopmno. Anìtumo sìmeho yìwolo'mokukuji tìfi finìngkamno.

25 Joun nje syoho moi'wo umo'nono lonto a'amu somo ulìmento, Sekwo ngkine'no huno pipi seyalofoho. Sekwo hwe fihune'no hon-tohumalofoso ngko'maho. I oso'no we'enepo nopone hweho. Ngko hwe wopìngo hwo'ni

kalohi oso hwe huhwo sohwe sifikwongo fosyo isihuto'mne'maho. Hwapingoso kakoe yofe yokintahoponoho. Ngko a'amu hwahoponjo hwo'nyoho.

²⁶ Nje a'amufo. Apilohamye temtitoto so'nunonji a'amu temtitoto kengoso Anitumo jomo uliwo'nungkohofo soku, oso hungkuno hwe fihwo nakwoe wonyo so'no tango kotasone so'no nakune'no Anitu lihwatimentisofoho.

²⁷ Oso hwe huhwo sohwo Jisasayo. A'amu Jelusalem humamotofo so'nji hofikoe hwe engo sohwanji olo hwe sohumne'no huno ito'no moyofoho. Sikuno iyoho humayo homo homo Anituye hungkuno limotofo sohwafe hungkuno atofo lontifi haloho maposo'njo imentohofofoho. Anituye hungkuno limotofo sohwa ole mtimokumentohofi, Oso hwe huhwo sohumo yo'mayo wonyo ulohopitnnefoho. Ose mtimokumentohofofoho. Oso wonyo hiso hofiko uloho'mentohofofoho.

²⁸ Hofiko Jisasaye honingkano wonyo so'no huno ko tipentifi a'amuso Pailotimo ulimentohofi, Fonjinto'ofahumno.

²⁹ Anituye hungkuno limotofo sohwa yo'mayo Jisasimo wonyo ulohopitme so'no mtimokumentohofoso olo a'amu huhwo sohwa wonyo hiso yontifi iyo hwojiyafiku'nnyo mta'ni motapontifi sokimo'mo ho'nahumentohofofoho.

³⁰ I oso'no Anitu apa'no songo ulika'mentisofoho.

³¹ A'amu Ngkalilinta'angoso Jisasinji Jelusalemino umentohofoso hohosohonta sikuno pi'ningo engo Jisasimo uhwonimentohofofoho.

Olohonta oso hwe huhwo sohwa hofiko a'amu Is̄lael somo Jisasiye hungkunoso lutihwalokwofo.

³² Oso'no olohonta Mponopasi'nji ngko'nji Anituye hungkuno woselontayo'no pihwayo. Anitu neyakwosamo hungkuno nto ulimentisofoho.

³³ Olo hungkunoso olohonta ne imo'nimasofoho. Hungkuno hiso ole, Anitu Jisasimo songo uliko'mentisofoho. Oso hiso'no Ta'njo Iyoswo 2 somo ole mti'mokumento, Kiko nje hwomu hwosoho.

Olo s̄ikuno lomo nje yokumpohn'nyo kijapm'mo a'amu hopi'nono yofe wakuhwopife, ngko hnn̄ngkwo hwo'nyoho.

Ose mti'mokumentisofoho.

³⁴ Nom'nepo Anitu kako Jisasimo songo likafo'ne apa'no poyo mape'nyo'ne so'no Jisasimne'no ose ulimento,

Yo'mayo wop̄ngoso uloho'mne'no Ntefitimo uyimentoheso wokijapmmonne'no yohono.

³⁵ Anitu nom'ne Ta'njo Iyoswo somo ulimento, Kiko jiye Hwe Wopingo Syoho Kilohofiyi sohumo ito'no esyohumusoso kako nope'n̄ngkuhwosi pisakino mowanehoho.

Ose ulimentisofoho.

³⁶ Nakwo Ntefitimne'no huno moi'wonoho. Kako nohumanto Anituye hungkunomo tifi iningkamojo hweho. Kako poyo pe'n̄ngkahon̄ngki kakoe pijafoso ajuyohwosanjopo ijopijisyosyahon̄ngkofi osopo pisakino wa'mentisofoho.

³⁷ I oso'no hwe nom'ne sohumo Anitu uliko'mentiso sohwo pisakino mowasofoho.

³⁸ Nje a'amu soku oso'no sekwo huno ito'no waseyono. Nakwo olo so'no hungkuno woselantane'no yihwono. Olo hwe huhwo lohwo kako sekwoe wonyo wae weesemo'mto pmmentiso hweho.

³⁹ Mousesiye honingkano hungkuno sekwoe wonyo wae yaofoso hopa'maho. O'o, oso hungkuno hiso a'amumo wopingo mmokiyofoho. I oso'no oso hwe huhwo sohwa Jisas kakoe hungkunomo tifi iningkafijoso sekwoe wonyo wae yasemofihwosi a'amu wopingo wasemokumtonohoho.

⁴⁰ I oso'no sekwo huno ito'no fisyafighupmno. Hohonta Anituye hungkuno limotofo sohwafe hungkuno mtif'mokumentohofoso sekumne'no ne imo'nonoho.

⁴¹ Hungkuno ole,

Sekwo yo'mayo uhwonifwo'nontifi yo'mayo ne'njo so'no nakwolaho lalokwofo.

Sekwo oso'no huno syafihupifijoso poyo wope'nantifeho.

Sekwo nohumentaningkuji ngko yo'mayo wopingo yalokwe so'no a'amu losetihwafijoso sekwo haloho mupa'nifitnnehofo.

Hungkunomo simeho hi'ntnnono
muyifitnnehofo.

Oso hungkunoso Poul ulimentisofoho.

⁴² Ose ulonto Pouli'nji Mponopasi'nji ango uhu'mokiyo somo woswopaho lonji yontaningki

ulimmentohofi, Nom'ne sikuno iyoho humayo somo olo hungkuno hiloso apa'no fonalinyo.

43 A'amu ango uhu'mokiyo somta'ni nophotoswopahoningkofi a'amu Juta fehohnjo so'nji a'amu kengoso Jutafe honingkanomo iningkamotofo so'nji Pouli'nji Mponopasi'nji womentohofofoho. Siko a'amu homo somo ulimentisiyo, Sekwo Anituye hungkunomo tifi finingkamno. Kako wopingo semokosyohumane so'no simeho ne'njo uyimno.

44 Oso nom'ne sikuno iyoho humayo somo a'amu pilningo engo ango uhu'mokiyo somo Anituye hungkuno upo'nano lontifi uhu'mokumentohofofoho.

45 Ose uhu'mokahoningkofi a'amu Jutaso a'amu pilningo somo uhwonontifi hintotohino umningkahoningki Pouli'nji Mponopasi'ntnne'no nakwolaho lontifi sitofo ulontifi sikoe hungkunomo hwotoho hmmentohofofoho.

46 Ose ko yahoningkofi siko iyoho munnimentisofoho. Siko ulimentisiyo, Sekwo a'amu Juta soku Anituye hungkuno simo'mo selimalohwoyo. Oso hiso sekwo nupa'nontifi hohujo ikinjao'malofofoho. Hohujo ikinjao'malofo kalohi songo ne'no mohumafitnnehofo. Sekwoe syohofoho. Upa'nimno. Olo hilo so'no nekwo a'amu kengo somo Anituye hungkuno wolutihwantayoho.

47 Anitu ole nalimento,

Ngko a'amu kengo sofe pomponaho pa'nyo sehwosopehono.

Sekwo hwaho yawojo'meemo nje honiŋkano utihwamno.

Ngkimo ni'mayo'nefoho.

⁴⁸ Ose ulahoniŋki a'amu kengoso nupa'nontifi Anituye hungkuno so'no simeho wopingo umo'nimentisofoho. Anitu hohonta oso a'amu songo ne'no humayo'ne uhwosopo'mentisoso oso sikuno somo Jisasimo simeho hi'ntnnono umentohofofoho.

⁴⁹⁻⁵⁰ Osese Anituye hungkuno ango'meemo ho'nimentisofoho. I oso'no a'amu Jutaso Pouli'nji Mponopasi'njimo sitofo ulontifi hwe yofe engo'njo sohwanji moya'mi hamniyoho'njo Jutajafe tajo ango somo syuwo'ningkohoho so'njimo ulikofahoninckofi hofiko sitofoso nupa'nontifi Pouli'nji Mponopasi'njimo wonyo uloho'mentohofofoho.

⁵¹ Pouli'nji Mponopasi'nji siko sifemjo hwaho wae yao'mentisiyoso a'amufe honiŋkano wonyo utihwayo'nefoho. Wayo yaofonji ulimentisiyo, Olo wonyo elohofohofoso Anitu uhwoninckohoho. Ose ulonji oso ango sopo nuliko'manji Aikouniyamne'no womentisiyefoho.

⁵² Anituye a'amu ne Antiyouk humamotofoso simeho wopingo umo'ningkahoninckofi Anituye Towahuno'nji humamentohofofoho.

14

Ango Aikouniyam sopo syoho imentisiyefoho.

¹ Osese siko Antiyouk imentisiyo hopa Aikouniyam ango sopo imentisiyefoho. Pouli'nji Mponopasi'nji siko Jutafe tajo ango uhu'mokiy

sopo Anituye hungkuno lutihwahonungki a'amu Juta fehohnjo a'amu kengo so'nji Jisasimo simeho hi'ntnnono umentohofofoho.

² I oso'no a'amu Juta fehohnjo simeho hi'ntnnono muyo'njoso hofiko Pouli'ngi Mponopasi'njimo sitofo ulontifi a'amu kengo somo ulikofahonungkofi hofiko sikimo wonyo uloho'mentohofofoho.

³ Pouli'ngi Mponopasi'njimo siko Aikouniyam ango sopo ne'no nohumanji Anituye hungkuno yokumpohn'nyo lutihwamentisiyefoho. Siko iyoho munnimentisofoho. Anitu sikimo sosofitosyohumentanungki siko yo'mayo kengo wonyoangkafo itihwamentisiyefoho.

⁴ Oso ango hopo sopo a'amu fehohnjo Apousel Pouli'ngi Mponopas sohwa'u'njimo simeho afa inungkahonungkofi nom'ne a'amuso nakwolaho limentohofofoho. Oso'no hofiko husilo'mentohofofoho.

⁵ A'amu Juta fehohnjo hofikoe hwe engo sohwa'ntnne'no a'amu kengo fehohnjo so'nji uhu'mokontifi hnnimentohofi, Nakwo Pouli'ngi Mponopasi'njimo sojo wofonjosyano lontifi imentohofofoho.

⁶ Siko oso hiso'no nupa'nonji hwaho Likouniyamno hiyaso umentisiyefoho. Osopo ango hufa'u ole, Lisitiila'nji Ntepe'njoho.

⁷ Osopo Anituye hungkuno lutihwamentisiyefoho.

Pouli'ngi Mponopasi'njimo siko ango Lisitiila sopo syoho imentisiyefoho.

⁸ Oso Lisitiila ango hopo sopo hwe fihwo sihe wonyo'njo sohwo humunyoponoho. Kona'wohi

aswo mta'ni ose'nohini ma'mentisofoho. Kako hano memayo'njo hweho.

⁹ Oso hwe huhwo sohwo Pouliye hungkuno nupa'nonto simeho hi'ntnnono uymentisofoho. Oso'no Poul uhwonimentisoso kako sife wopingo umokiyo'ne syofisyahonìngki uhwonimentisofoho.

¹⁰ Poul hungkuno yokumpohn'nyo ulimento, Kiko nolikafohoji ji'je sife'nji filikofohumaho. Ose ulahonìngki kako komo'no solikofapi lohfonto hano emmentisofoho.

¹¹ Oso Poul imentisoso hwe moy'a'mi nuhwonontifi hofikoe hungkuno mohm'no limentohofi, Anitu pi'nìngo pi'nìngo humalofo. Hufa'u hwa'u a'amu imo'nonji nakuyepono pisiyo hwaswoho.

¹² Ose lontifi hofikoe anitu sohwa'uye yofe Mponopasi'nji Pouli'njimo mulimentohofi, Mponopas Susiyoho. Poul hungkuno liwo'nìngkiso sohwo Hemesiyoho. Ose mulimentohofofoho.

¹³ Oso anitu Sus kakoe ango engo kakoe yofe ho'nomayo'ne yolohopo molinyofoho. Susiye ango mokosyohumayo sohwo ahwomo yahu'nji wokoso'nji kusomno motasimentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo'nji a'amu hopi'nonohino so'nji yahu'nji wokoso'nji Pouli'nji Mponopasi'njimo uyantifi imentohofofoho.

¹⁴ Oso hiso'no Pouli'nji Mponopasi'nji nupa'nonji yahino hiso nekwolaho lonji sikoe nem'no manji'mofo sisimpo'mentisiyefoho. Siko hano hwe moy'a'mi'njopono nowenji ajwopo nta'ni joho ulimentisiyefoho.

15 Ole ulimentisi, Oso sekwo a'amu soku peho'no yalokwofo. Nekwo a'amu hwoya'yoho. Sekwo hopa hwoya'yoho. Nekwo Anitu ne sohwoe hungkuno selalokuhwuyo. Sekwoe yo'mayo hwasyoso ho'naofo'n'e'no selalokuhwuyo. Noho'naofikuji Anitu songo ne'no humayo'ne sohumo finingkamno. Kako ahwomo'nji hwaho'nji ayo'nji yo'mayo songo humayoso mti'mokumentiso sohune'no selalokuhwuyo.

16 Anitu hohonta a'amu hofikoe yahino wonyo imotofo so'no uhwontohumamentisofoho.

17 I oso'no Anitu kako yo'mayo wopingo utihwa'nyopo nejapwo'nìngkiso hweho. Anitu kako ahwomomo humanto ifoyo nejaponteso nakwoe yo'mayo nonyo wosopayo wopingo i'mofopalofoho. Wopayo nejaponteso nakwoe simeho wopingo nemo'nalofoho.

18 Ose ko ulahoningki hofiko Pouli'nji Mponopasi'nji yahu uyantifi yahoningkofi nekwolaho uliwo'nimentisiyefoho.

Pouli'mo sojo fongku'mentohofofoho.

19 A'amu Juta fehohnjo hwaho Pisitiya ango Antiyouknta'ango so'nji nom'ne a'amu Aikouniyam mta'ango so'nji Pouli sohumne'no nakwolaho lontifi nopontifi a'amu nom'ne so'nji nuhu'mokinontifi Pouli'mo sojo'nji fongku'mentohofofoho. Nofonjontifi poyofoho lontifi mempo hohnta'ni mehusimpee'mentohofofoho.

20 I oso'no a'amu Jisasimo iningkamotofo sohwa Pouli'mo ho'nahumentohofo sopo

uhu'mokahonìngkofi Poul apa'no songo
lìka'mentisofoho. Nolìkafonto angkuhwafo
engo spono asomo umentisofoho. Mo'nìngka
Pouli'nji Mponopasi'nji ango Ntepe spono
umentisiyefoho.

21 Pouli'nji Mponopasi'nji ango Ntepe
i'mofawenji Anìtuye hungkuno lutìhwahonìngki
a'amu pi'nìngo engo nupa'nontìfi tìfi
inìngkomotofofoho. Oso syoho hiso yonji
siko nowenji Lisìti'là'nji Aikouniyam'nji
hwaho Pisitiya ango Antiyouk osopono asomo
umentisiyefoho.

22 A'amu Jisasìmo sìmeho hi'ntnnono
umotofo somo siko yokumpohn'nyo sosofito
lohofonji ulìmentisi, Sekwo Anìtuye hungkuno
yokumpohn'nyo fìkesyohumamno. Olo
hwaho lopo nohumehwasi yo'mayo tango'njo
wohumantonoho. Oso'no hwangku sohonta
Anìtuye ango wopìngo kakoe yokumpohn'nyo
mokosyhumaso sopo wohumentìhwantanoho.
Ose lutìhwamentisiyefoho.

23 Ango ho'mo so'mo a'amu Jisasìmo sìmeho
umotofo spono Pouli'nji Mponopasi'nji a'amu
anga'no anga'no uhwosopo'mentisiyefoho.
A'amu Jisas Kìlaisìmo umotofo somo
umokosyohumayo'ne hwafoho. Siko wosopayo
humaho humantìfi Anìtumo a'amu somne'no
jomo ulìmentisiyo, Mpohwo a'amu kikine'no
sìmeho hi'ntnnono kijopalokwofoso olo
a'amu lomo kìko umokosyohumaho. Ose
ulìmentisiyefoho.

Pouli'nji Mponopasi'nji siko hwaho Siliya ango

Antiyouk asomo umentisiyefoho.

²⁴ Osoponta'ango siko hwaho Pisitiya emoyonji
ango Pamifiliya i'mofapmmentisiyefoho.

²⁵ Siko nowenji ango Peka sopo Anituye
hungkuno lutihwanji ango Ataliya'no umen-
tisiyefoho.

²⁶ Osoponta'ango yofayokinomo nokotosa-
honingki Antiyoukimne'no wekapmmentisiye-
faho. Hohonta oso ango Antiyouk ho'mo
so'mo a'amu Jisasimne'no hitoho ulo'mojoso
Pouli'nji Mponopasi'nji Anituye syohomne'no
uhwojahoningkofi siko oso syoho hiso moi'wo
yonji asomo pmmentisiyefoho.

²⁷ Siko Antiyouk asomo i'mofopahoningki
a'amu hopi'nono uhu'mokahoningkofi siko
yo'mayo yo'mayo Anitu imentiso so'no
lutihwamentisiyefoho. Siko ole ulimentisiyo,
Anitu a'amu kengo somne'no honingkano
hwosompeehoningki hofiko simeho hi'ntnnono
umalofofaho.

²⁸ Ose ulonji osopo humamojiyefoho.

15

Ango Jelusalem uhu'mokumentohofefoho.

¹ Hwe fihra hwaho Jutiyanta'ango sohwa
Antiyoukimne'no pmmentohofefoho. Osopo
a'amu Jisasimo iningkamotofo somo hungkuno
ole lutihwamentohofi, Sekwo Mousesiye
honingkano hungkuno a'apaho sihu kolo'nyo
so'no tifi miningkayo'manji Anitu kako
mosetimaneffaho. Ose lutihwamotoffaho.

² Oso hungkuno hiso Pouli'ngji Mponopasi'ngji nupa'nonji a'amu Jutiya nta'ango so'nji yoka ikujoho hopa hnnimentohofofoho. Oso'no a'amuso ole ulimentohofi, Pouli'ngji Mponopasi'ngji nom'ne a'amu Antiyouknta'ango so'nji Jelusalemmne'no fisimno. Osopo *apousel* nom'ne sohwanji hwe engo sohwanji olo hungkuno hilo so'no ito'no womhwojantifeho.

³ Ose lontifi uhwatimentohofofoho. Nowentifi hwaho Founisiya'ngji Someliya'ngji osopono nohumantifi oso ango sponjo a'amu somo ulimentohofi, A'amu kengo sohwa Anitumo hofikoe simeho uyalokwofo. Ose ulahonengkofi hofikoe simeho wopingo umo'nimentisofoho.

⁴ Jelusalem i'mofopahonengkofi osopo a'amu *apousel* sohwanji hwe engo sohwanji isamoyoka ulahonengkofi Antiyouknta'angoso yo'mayo Anitu imentiso so'no ulimentohofofoho.

⁵ A'amu Falisi fehohnjo Jisasimo inengkamotofo sohwa nolikafontifi ulimentohofi, A'amu kengoso Jisasimo inengkowalokwofoso hofikoe a'apaho sihu wakolo'niye. Ole ultimno, Sekwo Mousesiye honengkano hungkunomo tifi finengkamno. Ose ulimentohofofoho.

⁶ A'amu *apousel* sohwanji hwe engo sohwanji oso hungkuno hilo so'no ito'no meliwejiyo'ne uhu'mokumentohofofoho.

⁷ Oso hungkuno so'no ne'no lontifi lontifi Pita nolikafonto ulimento, Nje a'amufo, sekwo huno moi'wonoho. Hohonta Jisas kakoe syohoso nakumo nejapmentisofoho. Osohonta a'amu kengo somo Anituye hungkuno lutihwayo'ne

nīhwosopo'mentiso hwo'nyoho. Oso'no hofiko nupa'nīngkuji sīmeho hi'ntnnono uyantifeho.

⁸ Anītu kako a'amufe sīmehomo huno uyīwo'nīngkiso hwaho. A'amu kengo somo Anītu kako hofikine'no sīmeho wopīngo umo'nīngkahonīngki kakoe Towahuno Wopīngo nakumo nejapmmentiso hopa uyīwo'nīngkiso hwaho.

⁹ Anītu nakumo a'amu kengo so'njimo yahino afa nelohofalofoho. Hofiko sīmeho hi'ntnnono Anītumo uyahonīngkofi oseso Anītu kako hofikoe wonyo wae yaofalofoho.

¹⁰ Sekwo Anītuye sīmehomo tango peho'no umokalokwofo. Mousesīye honīngkano hungkuno tango engo'njofoho. Oso tango hiso ajuyohwosanji nakwo'nji ito'no miyo'nijo imotohwonefoho. Oso'no olo a'amu kengo somo oso tango hiso peho'no uyantife'no yalokwofo.

¹¹ O'o, Jisas kako nakumne'no hitoho ulofahonīngki nakwoe wonyo'ne poyo pe'nīmentisofoho. Oso hiso'no nakwo sīmeho hi'ntnnono uyīhwaso'no kako wonetīma'mtonoho. Oso'nohinofoho. A'amu kengoso hungkuno homo somo inīngkafijo so'no Anītu utīma'mtonoho.

¹² Ose ulahonīngki a'amuso nupa'nontifi mampi'nyo humentanīngkofi Pouli'nji Mponopasi'nji ulīmentisi, Siko a'amu kengo so'nji nohumanji yo'mayo kengo wonyoangkafoso Anītu itīhwamentiso so'no lutīhwamentisiyefoho.

¹³ Moi'wo lahonīngki Jemīs ulīmento, U, nje a'amufo, nje hungkuno upa'nīmno.

14 Saimoun Pita ole nalohi, s̄imo'mo a'amu kengoso An̄tuye a'amu ne mmo'nyo'njo imotofofoho. Olohonta An̄tu hof̄kine'no hon̄ngkano imo'mentiso so'no hof̄ko kakimo in̄ngkowalokwofo. Oso'no hof̄ko kakoe a'amu ne imo'n̄imalofofoho.

15 A'amu hohonta An̄tuye hungkuno lut̄hwamotofo sohwa olo hilo so'no mt̄'mokumentohofoso ole, An̄tu l̄mento,

16 Hwangku ngko nɔpmne hwo'nyoho.

Ntefit̄ye temtitofoso ango hopa p̄wahu'mentohofoho.

Ngko wop̄ingo imoku'mo ango songo hopa apa'no mol̄imnefoho.

17 Osohonta a'amu kengoso ngkine'no t̄p̄ifitnnefoho.

Oso a'amu kengo uhwosopo'mentoheso nje a'amu nefoho.

18 Oso hungkuno hohonta An̄tu l̄mentisoso ne'no lalofoho.

19 Oso hungkunoso Jem̄s nulonto nom'ne hungkuno ul̄mento, Nje huno ole syof̄syalokweno. A'amu kengoso Jisas̄imne'no huno uyahon̄ngki s̄imeho uyalokwofo somo syoho tango'njo uhwaloho.

20 O'o, nakwo hof̄kine'no iyoswo ifalifaliyo ole womt̄'mokano. A'amu hof̄ko hwasyo an̄tu somo ȳhufo uȳfijoso sekwo non̄ngkutoho. Sekwo a'mohufo ikutoho. Sekwo tongo hon̄yo hi'njoso non̄ngkutoho. T̄'wangomo jilipopijoso non̄ngkutoho.

21 Hohonta Mouses̄ye, hon̄ngkano hungkuno a'amu Jutafe ango uhu'mokiyo sopo s̄ikuno

iyoho humayo homo somo lutihwamotofo somta'angoso ololahonta ose'nohini ne'no weho. Jemis ose ultimentisofoho.

*A'amu temtitifo kengo Jisasimo
inìngkowawo'nìngkohofo somne'no iyoswo
mti'mokumentohofofoho.*

²² A'amu *apousel* sohwanji hwe engo sohwanji a'amu Jisasimo inìngkowawo'nìngkohofo so'nji hungkuno ole mtito'mentohofi, Nakwo Pouli'nji Mponopasi'ntnne'no hwe nom'ne sohwanji Antiyouk'imne'no uhwojano. Ose mtitofontifi hofiko hwe nom'ne hufa'u Jutas'nji Sailasi'njimo uhwosopo'mentohofofoho. Oso hwe Jutas sohwo kakoe yofe nom'ne Mpasopasiyoho. Oso hwe sohwa'umne'no a'amu hopi'nono ole limotofofoho. Hwe wopingo hwa'uyoho.

²³ Iyoswo mti'mokontifi hofiko'nji uyohotimentohofofoho. Iyoswo hiloso ole, Nakwo *apousel* sohwona'nnonji hwe engo sohwanji a'amu Jisasimo inìngkowawo'nìngkohofo so'ntnne sekwo'ne iyoswo mti'mokalokuhwono:

Sekwo a'amu kengo soku Antiyouk, Siliya, Silisiya sokune'no nakwo nakwoe a'amufo selalokuhwono.

²⁴ Ole upa'nimalohwono, a'amu fehohnjo oloponta'ango sohwa hungkuno tango'njo selimalofofoho. Hungkuno hiso'no sekwo nupa'nontifi huno pi'ningo engo syofisyalokwofo. Upa'nimno. Oso hungkuno hiso'no nakwo masejofoho. O'o hofikoe huno mta'ningo'nohinofoho.

²⁵ Oso'no nakwo nuhu'mokontani hungkuno ole mtito'malohwono. Hwe engo hufa'u hwa'umo uhwosopentani, siko Pouli'nji Mponopasi'nji sekuye pone'no uhwojalokuhwono. Nakwo Pouli'nji Mponopas ntnne'no simeho afa wopingo uyifwo'ninngkuhwonefoho.

²⁶ Siko Jisas̄iye hungkuno ango'meemo lutihwanji iyoho munyofoho. Anitumne'no poyo pe'nyo so'no iyoho munyofoho.

²⁷ Nakwo Jutas̄i'nji Sailas ntnne'no uhwojalokuhwono. Siko olo hungkuno iyoswo lomjoso woselanjiyoho.

²⁸ Anituye Towahuno nakwo'nji olo hilo so'no simeho afa inalokuhwono. Honingkano tango'njo mosejopalokuyihwono. O'o, olomnohini tifi finingkamno.

²⁹ A'amu hwasyo Anitumne'no yahu yihufo peefo'ne uyifijoso sekwo noningkutoho. Sekwo tongo honiyo noningkutoho. Tiwangomo jilipopijoso noningkutoho. Sekwo a'mohufo ikutoho. Olo wonyo hiloso sekwo miyo'njo ifijo'manji wopingo wohumanitifeho. Osohopeho.

³⁰ Oso iyoswo mti'mokontifi a'amu sohwamo uhwatimentohofofoho. Antiyouk ango sopo i'mofapontifi a'amu Jisas̄imo simeho umotofoso uhu'mokahoningkofi oso iyoswo umentohofofoho.

³¹ A'amu hiso iyoswo hiloso atofo lontifi, olo hungkuno hilo so'no simeho wopingo umo'nimentisofoho.

³² Jutas̄i'nji Sailasi'nji Anituye hungkuno limojiyo sohwa'u hungkuno ne'no ulonji

yokumpohn'nyo usosofito'mentisiyefoho.

³³ Osopo ne'no humamentisiyefoho. Ti fi sohonta uhwatiメントohoho spono asomo uhwatiメントohohofofoho.

³⁴ [I oso'no Sailas Antiyoukimo wohumamo lonto humamentisofoho.]

³⁵ Oseso Pouli'nji Mponopasi'nji ango Antiyouk sopo ne'no humanji a'amu nom'ne so'nji Anituye hungkuno lutihwamentohohofoho.

*Pouli'nji Mponopasi'nji siko
mtampo'mentisiyefoho.*

³⁶ Hwangku sohonta Poul Mponopasi'mo ulimento, Oso ango ho'mo so'mo Anituye hungkuno lutihwamentihwoyo sopo oso'mno wehwaho. Hofiko wopingo ko humalofo.

³⁷ Uhwonowaho. Ose ulahon'ngki Mpanopas ulimento, Nekwo Joun Makjanji wehwano.

³⁸ Ose ulahon'ngki Poul ulimento, Hohonta Joun Mak nekwo'nji nowentani ango Pamifiliya osopo nta'ni eliko'manto asomo umentisofoho. Nekwo'nji syoho moi'wo miyo'njo imentiso hweho. Oseso nekwo'nji mowanehwono.

³⁹ Oso'no Pouli'nji Mponopasi'nji siko yoka hnnonji mtampo'mentisiyefoho. Siko nomtampenji Mponopasi'nji Mak'nji siko yofayokino nomanji hwaho we'e Saipilos sopo ne'no womentisiyefoho.

⁴⁰ Poul Sailasi'mo utimanto siko kengopo nowahon'ngki a'amu Jisasimo iningkowawo'ningkohofoso ulimentohofi, Anitu siko'nji wesoso wosefo'ma'mtonoho.

⁴¹ Ose ulahon'ngkofi siko nowenji hwaho Siliya'nji Silisiya sopo nowenji a'amu Jisasimo

in̄ngkowawo'ningkohoho somo sosofitofosyohumamentisiyefoho.

16

Timouti kako Pouli'nji Sailasi'nji umentohofo-foho.

¹ Poul ango Ntepe'nji Lisitiila'nji sopone'no umentisofoho. Ango Lisitiila sopo hwe fihwo Jisasimo in̄ngkawowo'n̄ngkiso sohwo humunyoponoho. Kakoe yofe Timoutiyoho. Timoutiye kona'wohisi Juta apefoho. A'musi Jisasimo in̄ngkawowo'n̄ngkisiyoho. Timoutiye kan̄ngkwohwo a'amu Ngkilik nta'ango hweho.

² A'amu Jisasimo in̄ngkawowo'n̄ngkohoho Lisitiila'ango so'nji Aikouniyam mta'ango so'nji hofiko Timoutimne'no ole ul̄mentohofi, Hwe wopingo hweho.

³ Poul ole syafihu'mento, Ngko Timouti'nji wehwantae hwo'nyoho. Ose syafisyonto kako a'amu Jutafe yahino a'apaho sihu kolo'nyoso Timoutimo uloho'mentisofoho. Hwapingoso ole, A'amu Jutaso ango hopo sopo humamoto-foso hofiko huno moi'wonoho. Timoutiye kan̄ngkwohwo a'amu Juta hwo'maho. O'o Ngkiliknta'ango hweho. Oso'no kakoe hwomufe a'apaho sihu makolofe'njo imentohofofoho.

⁴ Ango ho'mo so'meemo Pouliyo Timoutiyo Sailasiyo hofiko nowentifi oso hungkuno a'amu apousel sohwanji hwe engo Jelusalem mta'ango sohwanji mtito'mentohofo so'no lut̄hwamentohofofoho. Ole ul̄mentohofi, Olo hungkuno hiloso tifi fin̄ngkamno.

⁵ Oseso a'amu Jisas̄mo in̄ngkawowo'n̄ngkohofofe s̄meho hi'ntnnnonoso yokumpohn'nyo engo imo'n̄mentisofoho. A'amu Jisas̄mo in̄ngkawowo'n̄ngkohofoso pi'n̄ingo engo imo'n̄mentohofofoho.

Poul ango T̄louas sopo wojo hopa uhwon̄imentisofoho.

⁶ Nowent̄fi hwaho F̄iliyi'a'nji Ngkolesiya sopo emoyontan̄ngkofi An̄tuye Towahuno ul̄imento, Sekwo hwaho Esiya sopo An̄tuye hungkuno nol̄ut̄hwaf̄ikutoho.

⁷ Hof̄ko Misiya hwaho mom̄ingo sopo nowent̄fi Mpitiniya hwaho sopo wohwano lont̄fi ko imentohofoso, Jisas̄ye Towahuno hano pitofahumentisofoho.

⁸ Oso'no hof̄ko Misiya uhwontawent̄fi T̄louas ango sopo i'mofamentohofofoho.

⁹ Oso hopo sopo s̄ikwo'miyo somo Poul wojo hopa uhwon̄imentisoso hwe Masetouniyanta'ango sohwo nolohofonto Pouli'mo jomo ul̄imento, Mijo lopo nowekohopohoji fonefo'maho.

¹⁰ Ose uhwont̄ngkahon̄ngki, nakwo, ngko Luk ntnne'no Masetouniyamne'no yo'mayo ito'no esyohumament̄hwonefoho. Nakwo huno moi'wonoho. An̄tu ole nal̄imento, Sekwo nje hungkuno Masetouniya motakuji a'amu somo filut̄hwamno. Ose nal̄imentisofoho.

A'mu Litiya kako An̄tuye a'amu ne imo'n̄mentisofoho.

¹¹ Oseso nakwo ango T̄louasnta'ango yofayokino nomentani nowekentani Samout̄las

i'mofitwentani mo'nitngkanta Neyapolis
 i'mofamentihwonefoho.

¹² Oso ango sopo uliko'mentani honitngkanomo nowentani Filipai i'mofamentihwonefoho. Oso ango hopo sopo hwaho Masetouniya sofe ango engo ponoho. A'amu Loum mta'ango hwaho mokosyohumayo sohwa osopo humamentohofefoho. Sikuno fehohnjo oso ango sopo humamentihwonefoho.

¹³ Sikuno iyoho humayo somo nakwo kusomo noswopontani mitimomitngo sopo nakwo huno ole syafihu'mentihwone, A'amu Juta olopo Anitumne'no jomo ujo'no uhu'mokumotofofoho. Osopo uhwonimentihwoneso moyam'i sofa nofosyohumentanitngkofi uhwonontani nakwo nujwokohumentani hofiko'nji hungkuno limentihwonefoho.

¹⁴ A'mu fisi kakoe yofe Litiya ango Taiyotaila nta'angiyoho. Kako ho'yo fae miyo'nohino syoho'njiyoho. Oso a'musi kako Anitumo jomo ultmojyoho. Kako nohumanto Pouliye hungkuno upa'nimentisofoho. Anitu a'musiye huno yiwo'l'mokahonitngki kako Pouliye hungkuno yokumpohn'nyo upa'nimentisofoho.

¹⁵ Nupa'nitngkahonitngki oso a'musi kakoe angomo humamotofo so'njimo nakwo mijo kiyoma'mentihwonefoho. Nokiyomahonitngkuhwoni a'mu hisi nalimento, Ngko Anitu ne'no sitmeho hi'intnnono nehopi syanifisyikujitmanji sekwo nje angomo nopikuji fosyohumamno. Oso hungkunoso yokumpohn'nyo nelahonitngki kakoe angomo humamentihwonefoho.

*A'amu Filipai sohwa hofiko Pouli'nji
Sailasi'njimo impo'angomo uhumi-
mati'mento hofofoho.*

¹⁶ Sìkuno fihwi nakwo Anitumo jomo ujo'ne sopono nowentanìngkuhwoni, a'mu siki syoho ulohofiyosi nakumo honìngkanopo ne'ma'mentisofoho. Oso a'mu hisi towahuno wonyo'njosì nohumanto hungkuno yo'mayo hwangku imo'nyo'neso lìmojiyoho. Oso hungkuno lìmojo so'no hofiyakwosa hamniyoho engo ma'mentohofofoho.

¹⁷ Oso a'mu hisi Pouli'nji nakwo'nji nonenìngkawento a'amu somo ulìwo'nìmento, Olo hwe lohwa Anituye syoho ulohofiyoso hwafoho. Anìtu nakumo asomo nemayo so'no wolosetìhwantifeho.

¹⁸ Sìkuno huhwo huhwi a'musi kako oso yahino ose yìwo'nìngkiso so'no Poulsìmeho wonyo umo'nìngkahonìngki ikinjamalo lohofonto towahuno wonyo sohumo ulìmento, Jisas Kìlaisìye yofe wakilìmne'no yohono. Oso a'mu simo nulìko'mahoji mpano. Ose ulahonìngki towahuno wonyo sohwo kunto'no ulìko'ma'mentisofoho.

¹⁹ Ulìko'ma'mentisoso a'musiye hofiyakwosa olo hiloso uhwonìmentohofoso hofikoe hamniyoho hwapìngoso ulìko'ma'mentisoso uhwonontìfi Pouli'nji Sailasi'nji aho yokumpohn'nyo kentìfi a'amu uhu'mokiyo sopo hwe engo sohwamne'no husìmpemotawomentohofofoho.

²⁰ Hwe engo Loum mta'ango hungkuno ito'no melìhwajijo'njo sohumo u'mantìfi ulìmentohofi,

Olo hwe lohwa'u Juta hwa'uyoho. Nakwoe ango wonyo imokiyo'ne pisiyo hwa'uyoho.

21 Hiko honiŋkano nom'ne songo netiŋhwalokusiyoso nakwo Loum honiŋkano'njo sohwona'niye hungkuno hohontajo somo mtiŋhupeelofoho. Honiŋkano songoso miniŋkowanewhono.

22 Ose ulahoniŋkofi a'amu hopi'nono nupa'nontifi hwe sohwa'umo mango engo uliŋmentohofofoho. Hwe hungkuno meliŋhwajyo'njo sohwa Pouli'nji Sailasi'nji hikoe hwapi'fe mtiŋhupeemofontifi a'amumo uliŋmentohofi, Sohwe'nji fongkupmno.

23 Nofonjantifi impo'angomo uhumiati'mentohofofoho. Uhumati'mentohofoso hwe impo'angomjo mokosyohumayo sohumo uliŋmentohofi, Kiko hikimo yokumpohn'nyo mokosyohumaho.

24 Hwe huhwo sohwo hungkuno yokumpohn'nyo upa'nonto oseso ango ne ajwomo'mo nomotasonto sikoe si'fe iyomo intofahumentisofoho.

25 Kuntaliyopo Pouli'nji Sailasi'nji impo'angomo nohumanji Anitumo isamoyoka ulonji ta lontanin̄ngki a'amu impo'angomjo sohwa upa'nimentohofofoho.

26 Hohosohonta hwomihwo mi'kunimposo yahoniŋki impo'angomjo hwosaho yomo yomo yonto hoku'yo hopi'nono hwosompeefahoniŋki ahwomo nano hofikoe si'fe ahomjo itolo'meehumentisofoho.

27 Hwe impo'angomjo mokosyohumayo sohwo nolikafonto uhwonimentisoso hoku'yo

hopi'nono nohwosompo'nowo'miwentanìngki uhwononto huno ole syafìhu'mento, Impe'njo sohwa hofìko hiyae nto humpehofo lonto kakoe sìhu nomanto kakimo wojwotofahinìmonto imentisofoho.

²⁸ I oso'no Poul joho mohm'no ulìmento Kìko wonyo imokintoho. Nakwo hopi'nonohino sohwona'ni humalohwono.

²⁹ Ose ulahonìngki hwe impo'angomjo mokosyohumayo sohwo sikiloho'no joho ulonto, hano kunto kunto'no wento humentisofoho. Noswonto yomo engo yonto Pouli'nji Sailasi'njiye sìfe ki'nyo'mo piwahu'mentisofoho.

³⁰ Pouli'nji Sailasi'njimo mempo hohnta'ni ipemotoswaponto ulìmento, Hiko hwe engo sohwahusi, Anìtu nìfo'mayo'ne pipi imnehono.

³¹ Ose ulahonìngki ulìmentisi, Kìko Jisasìmne'no sìmeho hi'ntnnono uyo'manji Mpohwo Anìtu asomo nokumanefoho. Kakoe a'amu ne imo'ntnne hwosoho. Jiже mehomì'nji ape'nji osenohinoho.

³² Ose ulonji hwe huhwo sohumo kakoe ango humamotofo so'njimo Anìtuye hungkuno lutìhwamentisiyefoho.

³³ Hohosohonta hwe huhwo sohwo Pouli'nji Sailasi'njiye uyomo mijo yatìku'mentisofoho. Yatìjwahonìngki oso hwe sohwo kakoe a'amu'njimo Jisasìmne'no mijo kiyoma'mentisiyefoho.

³⁴ Hwe impo'angomjo mokosyohumayo sohwo Pouli'nji Sailasi'njimo kakoe angomo ipemotasonto wopayo umentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo kakoe mehomì intohwantnne'no

Anitumne'no simeho hi'ntnnono uyoso'ne simeho wopingo umo'nimentisofoho.

³⁵ Iyoho longkonìngkahonìngki hwe engo Loumnta'ango sohwa hofiko hwe itokuso'njo sohwamo lìhwojahonìngkofi hofiko hwe impo'angomjo mokosyohumayo sohumo ulìmento, Oso hwe hufa'u sohwa'umo sìkwatipo filohofo.

³⁶ Ose ulahonìngkofi hwe huhwo sohwo Pouli'mo hungkuno ulìmento Hwe engo Loum mta'ango sohwa wosesìkwojantìfe'no hungkuno lìhwajohofo. Oso'no siko impo'ango mta'ni ulìko'mahosi'si simeho pompenjiyo'nji fìwanìnyo.

³⁷ Ose ulahonìngki Poul kako hwe itokuso'njo sohwamo ulìmento, O'o oso yahino wopingo'maho. Nekwo Loum a'amuhwoya'yoho. Fosi nekwo wonyo miyo'njo yahonìngkuhwoi sekwo wonyo elohofontìfi utìhwa'nyopo ikujoho efongku'malofofoho. Hungkuno ito'no melìhwajiyo'njo miyontìfi impo'angomo siki intofo ehumalofìhwasoho. I ololahonta elohofo, Siko hiyae hano uhusìsi fìwanìnyo. Oso yahino nìhu'no wonyofoho. Hwe engo Loum mta'ango sohwa nekumne'no nopìkuji mempo hohnta'n'i ipemotewahonìngkuji nekwo wohwantayoho.

³⁸ Ose ulahonìngki a'amuhwoya'yoho itokuso'njo sohwa oso hungkuno hiso motowahonìngkofi hwe engo Loum mta'ango sohwa nupa'nontìfi Pouli'nji Sailasi'nji Loum a'amuhwoya'yoho iyoho unìmentisofoho.

³⁹ Oso'no hwe engo sohwa impo'angomne'no

nowentifi Pouli'nji Sailasi'njimo simeho wopingo umo'nyo'ne'entifi ulontifi mempo hnta'ni ipemotaswontifi ulimentofofi, Siko olo ango lopo ulko'mahosisi mpannyo.

⁴⁰ Ose ulahoningkofi Pouli'nji Sailasi'nji impo'angomo ulko'manji Litiyafe angomo humentisiyefoho. Osopo a'amu Jisasimo in'ngkowawo'n'ngkohoho so'nji nuhu'mokontifi hungkuno simehomo'mo nusosofitofonji ulko'ma'mentisiyefoho.

17

A'amu Tesolounikaso Pouli'nji Sailasi'njimo ikujoho wofonjantifi imento hofo foho.

¹ Pouli'nji Sailasi'nji ango Amifipoulis'i'nji Apolouniya'nji uhwontawenji ango Tesolounika sopo i'mofapmmentisiyefoho. Osopo a'amu Jutafe tajo ango loho'nyyoponoho.

² Poul sikkuno iyoho humayoso engolopohamo kako tajo angomo umojo sohwo hofikoe tajo angomo hofiko'nji humentiso foho. Sikkuno iyoho humayo hufa'u sihune somo Poul Anituye iyoswo mta'ango hungkuno hwapingo lutihwamento foho.

³ Ole lutihwamento, Anituye hungkuno ole nalimento, Hwe fihwo nopihwosi tohino engo nomahwosi nope'n'ngkuhwosi apa'no nolikafonefoho. Ose nalimentiso foho. Oso hiso'no Anitu nakwoe hwahopo uhwati mentiso huhwo sohwo Jisasiyoho. Osohune'no selalokweno.

⁴ Pouliye hungkuno upa'nontifi a'amu fehohnjo oso hungkuno hiso simeho

hi'ntnnono uyontifi Pouli'nji Sailasi'njimo in'ngkamentohofofoho. Oso a'amu hiso fehohnjo Ngklik a'amu Anitune'no tajo ango somo uhu'mokumotofofoho. Hwe engo sohwafe moyam'i sofanji in'ngkamentohofofoho.

⁵ I oso'no a'amu Juta fehohnjo honimo yontifi hofiko hwe wonyo a'amu uhu'mokiyo sopo siki humawo'n'ngkohofo sohwamo nomantifi nom'ne hwe moyam'i'nji uhu'mokontifi mango engo liwo'nimentohofofoho. Ose yahon'ngkofi a'amu hopi'nonohino simano hintotohino umn'ngkahon'ngki Jesouniye angomo kikito'mentohofofoho. Hofiko Pouli'nji Sailasi'njine'no notipeentifi utihwa'nyopo womuhumojano limentohofofoho.

⁶ Ose ko limentohofoso wonyopi tippeentifi Jesoun oso hwo'nji a'amu Jisasimo in'ngkawowo'n'ngkohofo nom'ne so'njimo hwe engo hwaho mokosyohumayo sohwame'no husimpentifi mango engo mohm'no ulimentohofi, Olo hwe hufa'u lohwa'u siko hwaho hopi'nonohinopo yahino wonyo yonji olohonto olopo humasiyo.

⁷ Olo Jesoun lohwo hikimo kakoe angomo motawomasofoho. Hiko nakwoe hwe engo Sisafe hungkunomo hwotoho fewo'n'ngkisiyo hwa'uyoho. Ole limentisiyo, Hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo ne sohwo Jisasiyoho.

⁸ Ose ulahon'ngkofi a'amu hopi'nono nupa'nontifi hwe engo huhwanji simano hintotohino umnimentisofoho.

⁹ Hwe engo sohwa Jesoun'nji a'amu Jisasimo in'ngkawowo'n'ngkohofo nom'ne so'njiye

hamniyoho we'e nomantifi usihutofahonungkofi hofiko umentohofofoho.

Ango Mpeliya sopo Pouli'nji Sailasi'nji syoho imentisiyefoho.

¹⁰ Oso s̄ikwo'miyo somo s̄ikuno meefahonungki a'amu huhwo sohwa Pouli'nji Sailasi'nji Mpeliya ango sopo komo'no uhwati'mentohofofoho. Osopo i'mofaponji a'amu Jutafe tajo ango somo humentisiyefoho.

¹¹ A'amu Mpeliyaso huno wopingo'njofoho. Hofiko a'amu nom'nefe hungkunomo upa'n̄iwo'nontifi huno ito'no syafihu'motofofoho. A'amu Tesolounika pa'nyo'maho. O'o, Pouliye hungkunomo s̄ikuno huhwo huhwi upa'n̄iwo'nontifi Anituye iyoswo somo hungkuno atofo li'motofofoho. Ole syafihu'mentohofi, Pouliye hungkuno nehopitkeno. Anituye hungkunomo uhwonano. Ose syafisyon'tifi Anituye hungkunomo atofo liwo'n̄imentohofofoho.

¹² Anituye hungkuno atofo lontifi Pouliye hungkuno ne'njo uhwonontifi Jisasimo s̄imeho hi'ntnnono umentohofofoho. A'amu hiso fehohnjo Ngkilik a'amu hwe moyam'i yofe engo'njofoho.

¹³ A'amu Juta Tesolounika humamotofoso Pouli Mpeliya ango sopo Anituye hungkuno lijwaofahonungki nupa'nontifi nolikafontifi Mpeliya ango sopono pmmentohofofoho. Osopo a'amufe huno yiwole'mokontifi fonifonyo yahonungkofi a'amuso s̄imano hintotohino umnimentisofoho.

14 Oso hiso'no a'amu Jisasimo in̄ngkawowo'n̄ngkohofoso nupa'nontifi Poulīmo mijo ayo mom̄ngopo komo'no uhwatīmentohofofoho. I oso'no Sailasīnji Timoutīnji siko Mpeliya ango sopo humamentisiyefoho.

15 A'amu Poulīmo ipemotawomentohofo sohwa ango Atenis i'mofawentifi osopo Poul ole lihwatimento, Sailasīnji Timoutīnji siko komo'no wapiyo. Ose ulahon̄ngki a'amu sohwa Poulīmo ul̄ko'mantifi kakoe hungkuno motasimentohofofoho.

Ango Atenis sopo Poul hungkuno ul̄mentisofoho.

16 Poul ango Atenis hwe hufa'u sohwa'umne'no uhwontohumanto sojo huyo'mango kengo kengo uhwon̄mentisofoho. Oso huyo'mangoso a'amu hwomtame ulohofo'ne mt̄'mokumentohofofoho. Poul nuhwononto sīmeho tango umentisofoho.

17 Oso'no Poul a'amu Jutafe tajo ango somo noswonto osopo a'amu Juta so'nji a'amu kengo An̄tumne'no jomo ul̄motofo so'nji An̄tune'no hungkuno hnn̄wo'n̄mentohofofoho.

18 A'amu huno hwapingo'njoso fehohnjo Epikuliyan hon̄ngkanomo in̄ngkamotofo so'nji fehohnjo Sitouik hon̄ngkanomo in̄ngkamotofo so'nji Poulīnji yoka ikujoho pa'nyo hnn̄mentohofofoho. Yo'mayo Jisas imentiso so'no kako poyo pe'nonto apa'no songo līka'mentiso so'no Poul kako hofikimo ul̄mentisofoho. Oso hungkunoso nupa'nontifi

fehohnjo ole hnn̄imentohofi, Olo hwe huno ane hweho. Kako ne'no liwo'n̄ingkiso lohwo pehofo hungkuno lalofoho. Nom'ne fehohnjo ole hnn̄imentohofi, A'amu kengofe an̄tu huyo'mango so'no lalofoho. Ose hnn̄imentohofofoho.

¹⁹ Oseso hof̄ko Poul̄mo nomant̄fi a'amu *kaun̄sol* Aleyoupakos̄'njo sopo uhuma jont̄fi, Olo hungkuno songo lalokunoloso nakwo huno wonaimonte'no yalofoho.

²⁰ Jīje hungkuno fehohnjo songoso nakwo huno ito'no hino'maho. Olo hungkuno hwap̄ingoso nakwo huno wonayono. Ose ul̄imentohofofoho.

²¹ A'amu Aten̄s so'nji a'amu nom'ne osopo humamentohofo so'nji hof̄ko hungkuno songo upa'nont̄fi oso hiso'no ne'no līmotofofoho. Syoho ne'nji miyo'njofoho. O'o, hungkuno'no hino līmotofofoho.

²² Oseso Poul kako nol̄ikafonto a'amu *kaun̄sol* Aliyoupaka sohwanjo sopo lohofonto ul̄imento, Sekwo a'amu Aten̄s soku, Ngko sehon̄ingkoheso sekwoe sojo huyo'mango pi'n̄ingo engo somne'no sekwoe An̄tu pa'nyomo hwomtame ulohof̄wo'n̄ingkohoho kuyoho.

²³ Ngko sekwoe angkuhwafo lopo emoyonji oso sekwoe ango sojo huyo'mango yofe ho'nomayo'ne pi'n̄ingo uhwon̄imalefoho. Ole uhwon̄imaleso, ijempoho anga'no hino sopo sekwo ole mt̄i'mokumentohofi, Ooso nakwo An̄tu nom'nehwo huno momaso'njo sohumne'nefoho. Ose mt̄i'mokumentohofofoho. Oso An̄tu huhwo sohwo sekwo huno maseyo'njo siki hwomtame ulohof̄wo'n̄ingkohoho

sohune'no selalokweno.

²⁴ Kako hwaho'nji yo'mayo hwahoponjo wojoso mt̄i'mokumentiso sohwa kako yo'mayo hwahoponjo ahwomomjoso mokosyohumayo'ne Hwe Engo hweho. Ango a'amu molinyo sopo mohumayoponoho.

²⁵ Kako yo'mayo umofonyo iyoso n̄ihu'no awonoho. Oso'no a'amu pipi ufo'mapitnnehofo. O'o, An̄itu kako songo humayo so'nji ififo s̄imano esyaofol'ne so'nji a'amu hopi'nonohino somo yano uȳwo'n̄ngkiso hweho. Yo'mayo hopi'nonohino hwapingo hweho.

²⁶ S̄imo'mo ne'mo kako hwe anga'nohino mt̄i'mokumentiso sohonta a'amu hopi'nonohinofe s̄ikuno so'nji hofiko hwaho ayo momingo sopo ho'nahumentisofoho. Oso hwe s̄imo'mjo sohumta'ango temtitoto hopi'nonohinoso imo'n̄imentohofofoho. An̄itu a'amu somo hwaho ho'mo ho'mo uhwoj̄wo'nalofoho.

²⁷ An̄itu ose yonto kako a'amuso kakine'no wat̄ipenimopifento yalofoho. A'amu hofiko An̄itumo not̄ipemafikuji nuhwonifitnnefoho. Nakwo a'amu anga'no anga'nohino so'nnonjo sopo An̄itu mofonepo humaho.

²⁸ Hwe nom'ne sohwa ole ul̄mento,
An̄itu nakwoe hwapingo hweho.

Nakwoe s̄imano esyaofoso, nakwoe hano emoyoso, nakwoe songo humayoso kako anga'nohino hwapingo hweho.

Nom'ne hwe sekumta'ango huno'njo sohwo ole ul̄mento, Nakwo'ntnne kakoe mehomini'nwoho.

²⁹ Nakwo Anituye mehomini'manji ole mosyafisiyo'njo uyano. A'amu hwaho kengo kengo nomantifi a'mohuyo'mango mti'mokuwo'nningkohofofoho. Nakwoe Anitu kako hwahoponjo huyo'mango a'amu mti'mokuwo'nningkohofo pa'nyo hweho. Ose mosyafisiyo'njo uyano.

³⁰ Hohonta a'amu Anitumne'no huno mosyafisiyo'njososo yo'mayo huyo'mango mti'mokahonningkofi Anitu nuhwononto hungkuno mujo'njo imentisofoho. I olohonta Anitu kako a'amu hopi'nonohino hn'nimo ole nelalofoho, Sekwoe honingkano wonyomo hohujo ikinjaofikuji ngko Anitu ne sohwo'nimo tifi nniningkamno. Ose nelalofoho.

³¹ Anitu a'amu hopi'nonohino somne'no sikuno yano ilofihwajiyo'ne ho'nahumentisofoho. Hwe fihumo yano ilofihwajiyo syoho so'no uhwosopo'mentisofoho. A'amu hopi'nonohinoso oso hwe huhwo sohumne'no huno uyoso'no Anitu utihwa'nyopo hwe pe'nyo sohumo songo ulika'mentisofoho. Oso hungkunoso Poul ulimentisofoho.

³² Oso hungkuno hwe pe'nyo sohumo apa'no songo ulika'mentiso so'no nupa'nontifi a'amu fehohnjo sitofo ulimentohofofoho. A'amu nom'ne fehohnjoso ole ulimentohofi, Olo hungkuno hiloso apa'no upo'nano.

³³ Oseso Poul a'amu somo nuliko'manto umen-tisofoho.

³⁴ A'amu fehohnjo Poulimo ufohi'nontifi Jisasimo simeho hi'ntnnono umentofofoho. Hwe anga'no kakoe yofe Ntiyounisiyos kako

*kaunisol Aleyoupakos syoho'njo hweho.
A'mu fisi kakoe yofe Ntomalisiyoho. Oso'nji
nom'nesi'njoho.*

18

Ango Koulin sopo Poul syoho imentisofoho.

¹ Osohonta Poul Atenis uliko'manto ango Koulinne'no umentisofoho.

² Osopo nohumanto hwe Juta fihwo nohumentaningki uhwonimentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo kakoe yofe Akwila. Kakoe ango hwapingo neso Pountos. Hohonta kako kakoe ape Pilisila'nji hwaho Itali uliko'manji pmmenisiyefoho. Hwapingoso hwe yofe engo'njo Kiloutiyos kako a'amu Juta Loum humamotofo somo wae yaofahoningki hofiko ango kengo kengopono humpo'mentofofofo. Oso a'mu siya'umo Poul jomo u'ma'mentisofoho.

³ Pouli'nji oso a'mu siya'u'nji hofikoe syohoso afafoho. Hwapife ango molimotofofoho. Osopo Poul siko'nji nohumantifi syoho imentohofofoho.

⁴ Engolopohamo sikuno iyoho humayo somo Poul a'amu Jutafe tajo ango somo swonto hofiko'nji hungkuno limotofofoho. Poul kako a'amu Juta'nji Ngkilikti'nji Jisasimo simeho hi'ntnnono uyifitnne'ento luthwamentisofoho.

⁵ Hwangku sohonta Sailasi'nji Timouti'nji hwaho Masetouniya uliko'manji Poul ango Koulin humentaningki pmmentisiyefoho. Siko nopahoningki Poul hwapife ango syoho uliko'manto Anityue hungkuno a'amumo luthwamentisofoho. Ole ulimento, Hwe Anitu

nakwoe hwahopo uhwatiメントiso sohwo Jisas Kila'iṣiyoho. Ose ulimentisofoho.

⁶ Olo hungkuno hilo so'no a'amu Juta fehohnjoso nakwolaho lontifi hofiko Pouli'mo sitofo ulimentohofoho. Oso'no Pouli kakoe hwapi'femjo hintalinyo wae loho'nimentisoso kakoe hungkunomo haloho maposo'nefoho. Ose yonto ulimento, Sekwo ti'kanomo ufijo'manji sekwoe syohofoho. Nje syoho moi'wonoho. Sekwo a'amu Juta sokumo seliko'mahm'mo a'amu temtitoto kengo somo Anituye hungkuno wolutihwamne'no yohono.

⁷ Ose ulonto tajo ango somo nuliko'manto hwe nom'ne temtitoto kengo sohwoe ango somno nowento osopo nohumanto lutihwamojofoho. Oso hwe huhwo sohwo kako Anitune'no jomo uliwo'ninkiso hweho. Kakoe yofe Taitas Jositos. Kakoe ango tajo ango'njo sopo afapo molinyofoho.

⁸ Oso tajo ango mokosyohumayo sohwoe yofe Kili'siposiyoho. Kako kakoe ape'nji sikoe mehom'i'ngi hofiko Jisasimo si'meho hi'ntnnono uyimentohofoho. A'amu Koulin pi'ninkoso Pouliye hungkuno nupa'nontifi si'meho hi'ntnnono uyahoninkofi mijo kiyoma'mentohofoho.

⁹ Sikuno nom'nemo wojo hopa uh-wonimentisoso Anitu ulimento, Ki'ko iyoho yohotoho. Ki'ko nje hungkuno yolo fiso. Ki'ko mampi'nyo humahotoho.

¹⁰ Ngko ki'ko'nji humalen. A'amu nom'neso wonyo makumokufitnneho. Oso ango lopo nje a'amu ne pi'ningo imo'nifitnnefoho. Ose

ul̄imentisofoho.

¹¹ Oso'no Poul oso ango sopo soswo anga'no uyokolofahon̄ngki osopo nohumanto An̄tuye hungkuno lut̄hwamojofoho.

¹² Hwe fihwo kakoe yofe Ngkaliyou, Loum mta'ango sohwo yofe engo nomanto hwaho Ngk̄lik mokosyohumayo sohonta a'amu Jutaso s̄meho afa inont̄fi Pouli'mo nakwolaho lont̄fi, hungkuno ujo'ne ango Ngkaliyou hungkuno ito'no m̄hwajyo'ne spono ipemotas̄mentohofoho.

¹³ Ole ul̄mentohofi, Olo hwe lohwo kako An̄tune'no t̄fi in̄ngkayo so'no hon̄ngkano songo lonet̄hwalojofoho. Olo hon̄ngkano songo losomo t̄fi in̄ngkowaso'manji hungkuno hohontajo somo womt̄ihuenteentanoho.

¹⁴ Ose ulahon̄ngkofi Poul hungkuno ul̄monto yahon̄ngki Ngkaliyou kako a'amu Juta somo ul̄mento, Olo hwe lohwo hungkuno Loumanta'angomo hwotoho hmmas'o'manji ngko sekwoe hungkuno upa'n̄'mnesohilo.

¹⁵ I oso'no olo hiloso sekwoe hon̄ngkano hungkuno hohontajo mta'ango so'no sekwo'nohini mtitopmno. Nje syoho'maho. Sekwoe syohojofoho.

¹⁶ Ose ulonto ango mta'ni l̄hwat̄imentisofoho.

¹⁷ Oso'no a'amu Juta hiso hwe fihwo kakoe yofe Sousitenis tajo ango mokosyohumayo sohumo aho nokent̄fi ango hungkuno ito'no m̄hwajyo sopo ikujoho fongku'mentohofoho. Ose ko yahon̄ngkofi Ngkaliyou kako hungkuno nom'ne mujofoho.

Hwaho Siliya ango Antiyouk sopono Poul asomo umentisofoho.

18 Poul ango Koulin sopo a'amu Jisasimo iningkamotofo so'nji nohumentaningki s̄ikuno nom'ne nuyokolofahonìngki Poul oso a'amu somo uliko'ma'mentisofoho. Kako Pīlisila'nji Akwila'nji siko'ya'u'nji nowentifi ango Sengkiliya sopo Poul kako Anitumo hungkuno nto ulimentiso so'no kakoe mijiyo hohwafo imokinìmentisofoho. Hohwafo imokinìngkahonìngki yofayokinomo nokotasontifi hwaho Siliyamne'no wako'mentofofofoho.

19 Hofiko ango Efesos i'mofawentifi Poul a'mu siya'umo nuliko'manto a'amu Jutafe ango uhu'mokiyi somo noswonto hofiko'nji hungkuno limentohofoho.

20 Hofiko Poulimo ulimentohofi, Kiko nakwo'nji s̄ikuno pi'ningo fohumaho. Ose ulahonìngkofi oso hungkuno somo tifi minìngkammentisofoho.

21 O'o kako wamonto yonto ulimento Anitun gkimo ole ntoso'manji, Kiko ango Efesos asomo fiwe ntososo, e'wa ngko wapmonnoho. Ose ulonto Efesos uliko'manto yofayokinomo umenisofoho.

22 Yofayokino Sisaliya ifohohosyosyahonìngki Poul a'amu Jisasimo iningkamotofo osopo humamotofo somo u'manto hungkuno we'e ulonto Antiyouk+mne'no umentisofoho.

Apoulous ango Efesos sopo Anituye hungkuno ulimentisofoho.

23 Osopo nohumanto s̄ikuno nom'ne somo umentisofoho. Kako hwaho Ngkolesiya'nji Filijiya'nji uhwontawento a'amu Jisasimmo in̄ngkamotofo somo yokumpohn'nyo sosofito fosyohumamentisofoho.

24 A'amu Juta fihwo kakoe yofe Apoulousiyoho. Oso hwe huhwo sohwoe ango hwap̄ingoso Alek̄isant̄iliyanoho. Kako ango Efesos sopo noponto humamentisofoho. Oso hwe huhwo sohwo An̄tuye iyoswo somo huno'njo hweho. Kako An̄tune'no hungkuno wonyoangkafo liwo'n̄ngkiso hweho.

25 A'amu nom'neso kakimo An̄tuye hon̄ngkanomne'no lut̄hwahon̄ngkofi kako haloho'no yonto s̄imeho wop̄ingo umo'n̄ngkahon̄ngki nom'ne a'amu somo Jisasimne'no yolo ho lut̄hwamentisofoho. I oso'no Jisasiyē hungkuno fehohnjo kako huno muyofoho. O'o, Joun a'amumo mijo kiyomayo yahino so'no huno unyo hweho.

26 Kako a'amu Juta sofe ango uhu'mokiyo sopo olo hungkuno hiloso a'amu somo yokumpohn'nyo lut̄hwoma'mentisofoho. Pīlisila'nji Akwila'nji siko olo hungkuno hiloso nupa'nonji hwe sohomo nut̄manji sikoe angomno ipemotawenji osopo Jisasimne'no hungkuno hopi'nonohino lut̄hwamentisiyefoho.

27 Hwangku sohonta Apoulous hwaho Ngk̄ilik sopone'no wamo lonto, a'amu Jisasimmo in̄ngkamotofo Efesos humamotofoso Apoulousimmo ufo'mano lont̄fi hof̄koe a'amu hwaho Ngk̄ilik osopo humamotofoso

somne'no iyoswo mt̄'mokumentohofofoho. Ole mt̄'mokumentohofi, Olo hwe lohumo nakwoe a'amu hwosoho ulimno. Ose mt̄'mokumentohofofoho. A'amu Ngkilik somne'no Anitu hitoho ulofahonìngki honìngkano imo'mentisoso a'amu anga'no anga'no Jisasimo simeho hi'ntnnono umotofofoho. Oso a'amu homo somo Apoulous nu'manto ufo'ma'mentisofoho.

²⁸ Osopo Apoulousi'nji a'amu Juta Jisasimo minìngkayo'njo so'nji utìhwa'nyopo Jisasimne'no hungkuno hnnimentohofofoho. Apoulous kakoe huno hofikimo yakolo uloho'mentisofoho. Kako Anituye iyoswo mta'ango utìhwanto ole lutìhwamento, Oso hwe Anitu nakwoe hwahopo uhwatìmentiso sohwo Jisas Kìlaisìyoho. Ose lutìhwahonìngki hofikoe simehomo'mo nehopeho syafìhu'mentofofoho.

19

Ango Efesos sopo Poul syoho imentisofoho.

¹ Apoulous ango Koulin osopo nohumentanìngki Poul ango Antiyouk uliko'manto hwaho hwofiki'nyo'njo sopono nowakento ango Efesos i'mofapmmentisofoho. Osopo kako a'amu Jisasimo inìngkamotofo fehohnjo somo ti'pema'mentisofoho.

² Poul a'amu homo somo ulimento, Sekwo Jisasimo simeho hi'ntnnono uyìmentohofo sohonta Anituye Towahuno Wopìingo ma'mentofofotaho. Ose ulahonìngki

ul̄imentohofi, O'o, nakwo An̄tuye
Towahunomne'no mupa'nyo'nwoho.

³ Ose ulahon̄ingkofi Poul ul̄imento, Mijo sekwo t̄ihwoe hungkuno upo'n̄ingkahon̄ingkofi kiyosema'mentohofoto. Ose ulahon̄ingki ul̄imentohofi, Joun̄ye hungkuno nalont̄fi mijo kiyonema'mentohofofoho.

⁴ Ose ulahon̄ingkofi Poul ul̄imento, Hohonta Joun ole ul̄mojo hweho, A'amu hof̄koe wonyomo hohujo ikinjaof̄kujo'no mijo wokiyosema'mnoho. Ose ulonto nom'ne hungkuno ul̄mento, hwe t̄fi pososohumo s̄imeho hi'ntnnono uȳimno. Ose ul̄mojo hweho. Oso hwe t̄finjo sohwo Jisas̄yoho. Ose ul̄mentisofoho.

⁵ Oso hungkuno hiso nupo'n̄ingkahon̄ingkofi Jisas̄ye yofemo mijo kiyoma'mentohofofoho.

⁶ Ose yahon̄ingkofi Poul a'amu homo somo aho kisosyahon̄ingki An̄tuye Towahuno Wop̄ingo a'amu somo uhula'ofonto hungkuno kengo kengo uȳmentisofoho. Hof̄ko hungkuno kengo kengo lont̄fi An̄tuye hungkuno l̄mentohofoho.

⁷ Oso hwe sohwa aho hopi'nono s̄ife mta'ni hufa'uyoho.

⁸ Poul a'amu Jutafe tajo angomo noswonto Jisas̄imne'no yokumpohn'nyo lut̄hwamentisofoho. Hamno hufa'u s̄ihune memjaofahon̄ingki kako ne'no liwo'n̄imojo hweho. Poul kako a'amu Jutaso An̄tu nemokosyohumayo sopone'no s̄imeho ȳwolo'mokufitnne'ento lut̄hwamentisofoho.

⁹ I oso'no a'amu fehohnjo yokumpohn'nyo imo'nontifi Jisasimo simeho hi'ntnnono muyofoho. Hofiko utihwa'nyopo Anituye Honingkanomne'no wonyo hungkuno sitofo limentohofofoho. Oso'no Poul oso a'amu homo somo uliko'manto a'amu Jisas Kilaisimo iningkunyo nom'ne so'nji umentohofofoho. Sikuno huhwo huhwi Poul mesyilutihwayo sohwoe hungkuno angomo Jisasye hungkuno lutihwamojofoho. Oso hwe mesyilutihwayo sohwoe yofe Tilanosiyoho.

¹⁰ Poul ose yontaningki soswo hufa'u uyakolo'mentisofoho. A'amu hopi'nono hwaho Esiya sopo humamotofoso Jisasye hungkuno upa'nimentohofofoho. A'amu Juta so'nji a'amu temtitifo kengo so'nji upa'nimentohofofoho.

Hwe Sefa sohwo kakoe hwomu sohwafe hungkunofoho.

¹¹ Anitu Poulimo aho yokumpohn'nyo umokahonningki yo'mayo kengo wonyoangkafoso mitimokumentisofoho.

¹² A'amu fihwafe hwapife we'e somo Poul aho pm'mokahonningki nomotawentifi a'amu mnokino'njo so'nji a'amu towahuno wonyo ehuhnnamo'nyo so'njimo uyahoningkofi a'amuso hwapife we'eso aho nopp'mokahonningkofi mnokino moi'wo imo'nimentisofoho. Towahuno wonyoso nuliko'mantifi umentohofofoho.

¹³ A'amu Juta hwoso sohwa emoyontifi towahuno wonyo somo wae yao'motofhwafoho. Oso a'amu huhwo sohwa Jisasye yofe

lontifi towahuno wonyo somo wae yaofone'entifi limentohofofoho. Towahuno wonyo somo ulimentohofi, Poul hungkuno lutihwawo'nìngkiso sohune'no Jisasìyoho. Oso hwe huhwo sohwoe yokumpohn'nyo'njo kengopo wokuhwatimo. Ose ulimentohofofoho.

¹⁴ A'amu Juta yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwo kakoe yofe Sefa, oso hwoe hwomu aho fehohnta'ni hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u sohwa oso hungkunoso towahuno wonyo sohumo ulimentohofofoho.

¹⁵ Oso hungkuno towahuno wonyo sohumo ulahonìngkofi towahuno wonyo sohwo ulimento, Jisas sohune'no ngko huno niyohoho. Poul ntnne'no huno niyohoho. I sekwo tìhwasilo, Ngko huno maniyohoyohoho.

¹⁶ Ose ulonto hwe towahuno wonyo'njo somo a'amu sohwamo hweka'mo yaofonto hofikoe hwapi:femo sisimpento ikujoho yokumpohn'nyo fongku'mentisofoho. Oso a'amu huhwo sohwa hwe sohwoe angomo komo'no uliko'mantifi a'apaho tohino'nji hwapi:fe ane hiyae humpo'mentohofofoho.

¹⁷ A'amu Juta'nji a'amu kengo so'nji Efesos humamotofo sohwa olo hilo so'no nupa'nontifi iyoho unimentisofoho. Oso'no hofiko Jisasìye yofe ho'noma'mentohofofoho.

¹⁸ Hwe moy'a'mi pi'nìngo engo Jisasìmo simeho umentohofoso hofiko hofikoe hohontajo yahino hofikoe yo'mayo wonyo so'no utihwa'nyopo yolooho ulimentohofofoho.

¹⁹ A'amu pi'nìngo engo peefo'nohwoso'no ki'nyo'no huno'njoso hofiko hofikoe iyoswo

huno hwapingo'ndo mtif'mokumentohofoso
nuhu'mokontifi a'amufe tifmopo toho
uyo'mentohofofoho. Oso iyoswo somne
hamniyohoso atofo limentohofoso *fifiti tausen*
(50,000) kina imo'nimentisofoho.

²⁰ Hohosohonta Jisasie hungkuno
yokumpohn'nyo imo'ninkahoninkki
ango'meemo ho'ninkahoninkki a'amu pi'ningo
Jisasie hungkunomo inngkamentohofofoho.

*A'amu Efesos sopo humamotofoso
Poulimne'no yoka hungkuno ulimentohofofoho.*

²¹ Osohonta Anituye Towahuno Wopingo
Pouliye hunomo uyahoninkki Poul ole
syafihu'mento, ngko hwaho Masetouniya'nji
Ngkiliki'nji uhwonta'mo tifi Jelusalemmo wamo,
lonto limento, Ngko osopono u'mo hwangku
ango Loum sopo uhwonimmonnoho.

²² Ose syafisyonto kako hwe hufa'u kakimo
ufo'mawo'ninkisiyo sohwa'u Timouti'nji
Elastosi'nji oso hwa'umo Masetouniya'no
uhwatmentisofoho. Poul sikimo nolihwajonto
kako hwaho Esiya sopo we'enehwo
humamentisofoho.

²³ Oso hohosohonta a'amu fehohnjo Efesos
humamotofoso a'amu Jisasie Honinkanomo
tifi inngkawowo'ninkohofo somo wonyo
uloho'mentohofofoho.

²⁴ Oso ango sopo hwe fihwo kakoe yofe
Ntemitiliyosiyoho. Kako sojo ewafo pa'nyoso
huyo'mango syoho'ndo hweho. Oso a'amu
sofe anitu hwasyosi Atemisiyoho. Ntemitiliyos
kakoe a'amu'nji hofikoe anitu hwasyosiye ango

huyo'mango mt'īmokahonīngkofi a'amu hamniyoho engo'nji mpe imotofofaho.

²⁵ Ntemitīliyos kako kakoe a'amu syoho afa'njo sohwamne'no joho ulahonīngki uhu'mokumentohofoho. Nuhu'mokahonīngkofi ulīmento, Olo syoho hiloso nakwoe hamniyoho hwapīngofoho.

²⁶ Oso hwe Poul sohwo kakoe yo'mayo syoho yīwo'nīngkisoso sekwo huno moi'wono. Kako ole lutīhwalofi, sekwo anītu aho'nji mt'īmokuwo'nīngkohofoso hwasyo anītuyoho. Ne anefoho. Ose lutīhwalofoho. A'amu pi'nīngko engo oso hungkunoso nupa'nontīfi tīfi inīngkowalokwofo. Olo hiloso nakwoe ango Efesosī'nohino'maho. O'o, nakwoe hwaho Esiya yawojo'meemnoho.

²⁷ Oso hungkuno Poul lisoso nakwoe syohomo wonyo wonamokumontonoho. Oso'nohini'maho. Nakwoe anītu engosi Atemis kakoe ango wonyoangkafoso sakinjo pa'nyo umo'nīmontefoho. Sīmo'mo a'amu Esiya so'nji hwaho yawojo'meemjo so'nji olo a'mu lohnne'no hwomtame uloho'motofofaho. I oso'no Pouliye hungkuno Atemisīye yofe engoso wonyo umokumonto yalofoho.

²⁸ Ose ulahonīngki a'amuso nupa'nontīfi sīmeho tohino umnīngkahonīngki mohm'no ulīwo'nīmentohofi, Nakwo Efesos so'nyuye Atemis yokumpohn'nyiyoho.

²⁹ Ose ne'no ulīwo'nontīfi sīmeho fefoyo umokahonīngki hofīko afa'no afa'no nolīkafontīfi angkuhwafo uhu'mokiyo sopono komo'no wentīfi hwe hufa'u hwa'u

Ngkaiyosi'ngi Alisitakosi'ngi oso hwa'umo kompemotawomentohofofoho. Oso hwe huhwo sohwa'u Masetouniyanta'ango hwa'u Pouli'ngi emmojiyo hwa'uyoho.

³⁰ Poul kako a'amufe s̄imanopo waloho'mto yahon̄ngki a'amu Jisasimo in̄ngkamotofoso uholo'mmtohofofoho.

³¹ A'amu fehohnjo yofe engo'njo hwaho Esiya mokosyohumayo sohwa Poulimne'no hwe wopingo hweho hnn̄mentohoho sohwa Pouliyepono hungkuno ole l̄hwat̄mentohofi, Poul kiko oso uhu'mokiyo sopo nophotoho.

³² Ose l̄hwamentohofoso a'amu uhu'mokiyo somjo sofe hunoso ehilo'mee'mentisofoho. A'amu fehohnjo hungkuno kengo liwo'nontan̄ngkofi a'amu nom'ne sohwa nom'ne kengo hungkuno liwo'n̄mentohofofoho. Oso a'amu pi'n̄ngi sohwa uhu'mokiyo so'no hwap̄ngoso huno muyofoho.

³³ A'amu Juta fihwa Alekisanta sohumo a'amu somo ulone'entifi usitofomotamentohofofoho. Oso'no Alekisanta ajwomo'mo nolohofonto hofikoe hungkunomo asomo ulimo lonto aho ho'noma'mentisofoho.

³⁴ Ose ko yahon̄ngki a'amuso Alekisanta yofe uhwofontifi Juta hweho lontifi hungkuno afa'no afa'no mohm'no uliwo'n̄mentohofi, Atemis nakwo a'amu Efesos so'nyuye a'mu engiyoho. Hofiko joho ne'no liwo'nontan̄ngkofi mofehi'nyo s̄imo'me hano uyoso hufa'u imo'n̄mentisofoho.

³⁵ Tifi sohonta hwe fihwo yofe engo'njo a'amufe ifalifaliyo syoho'njo sohwo mampi'nyo

fosyohumamno ulonto ulimento, Sekwo a'amu Efesos soku upa'nimno. A'amu hopi'nono huno ole uyalofoho, Nakwo Atemisiye ango engo so'nji oso sojo ahwomo mta'ango piwahu'mentiso so'nji mokosyohumamwo'nangkuhwone'nwoho.

³⁶ A'amu oso hungkuno somo ilojaofoneso tihwolo. Awonoho. Sekwoe si'meho nto'no wasemo'nono. Fonifonyoso iyo'eno.

³⁷ Olo hwe sekwo ipemotapohofo sohwa'u nakwoe Atemisiye ango engomjo hufo miyo hwa'uyoho. Siko Atemisimne'no sitofo mujofoho.

³⁸ Ntemiti'liyosi'nji kakoe syoho ulohofiyi so'nji hofiko nom'ne hwe sohumne'no hungkuno'njo'manji oso hungkunoso nakwoe hwe engo sohumne'no fi'pemotapmno. Osopo hungkuno jo'ne sikuno somo ito'no womihwajife.

³⁹ Sekwo nom'ne hungkuno'njo hwas'i'manji sikuno uhu'mokiyo ne somo walife.

⁴⁰ Olo hungkuno ne'no lontaningkuji nakwoe hwe engo sohwa huno pipi syonafihupitnnehofo. O'o, yolohoso ne anefoho. Hwe engo sohwa olo uhu'mokiyo so'no nalohonifijoso nakwo pehofo ulantanto. Awonoho. Nakwo hungkuno asomo mulanehwono.

⁴¹ Ose ulonto a'amu hofiko uhu'mokiyo sopo nohumentaningkofi ulimento, Fohumpopmno. Ose ulahoningki humpo'mentohofofoho.

20

Hwaho Masetouniya'nji Ngkilik'i'nji osopo Poulkako hano emoyamentisofoho.

¹ Nohumpeehonìngkofi Poul a'amu Jisasìmo inìngkawowo'nìngkohofo somne'no ngkiyepono wapifento joho ulìmentisofoho. Nuhu'mokahonìngkofi Poul Anìtumne'no hungkuno ulonto hofìkimo usosofito'mentisofoho. Ose yonto ulìmento nje a'amufo woselìko'ma'mne'no yohono. Sekwo mpanìmno. Ose ulonto Masetouniya'no umentisofoho.

² Oso hwaho sopo uhwontawento a'amu Jisasìmo inìngkawowo'nìngkohofo somo Anìtune'no hungkuno ulonto a'amu homo somo usosofito'mentisofoho. Osohonta kako Ngkìlik hwaho sopono umentisofoho.

³ Osopo nohumentanìngki hamno hufa'u sìhune uyakolo'mentisofoho. Nohumanto kako yofayokinomo Siliya'no wamto yahonìngki a'amu Juta sohwa Pouli'mo wofonjosyano lontìfi yahonìngkofi Poul kako nupa'nonto huno yìwolo'mo lohofonto Masetouniya'no wamo lìmentisofoho.

⁴ Nom'ne a'amu Pouli'nji umentohofo sohwa hofìkoe yofe ole, Soupata Pilosiye hwomu Mpeliyanta'ango hweho. Tesolounikanta'ango hwa'u Alisìtakosi'nji Sekuntosi'njoho. Ngkaiyos Ntepe mta'ango sohwo'nji Timouti'njoho. Hwaho Esiya mta'ango hwa'u Tikikosi'nji Tìloufimosi'njoho.

⁵ Oso a'amu sohwa sìmo'mo nowentìfi nakune'no ango Tìlouas hontohumamentoho-fofoho.

⁶ Nakwo ango Filipai nohumentanìngkuhwoni oso Sìkuno Engo a'amu hofìko oso

wopayo engo ka mo'nnnyoso ane nyo'ne s̄ikunoso moi'wo imo'n̄ingkahon̄ingki nakwo yofayokinomo nowentan̄ingkuhwoni s̄ikuno aho anga'no hopi'nono neyakolofahon̄ingki ango T̄ilouas i'mofapmmentihwonefoho. Osopo nohumentan̄ingkuhwoni s̄ikuno aho anga'no hopi'nonohino nom'ne mta'ni hufa'u neyakolo'mentisofoho.

Ango T̄ilouas sopo Poul kako hwe Jutikos so-humo ul̄ika'mentisofoho.

⁷ Salole s̄ikuno'nji a'amu so'nji nakwo nuhu'mokontani wosopayo n̄imentihwonefoho.

* Non̄ingkahon̄ingkuhwoni Poul a'amu somo lut̄hwamentisofoho. Kako mo'n̄ingkanta wamo lonto imentisoso hungkuno nom'ne nom'ne lut̄hwamentisoso kuntoliyopo imo'n̄imentisofoho.

⁸ Nakwo ango yokintahopo tokilonjwa'mjo somo nohumentan̄ingkuhwoni sikiloho pi'n̄ingo sij̄imentisofoho.

⁹ Hwe songo fihwo kakoe yofe Jutikos osohwo kako ifofo hanopo nokehumentan̄ingki Poul hungkuno ne'no lontan̄ingki t̄imosaho un̄ingkahon̄ingki n̄ihu'nahone saho poyo pa'nyo fosyawo'mentisofoho. Fosyawo'mentisoso ango tokilonjwa'mjo hufa'u s̄ihune somta'ni piwahu'mentisofoho. Nop̄wesyahon̄ingki a'amu hofiko ut̄imano lont̄ifi kotawent̄ifi uhwon̄imentohofoso kako poyo nto pe'n̄imentisofoho.

* **20:7:** A'amu pi'n̄ingo engo huno'njososo hofiko Jisas̄ye mikufo'nji hon̄yo'nji nyo'neso hofiko huno syaf̄ihu'motofofoho.

¹⁰ Poul nokotawento hwomu poyo sohwoe a'apahopo pisongki'namofonto kehutnnoma lohofonto a'amu somo ulimeto, Sekwo yomo iku-toho. Kako songo humaho.

¹¹ Oseso Poul angomo apa'no nokotasonto a'amu'nji wopayo kutikujo lohofontifi nimentihwonefoho. Nimentihwoneso Poul apa'no hungkuno ne'no lahoningki iyoho longkoningkahoningki Poul nuliko'manto umentisofoho.

¹² Oseso a'amuso hwomu pe'nimentiso sohumo songo humahoningki kakoe angomo ipemotawentifi hofiko simeho wopingo umo'nimentisofoho.

Poul kako ango Tilouas uliko'manto ango Miletos sopono womentisofoho.

¹³ Poul nalimento, sekwo yofayokinomo ukuji ango Asous sopo woswo'nano. Ngko honingkanomo wamo. Ose nelahoningki nakwo yofayokinomo umentihwonefoho.

¹⁴ Ango Asous sopo noswo'nontani Pouli'nji nakwo yofayokinomo nokotosontani ango Mitilinimne'no umentihwonefoho.

¹⁵ Mitilini nta'ni nowekentani mo'niningkanta hwaho we'e Kiyous mofonepo umentihwonefoho. Osopo nta'ni nowentani mo'niningkanta hwaho we'e Samousimne'no umentihwonefoho. Osopo nta'ni mo'niningkanta Miletos i'mofapmmentihwonefoho.

¹⁶ Poul nto nalimentisofoho. Sikuno Engo Pentikousimo † ngko Jelusalem wohumamonnoho.

† 20:16: Ap. 2:1 enjwa so'mo fehonolo'mongkomaho.

Oso'no ango Efesos mamnehono. Hwaho Esiya sopo s̄ikuno pi'n̄ingo engo moneylakolofonehoho.

A'amu ango Efesos sopo humamotofo sofe hwe engo sohwamo Poul kakoe hungkuno ae'uyo uyimantisofoh.

17 Ose nal̄imentiso so'no ango Miletos i'mofapmmentihwoneso Poul kako hwe engo a'amu Jisas̄imo in̄ingkawowo'n̄ingkohoho somo mokosyohumayo Efesosnta'ango sohwamne'no hungkuno ole lihwatimento, Sekwo nop̄ikuji nohon̄imno.

18 Ose lihwojahon̄ingki a'amu Efesosnta'ango i'mofopahon̄ingkofi Poul ul̄imento, Ngko hwaho Esiya humamentohe sohonta nje yahinoso sekwo huno moi'wonoho.

19 A'amu Jutaso ngkimo wonyo ntaho-fane'entifi hungkuno ko hnn̄ingkahon̄ingkofi oso'no yo'mayo tango'nji nu'mahon̄ingki ngko nje yofe hwotoho fenji s̄imeho tango'nji An̄tuye syoho imentohefoho.

20 Sekwo huno seyohoho. Ngko iyoho manningkahon̄ingki yo'mayo sefo'mayo'no losetihwamentohefoho. Ango uhu'mokiyo utihwa'nyo sopono sekwoe ango so'mno An̄tuye hungkuno hopi'nono losetihwamentohefoho.

21 Ngko a'amu Juta so'nji a'amu kengo so'njimo ole ul̄imentoho, Hon̄ingkano wonyo hopi'nonohinoso fohon'aopmno. An̄tumne'no sekwo huno fiwolo'mokumno. Jisas̄imo s̄imeho hi'ntnnono uyimno.

22 An̄tuye Towahuno Wopingo kiko Jelusalemno fiso nt̄imaho. Ngko haloho yonji

Jelusalemmne'no wasi'monne'no yohono. Ango Jelusalem sopo peho woni'ma'mtolo. Ngko huno maniyohoyohoho.

²³ Olo'nohino Towahuno Wopingo hungkuno yokumpohn'nyo ole ntahoni'ngki, Impo'angomo ho'nakohufijoso kiko tango engo wotipema'monnoho.

²⁴ I oso'no ngko iyoho manningkohoyohoho. O'o, nje a'apahomne'no huno masyofisyalokuyohono. Olo syoho nakwoe Hwe Engo Jisas ntapmmentisoso moi'wo esojwamofo so'no syofisyalokweno. Syoho hiloso Anitu a'amumo wopingo'nohini uywo'ninckiso so'no wolutihwamne'no yohono.

²⁵ Sekwo upa'nimno. Hohonta ngko nose'manji Anitu yokumpohn'nyo enemokosyohumayo so'no losetihwamentohefoho. I nom'ne sikunomo sekwo ngkimo manohonifitnnehofo.

²⁶ Oseso olo sikuno lomo hungkuno yokumpohn'nyo waseli'monne'no yohono. Sekwo tikonomo ufijo'manji sekwoe syohofoho.

²⁷ Yo'mayo Anitu yoneso'no nto losetihwamentohefoho. Hungkuno fehohnjo hiyaso moho'nasiyofoho. O'o hopi'nonohino losetihwamentohefoho.

²⁸ Sekwo ito'no fehumamno. Anituye Towahuno Wopingo syoho nto sejapmmentisofoho. Sekwo a'amu Jisasimo iningkawowo'ninckohoho somo mokosyohumamno. Jisas kakoe honiyo'nji hofikimo mpe imentisofoho.

²⁹ Ngko huno ole niyohoho. Ngko sehwotipomo'me sohonta a'amu sikisiwojo

pa'nyo sekwo'njo ajwo lopo noplkuji wonyo wosemokantifeho.

³⁰ A'amu fehohnjo sekumta'ni nolikafikuji a'amu Jisasimmo iningkawowo'nningkohofo somo hwasyomo ipesemotakuji hwasyo hungkuno woselantifeho.

³¹ Oso'no ito'no mokosyohumamno. Oleso iningo seyo'eno. Soswo hufa'u sihune neyakolo-fontaningga ngko imingo'nji sikuno'nji humotaho lonji a'amu anga'no anga'nohino sokumo Anituye hungkuno losetihwamentohefoho.

³² Ngko Anituye ahopo ho'nosesyalokweno. Kako a'amumo wopingo'nohini selohoftwo'nningkiso hweho. Kakoe hungkuno yokumpohn'nyo esesyohumahwosi, kakoe a'amu somo honingkano wopingo iningkayo'ne yo'mayo wosejapmentonoho.

³³ Sekwoe hamniyoho hwapiye yo'mayo so'no hi manimo'nimmentisofoho.

³⁴ O'o, sekwo huno moi'wonoho. Ngko sekwo'nji nohumanji ngko umofonyo iyo so'ne nje a'amumne'no mpe imentohefoho.

³⁵ Nto setihwamentohefoho. Oso pa'nyo sekwo fiyimno. Sekwo syoho yokumpohn'nyo ifijoso a'amu po'nifo somo ufo'mafikuno. Olo hungkuno Jisas nalimentisoso sekwo iningo seyo'eno. A'amu nom'nemo yano'nohino uyitwo'nningkohofoso hofikoe simonyo iyoso nom'ne a'amu yo'mayo mawo'nningkohofoso somo yakolonoho.

³⁶ Poul oso hungkunoso moi'wo ulonto hofiko'nji hwomtame ehumantifi Anitumo jomo ulimentohofofoho.

³⁷ Ose yontifi hofiko humotaho lontifi Poulimo kehutnnoma'mentohofofoho.

³⁸ Sekwo apa'no manohonifitnnehofo ulimentiso so'no hofiko simeho tango umentisofoho. Hofiko yofayokinomne'no ipemotawomentohofofoho.

21

Poul kako Jelusalemne'no asomo umentisofoho.

¹ Nakwo a'amu somo uliko'mentani yofayokinomo nokotosontani, nowekentani hwaho we'e Kous osopo i'mofapmmentihwonefoho. Mo'nìngkanta nakwo hwaho Loutes i'mofapontani osoporta'ango anglo Patola i'mofapmmentihwonefoho.

² I'mofapontani yofayokino nom'neso hwaho Founisiyamne'no wamonto yahonìngki uhwonontani osohumo nokotasontani wekapmmentihwonefoho.

³ Nowekapontani hwaho Saipilos uhwonontani oso hwaho sopo yofayokino hwonamonyo hohnta'ni uyokolofontani umentihwonefoho. Nowentani hwaho Siliya i'mofapontani anglo Taiya sopo ifohohosahumentihwonefoho. Oso anglo hopo sopo yofayokino ho'yango wojo'mesyamto umentisofoho.

⁴ Osopo nohumentani a'amu Jisasimo inìngkamotofo somo tipema'mentihwonefoho. Hofiko'nji nohumentanìngkuhwoni sikuno aho anga'no hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u neyakolo'mentisofoho. Anituye Towahuno sohwo a'amu somo kakoe huno uyahonìngki

hofiko Poulimo ulimentohofi, Kiko Jelusalem spono nowakehotoho. Ose ulimentohofofoho.

⁵ Nakwoe sikuno hano iyoso'no imo'nìngkahonìngki nakwo angopono nuliko'mentani umentìhwonefoho. A'amu Jisasimo inìngkamotofo sohwa hofikoe ape sofanji mehomì'ngi nakumo mitimomìngo sopo nehwojamentohofofoho. Osopo nakwo hwomtame ehumentani Anitumo isamoyoka ulimentìhwonefoho.

⁶ Ose ulontani nakwo hnnìmentìhwoni, Nakwoe a'amu soku mpanìmno, hnnìmentìhwonefoho. Nakwo yofayokinomo nokotosahonìngkuhwoni hofiko angopono umentohofofoho.

Ango Sisaliya sopo hwe Akapos sohwo Poulimo hungkuno ulimentisofoho.

⁷ Nakwo ango Taiya uliko'mentani nowekontani ango Toulemes sopo i'mofapmmentìhwonefoho. Osopo a'amu Jisasimo inìngkamotofo so'nji noswo'nontani sikuno anga'no fosyawo'mentìhwonefoho.

⁸ Mo'nìngkanta ango Toulemes uliko'mentani nowekentani ango Sisaliya spono i'mofapmmentìhwonefoho. Osopo nakwo Filipiye angomo humamentìhwonefoho. Filip huhwo sohwo Anituye hungkuno lutìhwamojo hweho. A'amu Jisasimo inìngkamotofo ango Jelusalemmo humamotofoso Filipi'nji nom'ne hwe aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino sohwanji *apousel* sohwamne'no ufo'mayo'ne uhwosopo'mentohofofoho.

⁹ Filip kakoe mehomí musijo osofoso-fahu'nohino fafoho. Hofiko Anítuye hungkuno lut̄hwamotofofoho.

¹⁰ Osopo nohumentan̄ingkuhwoni s̄ikuno fisó neyokolofahon̄ngki hwe fihwo Anítu hungkuno uyahon̄ngki l̄imojo Jutiyanta'ango sohwo kakoe yofe Akaposiyoho. Kako i'mofapmmentisofoho.

¹¹ Nonetimanto Pouliye ahuloho nomanto kakoe s̄ife aho'nji kilo'nonto ul̄imento, Anítuye Towahuno Wopingo ole ntaho. Olo ahuloho lo'nji kakwo'yohwo sohumo a'amu Jutaso Jelusalem angó sopo olo pa'nyolo nokilohofikuji a'amu temtitifo kengo sohwafe ahomo whoh'nokisyantifeho.

¹² Ose nelahon̄ngki upo'nontani nakwo a'amu Jisasimo in̄ngkamotofo nom'ne so'nji Poulimo yokumpohn'nyo ole ul̄mentihwone, Kiiko Jelusalemne'no nosohotoho.

¹³ Ose ulahon̄ngkuhwoni Pouli naliamento, Sekwo humotaho peho'no sонтantikwofo. Nje simeho tango niyohoho. Jelusalem angó sopo ngkimo impe intofan̄hufijoso Jisasiye yofe ho'nomayo'ne pe'nimeso wopingofoho.

¹⁴ Ose nelahon̄ngki nakwo Pouli mo nom'ne huno uyoso hopo'maho. Oso'no nakwo apa'no majofoho. O'o, ole ul̄mentihwone, Yo'mayo Anítu yoneso umo'n̄montonoho. Ose ul̄mentihwonefoho.

Jelusalemmjo hwe engo sohwamo Pouli kakoe hungkuno ul̄mentisofoho.

¹⁵ Hwangku sohonta nakwoe ho'yango ito'no nuhu'mokontani Jelusalemne'no

ul̄ko'ma'ment̄hwonefoho.

¹⁶ A'amu Jisas̄mo in̄ngkamotofo fehohnjo nakwo'nji ument̄hwonefoho. Hof̄ko Nasouniye angomo ipenemotawomentohofofoho. Oso hwe Saip̄losnta'ango huhwo sohwo hohonta Jisas̄mo in̄ngkamojo hweho. Nakwo kakoe angomo humament̄hwonefoho.

¹⁷ Humament̄hwoneso Jelusalem ango sopo i'mofopahon̄ngkuhwoni a'amu Jisas̄mo in̄ngkamotofoso nonahonont̄fi s̄meho wop̄ingo umo'nimentisofoho.

¹⁸ Mo'n̄ingka nakwo Pouli'nji Jem̄is sohumo uhwonyo'ne ument̄hwonefoho. A'amu Jisas̄mo in̄ngkamotofoso hof̄koe hwe engo sohwanji pmmentohofofoho.

¹⁹ Poul a'amu sohwamo, Nje a'amuhwafo ulonto, yo'mayo wop̄ingo An̄tu a'amu temtitofo kengo somne'no uloho'mentiso so'no yolo ul̄mentisofoho.

Poul kako hwe engo sohwafe hungkunomo t̄fi in̄ngkawento An̄tuye ango engo somo humentisofoho.

²⁰ Oso hiso'no nupa'nont̄fi An̄tumo isamoyoka ul̄mentohofofoho. Ose ulont̄fi Pouli'mo ul̄mentohofi, Ningkwahwo. K̄ko huno moi'wonoho. A'amu Juta pi'n̄ingo engoso Jisas̄mo in̄ngkamotofofoho. Oso a'amu hiso Mouses̄ye hon̄ingkano hungkuno hohontajo somo yokumpohn'nyo mokosyohumawo'n̄ngkohof̄hwafoho.

²¹ A'amu fehohnjo oso a'amu homo somo kikine'no hungkuno hwasyo ul̄mentohofofoho. Ole ul̄mentohofi, Poul a'amu Juta ango

kengopo humamotofo somo Mousesiye hungkuno hohontajo somo tifi iningkakutoho uliwo'ningkiso hweho. Ole ulalofi, Sekwo sekwoe mehomisohwamo a'apaho sihu kolofikutoho. Sekwo oso honingkano hungkuno hohontajo somo apa'no tifi iningkakutoho. Ose ulalofoho ulimentohofofoho.

²² Oso'no pipi yanehwono. Poul ntopohoho upo'nantifeho.

²³ Oseso nakwo kilalokuhwoneso kiko tifi finingkayo. Hwe osofoso fahu'nohino sohwa a'amu Jutafe yahinomo iningkayo so'no Anitumo ole ulimalofi, Anitu kiko nehonontaningkiji oloso uyantane'yihwono. Ose ulimalofhwafoho.

²⁴ Kiko oso hwe sohwamo ufohi'ningkohoji hofiko'nji oso yahino kihomaso semokiyo so'no fiyimno. Kiko hofikine'no hamniyoho ho'nasyohoji hofiko oso yahino nihu'nahone ifijoso a'amu huno ole uyono. Kikine'no upa'nimalofoso hungkuno hwasyofoho. Kiko Mousesiye hungkunomo iningkowalokuno so'no hofiko uhwonantifeho.

²⁵ A'amu temtitoto kengoso Jisasimo iningkawowo'ningkohoho somne'no hungkuno nto kotoku'malohwone so'no iyoswo mtimokuyahojimalohwonefoho. Ole mtimokumalohwoni. Yahu yihufo a'amu nom'nehwo hwoso sohumo uyifijoso sekwo noningkutoho. Honiyoso nonyo'eno. Tongo yahu tiwangomo nano jilipopijoso nonyo'eno. Yo'mayo honingkano akngkilke iyo'eno. Ose ulimentohofofoho.

²⁶ Oso'no mo'ningkanta Poul oso hwe

osofosofahu'nohino sohwamo utimanto oso yahino kihomaso imokiyo so'no imentohofofoho. Ose yontifi hofiko Anituye ango engo somo nohotoswontifi hwe engo sohwamo oso yahino kihomaso imokiyo so'no moi'wo imo'none so'no ulimentohofofoho. Oso sikuno somo Anitumne'no a'amu anga'no anga'nohino tongo hu'meesiyo'ne uyantifeho.

Anituye ango engo somo a'amu Juta sohwa Poulimo aho kemokosyohumamentohofofoho.

²⁷ Sikuno aho fehohnta'ni hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u moi'wo umo'nimonto yahoningki a'amu Juta hwaho Esiyanta'ango sohwa Poulimo Anituye ango engo somo uhwonimentohofofoho. Nuhwonontifi hwe moyam'i hopi'nono ulikafontifi Poulimo aho ko'mentohofofoho.

²⁸ Nokentifi hofiko mango mohm'no lontifi ulimentohofi, Sekwo a'amu Isilael soku, fonefo'mapmno. Olo hwe lohwo kako angomeemo emoyonto nakwoe yahinomne'no Mousesiye honingkano hungkunomne'no olo ango engo lomne'no hungkuno wonyo liwo'nningkiso hwaho. Oso'nohino'maho. O'o, olohonta kako a'amu temtitifo kengo sohwamo olo ango wopingo lomo ipemotapiso so'no ango wonyo kihopa'nyo imo'nningkohoho. Ose ulimentohofofoho.

²⁹ Oso hungkuno hiso hwapingo ole. Hofiko Poulimo uhwonimentohofoso kako a'amu temtitifo kengo ango Efesosnta'ango Tiloufimos oso hwo'nji ango Jelusalem nohumentanikingki uhwonontifi hwasyo ole syafihu'mentohofi, Poul

oso a'amu sohwanji Anituye ango engo somo ipemotaswohoho. Ose limentohofoho.

³⁰ Oso'no Jelusalem mta'ango a'amu hopi'nonohino yomo yontifi mango engo liwo'nontifi yohoto yohotofo mjalofo'nimwentifi uhu'mokumentohofoho. Hofiko Poulimo aho kemotaswopahonengkofi Anituye ango engomjo hoku'yo hopi'nono pijnwahumentohofoho.

Hwe itokuson'jo sohwamo mokosyohumayo yofe engo'njo sohwo Poulimo ulimentisofoho.

³¹ Hofiko Poulimo wofonjosyantifi ikujoho posontanengkofi hwe yofe engo'njo itokuson'jo mokosyohumayo sohumne'no hungkuno ho'nimentisofoho. Hofiko ole ulimentohofi, A'amu Jelusalem hofiko ikujoho fongki'nalokwofo.

³² Ose upa'nontifi hwe yofe engo'njo sohwo kakoe a'amu itokuson'jo sohwamo nomanto a'amu uhu'mokiyo sopo komo'no pmmentohofoho. A'amu Jutaso hwe yofe engo'njo sohwo'nji a'amu itokuson'jo sohwanjimo uhwonontifi hofiko Poulimo apa'no ikujoho mafongku'mentohofoho. Hofiko uyohohu'mentohofoho.

³³ Hwe itokuson'jo yofe engo'njo sohwo Poulimo aho nokento kakoe a'amu sohwamo ulimento, Sekwo ahwomo nano hufa'u nomafkuji hwe lohumo hmtfahumno. Ose ulonto ulohonimento. Olo hwe lohwo tihwolo. Peho imasoto.

³⁴ Ose ulohonengkahonengki a'amu fehohnjo hungkuno anga'no lontanengkofi a'amu nom'ne

sohwa hungkuno kengo joho lahonìngkofi hungkuno engo ho'nìmentisofoho. Hungkuno pi'nìngo engo ho'nìngkahonìngki hwe yofe engo'njo sohwo yolo ho hwapìngoso mupa'nìmmenisofoho. Oseso kako itokuso'njo sohwamo ulìmento, Poulìmo itokuso'njo sohwafe angomo motasimno.

³⁵ Ose ulahonìngki oso ango homo somo kotasiyo sopo nomotosahonìngkofi a'amu pi'nìngo engo kakimo wofonjosyano lahonìngkofi a'amu itokuso'njo sohwa utìmotasìmentohofofoho.

³⁶ A'amu pi'nìngo engoso tìfi inìngkasontìfi ulìmentohofifi, Fonjahumno.

Poul a'amu Juta somo kakoe hungkuno ulìmentisofoho.

³⁷ Hwe itokuso'njo sohwa hofìkoe angomo womotoswantìfi yahonìngkofi Poul hwe yofe engo'njo sohumo ulìmento, Hungkuno wakilìmonne'no yohono. Ose ulahonìngki hwe huhwo sohwo ulìmento, U, Kìko Ngkìlik hungkuno huno'njo hwosilaho.

³⁸ Ngko huno ole syafìsyohono. Kìko hwe engo Ijip mta'ango sohwosi a'amu hwaho mokosyohumayo sohwamo wafongku'monji yonji kakoe a'amu hosìmno *foua tausen* (4000) sohwanji hwaho a'amu anepono ipemotawomentohino hwosoho.

³⁹ Ose ulahonìngki Poul ulìmento, Ngko a'amu Juta hwo'nyoho. Nje hwapìngoso hwaho Silisiya ango mìkunìmposo Tasosnta'ango hwo'nyoho. Nje a'amuhwe, olo a'amu lohwamo ulìmonne'no yohono. Wopìngotaho.

40 Ose ulahoniṅgki hwe yofe engo'njo sohwo eno ulahoniṅgki Poul kotasiyo sopo lohofonto a'amumne'no mampi'nyo humayo'ne aho ho'noma'mentisofoho. Mampi'nyo yahonṅgkofi Poul Hip̄lu hungkuno'nji ul̄mentisofoho.

22

1 Poul ole ul̄mento, N̄ngkwahwosafo, Mpohwosafo, sekwo upa'nimno. Sekwo hungkuno ntohofo so'no ngko nje hungkuno asomo wasel̄monne'no yohono.

2 Ose ulahoniṅgki a'amu Jutaso hof̄koe hungkuno Hip̄lusō upa'nont̄fi songo songo mimmentohofofoho. Poul apa'no ul̄mento,

3 Ngko a'amu Juta hwo'nyoho. Nje na'u kako hwaho Silisiya ango Tasos sopo aswo n̄ma'mentisofoho. Ngko engoso olo ango Jelusalem lopo wo'mentohe hwo'nyoho. Ngkimo hungkuno mesyolont̄hwawayo sohwo Ngkomeliyelyoho. Kako nakwoe ajuyohwosafe honṅgkano ne'njo lont̄hwamojofoho. Oseso ngko Anituye hungkuno yokumpohn'nyo inṅgkayoso sekwo olohonta inṅgkowalokwofo hopa inṅgkamote hwo'nyoho.

4 Ngko a'amu Jisasimo s̄imeho hi'ntnnono umotofo somo wonyo uloho'motefoho. Fehohnjo poyo pe'nimentohofofoho. Fehohnjo somo ahwomo nano intofonji impo'angomo intofahumentohefoho.

5 Hungkuno nehopi selalokweno. Hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwo'nji a'amu *kaunisol* syoho'njo sohwanji hof̄ko olo hilo so'no huno moi'wonoho. Hof̄ko nje

yahino so'no waselife. Hofiko a'amu Juta
 ango Ntomasikos humamotofo sohwamne'no
 ifalifaliyo mtif'mokontifi ntapmmentohofofoho.
 Nomanji ole limentoho, a'amu Jisasimo
 iningkamotofo somo ahwomo nano intohm'mo
 ango Jelusalem tohino engo mayo'ne'no
 womotasimne'no yohono lonji umentohefoho.

*Poul Anituye a'amu ne imo'nimentisofo so'no
 ulimentisofoho.*

(Apousel sohwafe Syoho 9:3-19; 26:12-18)

⁶ Ngko nowenji hinjo sopo Ntomasikos
 mofone sopo i'mofowahoniingko nihu'no
 komo'no pomponaho engo ahwomo mta'angoso
 ntoho'mentisofoho.

⁷ Osohonta hwahopo piwasyonji hungkuno ole
 upa'nimentoho. Soul, Soul, Kiko ngkimo wonyo
 peho'no ntohofantokuno.

⁸ Ose ho'ningkahoniningki ngko ulimentoho,
 Hwe engofo, kiko tihwosilo. Ose ulahoniningko
 ntimento, Ngko Jisas Nasaletnnta'ango
 hwo'nyoho. Kiko wonyo ntohofantokuno. Ose
 ntimentoisofoho.

⁹ Hwe ngko'nji umentohofo sohwa hofiko
 pomponaho'nohini uhwonimentohofofoho.
 Hofiko mampaho oso hwe ntimentoisofoho
 mupa'nyofoho.

¹⁰ Ngko ulimentoho, Hwe Engofo, ngko pipi
 imnehono. Ose ulahoniningko ntimento, Kiko
 nolikafohoji Ntomasikosimne'no fiwano. Osopo
 nuhuji hwe fihwo noku'mahwosi yo'mayo syoho
 kiko ihnne'enji imentohe so'no walokitihwono.

11 Ose ntahonìngki oso pomponaho mìkunìmposo engoso ntìmentiso so'no tìmpì'nyo nìmo'nìngkahonìngki a'amu ngko'nji umentohofo sohwa ngkimo aho nìmpo'nontìfi Ntomasìkosìmne'no ipemotanìwomentohofofoho.

12 Oso hopo sopo hwe fihwo humunyoponoho. Kakoe yofe Anonaiyasìyoho. Kako neyakwosafe honìngkanomo tìfi inìngkawowo'nìngkiso hweho. A'amu Juta Ntomasìkos humamotofoso ole hnnìmentohofi, Kako hwe wopìngo hweho.

13 Oso hwe huhwo sohwo nonì'manto ntìmento, Nìngkwahwo Soulìyo, Jìje tìmo apa'no uhwonìmonnoho. Ose ntahonìngki oso hohosohonta nje tìmo wopìngo nìmo'nìngkahonìngki kakimo uhwonìmentohefoho.

14 Nuhwonìngkahonìngko ntìmento, Neyakwosafe Anìtu sohwo kako yo'mayo yone so'no kìko huno kiyone so'no kuhwosopo'mentisofoho. Kìko oso hwe ahwomo mta'ango nakwoe hwahopo uhwatìmentiso sohumo uhwonyo so'no kakoe mampaho upa'nyo so'no kuhwosopo'mentisofoho.

15 Hwangku kìko kakoe hungkuno ulìhnnefoho. Kìko a'amu somo ya'moyo uhwonjo so'no upa'nyo so'no ulìhnnefoho.

16 Oso'no peho'no hontohumahnno. Kìko nolìkafohojo'no ngko mijo wokiyokuma'mo. Kìko Jisasìmo jomo ulohojo'no kako jìje wonyoso wae weekumofono.

*Anìtu a'amu temtitifo kengo somo Poul
uyìmentisofoho.*

17 Hwangku ngko Jelusalem apa'no nopenji Anituye ango engo somo Mpohumo jomo ulonji wojo hopa uhwonimentohefoho.

18 Hwe engo sohumu nuhwonìngkahonìngko ntimento, Kiko komo'no Jelusalem uliko'maho. Kiko olopo humahojo'no'manji nje hungkuno lutìhusoso hofiko mupa'nìfitnnehofo.

19 Ose ntahoniìngki ulìmentoho, Hwe Engofo, hofiko huno moi'wono. Ngko a'amu kikimo sìmeho hi'ntnnono kijapìwo'nìngkohofo somo angu uhu'mokiyoso mta'ango nomanji ikujoho fonjonji impo'angomo intofohumalefoho.

20 Oso hwe Sìtifen, jiye hungkuno lìmojo sohumu fonjahumentohofo sohonta osopo ngko hofiko'nji nohumanji osohi so'no nje sìmeho wopìngo nìmo'nìngkahonìngki a'amu fonjahumentohofo sohwafe manji'mofo yo'mayoso mokosyohumantohefoho.

21 Ose ulahoniìngko ntimento Kiko mpano, Ngko kikimo honìngkano sawemo sopo a'amu kengo somne'no wokuhwatìmo. Ose ntìmentisofoho.

*Hwe itokus'o'no mokosyohumayo yofe
engo'no Loum mta'ango sohwo Pouli'mo
mokosyohumamentisofoho.*

22 Pouli oso hungkuno a'amu kengo somne'no ulahoniìngki a'amu Juta nupa'nontìfi joho mohm'no ulìmentohofi, Fonjahumno. A'amu oleso olo hwaho lopo mohumanehoho.

23 Oso hungkunoso ne'no lontìfi hofikoe hwapìfe yo'mayoso yojasyontìfi hwaho husontìfi husa'mentohofofoho.

24 Ose yontanìngkofi hwe yofe engo'njo kakoe a'amu itokus'o'njo sohwamo ulìmento, Pouli'mo angomo ipemotasyìkuji ole ulìmno, A'amu sohwa mango engo kilohofoso peho'neto. Oso'no fonaso. Monajo'manji ikujoho wokufonjano. Ose ulìmno.

25 Ose ulahoni'ngki hwe sohwa Pouli'mo hofiko impe intofontanìngkofi Poul hwe mnokino manji'mofo'njo kako'njopo humentanjo sohumo ulìmento, Olo sekwoe yahinotaho. A'amu Loumnta'ango sohumo kakoe hungkuno mìkwalofe'njo yontifi siki ikujoho fongku'motofoso sekwoe yahinotaho.

26 Ose ulahoni'ngki hwe sohwo nupa'nonto nowento hwe yofe engo'njo sohumo ulohoni'mento, Kìko peho yalokuno. Olo hwe lohwo Loummjo sohwafe hwomufoho.

27 Ose ulahoni'ngki hwe sohumo nupa'nonto Pouli'mo nu'manto ulohoni'mento, Ole njo. Kìko Loumnta'ango hwosilaho. Ose ulahoni'ngki Poul ulìmento, Ou, ngko Loum mta'ango hwo'nyoho.

28 Ose ulahoni'ngki hwe yofe engo'njo sohwo ulìmento, Ngko hamniyoho engo ho'naofonji a'amu Loum imo'nìmentohe hwo'nyoho. Ose ulahoni'ngki Poul ulìmento. Nje mpohwo Loum mta'ango hweho. Oso'no ngko a'amu Loum hwo'nyoho.

29 Ose ulahoni'ngki a'amu Pouli'mo impe intofontifi ikujoho wofonjantifi imentohoho sohwa uyohohu'mentohofofoho. Hwe yofe engo'njo sohwo olo a'amu Loum mta'ango lohumo impe intofohe so'no tohino engo woma'monntikeno.

Ose lonto iyoho un̄imentisofoho. *

³⁰ Hwe yofe engo'njo sohwo kako a'amu Juta Poulīmo hungkuno ulohoho so'nō yolo ho hwapīngō upa'n̄imo lonto mo'n̄ingkanta Poulīmjo ahwomo nano usihutofonto kako a'amu tajo ango syoho'njo yofe engo'njo sohwanji a'amu kaun̄isol syoho'njo sohwanjimo hungkuno ole līhwatimento, Sekwo uhu'mokumno. Ose līhwajonto Poulīmo ipemotasonto a'amufe s̄imanopo uhumat̄'mentisofoho.

23

A'amu Jutafe kaun̄isol' sohwamo Poul kakoe hungkuno lut̄ihwamentisofoho.

¹ Poul a'amu kaun̄isol syoho'njo sohwamo t̄mo yokumpohn'nyo uhwononto ul̄imento, Nje hwe s̄ifahwe, An̄tu nohonontan̄ngki yo'mayo imoteso mj̄im̄wenji olohontajo'nji ole nnantofoho, Ngko hon̄ingkano wonyo'njo hwon̄'maho. Ose nnantofoho.

² Ose ulahon̄ngki Anonaiyas tajo ango syoho'njo yofe engo'njo sohwo kako'njo sopo humalowentan̄ngkofo sohwamo ul̄imento, Pouliye mangomo fongkupmno.

³ Ose ulahon̄ngki Poul ul̄imento, K̄ko a'apaho wop̄ingo'njo hwosoho. S̄imeho mo'mo pisakino'njo hwosoho. An̄tu wakufonjono. K̄ko nje hungkunomne'no ito'nō men̄hwajiyo'nē

* **22:29:** Loumjo sohwafe hon̄ingkano hungkunoso olenoho. A'amu Loum mta'ango sohumo ikujoho fongkiyo so'nō yokumpohn'nyo wo'nyofoho.

hwosi nohumanji hon^{ing}kano ito'nohino somo hwotoho fenji nⁱfonjohino.

⁴ Ose ulahon^{ing}ki a'amu Pouli'njopo lohointifi limentohofi, Kiko Anⁱtuye hwe yofe engo'njo sohumo sitofo lulalokuno.

⁵ Ose ulahon^{ing}kofi Poul ulimento, Nje a'amufo. Ngko Anⁱtuye hwe yofe engo'njo sohune'no huno maniyohoyohoho. Huno ole niyohoho Anⁱtuye hungkuno ole nalimento, Sekwo a'amu semokosyohumayo somo hungkuno wonyo ujo'eno. Oso'no ngko huno niyohoho.

⁶ Ose ulonto Poul uhwonimentoisoso, A'amu *kaunisol* syoho'njo sohwa fehohnjo a'amu Satⁱyusiyoho. Fehohnjo a'amu Falisiyoho. Ose uhwononto *kaunisol* a'amu sohwamo mango engo ulimento, Nje a'amu hwafu, ngko a'amu Falisi hwo'nyoho. Nje mpohwo a'amu Falisi hwefo. A'amu poyo pe'nyoso apa'no liⁱkapitnnefoho. Olo hilo so'no ngko hontohumaleno. Oso'no ngko a'amu somo oso hungkunoso lutⁱhwawo'nⁱngkohe hwo'nyoho. Olo hilo so'no sekwo ngkine'nno hungkuno ho'nosyalokwofo.

⁷ Ose ulahon^{ing}ki a'amu Falisi sohwanji a'amu Satⁱyusi sohwanji yoka hnnontifi husilo'mentohofofoho.

⁸ Hwapⁱngoso a'amu Satⁱyusi sohwa ole liⁱwo'nⁱngkohofi, A'amu poyo pe'nyoso apa'no molⁱkapitnnohofo. A'amu ahwomo mta'ango so'nji towahuno ntnne so'nji mohumuyoho. Ose liⁱwo'nⁱngkohofⁱhwafu. I oso'no a'amu Falisi sohwa oso hungkuno hufa'u so'no hwasyofoho

liwo'nìngkohofofoho. Hofiko olo hilo somo simeho uyìwo'nìngkohofi, A'amu poyo pe'nyoso apa'no songo lìkapitnnefoho. A'amu ahwomo mta'angoso towahuno ntnne'no humalofo. Ose liwo'nìngkohofofoho.

⁹ Oso'no hofikoe yokaso engo imo'nìngkahonìngki a'amu Falisi fehohnjo honìngkano hungkuno mesyìlutìhwayo sohwa nolìkafontìfi yokumpohn'nyo ulìmentohofi, Pouli kako wonyo miyìwo'nìngkiso hweho. Hwe ahwomo mta'ango hwolìkeno towahuno hwolìkeno Pouliimo ulìmaso'manji kakoe syohofoho.

¹⁰ Ose ulahoniìngkofi yokaso mìkunìmposo imo'nìngkahonìngki hwe itokuso'njo yofe engo'njo sohwo ole syafìhu'mento, a'amu sohwa Pouliimo yokino yohosiyohohnta'ni ifijo so'no wope'nìmttonoho. Ose syafìhu'mentiso so'no iyoho unìngkahonìngki kakoe a'amu itokuso'njo sohwamo ulìmento, Sekwo oso a'amu sohwamo ajwomo'mo nowekuji Pouliimo utìmafìkuji sekwoe angomno fìpemotasìmno. Ose ulìmentisofoho.

¹¹ Mo'nìngkanta sìkwo'miyo somo Jisas Pouli'njopo nolohofonto ulìmento, Yokumpohn'nyo hmمو'nyo. Ango Jelusalem lopo ngkine'no hungkuno yokumpohn'nyo ulìmahnnofoho. Oso pa'nyo ango Loum sopo ngkine'no apa'no ulìmonnoho. Jisas ose ulìmentisofoho.

A'amu Juta Pouliimo wofonjosyano nolontìfi hungkuno nano mtito'mentohofofoho.

¹² Mo'nìngka imìngo ne'nji a'amu Juta
nuhu'mokontìfi hungkuno yokintahopono lontìfi
ole mtito'mentohofi, Nakwo Pouli'mo wofon-
josano. Kako songo nohumentanìngkuhwosi
nakwo wopayo'nji mijo'nji monanehwono. Ose
mtito'mentohofofoho.

¹³ Oso a'amu huhwo sohwa oso hungkuno
mtito'mentohofo sohwa a'amu we'e
pi'nìngo'maho. A'amu foutimo (40) yakolonoho.

¹⁴ Ose mtitofontìfi hofìko nowentìfi a'amu tajo
ango syoho'njo sohwanji hwe engo sohwanji
oso hwamo ulìmentohofi, Nakwo hungkuno yok-
intohopono lontani ole mtitofìhwono, Nakwo
Pouli'mo wofonjosyantane'no yìhwono. Kako
songo nohumentanìngkuhwosi nakwo wopay-
ohwa mijohwa monanehwono.

¹⁵ Oso'no sekwo a'amu *kaunisòl* syoho'njo
sohwanji sekwo hwe itokusò'njo yofe engo'njo
sohune'no mo'nìngka hungkuno filìhwatìmno.
Ole ulìmno, Nakwo Pouli'mo nom'ne hungkuno
ulohonantane'no yìhwono. Oso'no olopo
fìpemotape. Ose ulìmno. Oseso nakwo
honìngkanopo Pouli'ne'no nohontohumehwasi
fonjasyoso olopo maponehoho. Ose
ulìmentohofofoho.

¹⁶ Olo hilo so'no Pouliye koifahwo
nupa'nonto nowento a'amu itokusò'njo
sohwafe angomo noswonto a'amu Juta Pouli'mo
nofonjosyane'entìfi lìmentohofo so'no Pouli'mo
ulìmentisofoho.

¹⁷ Ose ulahonìngki Poul a'amu mnokino
manji'mofo'njo sohune'no joho ulonto ulìmento,
Olo hwomu lohwo hwe itokusò'njo yofe engo'njo

sohune'no hungkuno ulimte'no yohoho. Osopo fipemotaso.

18 Ose ulahonìngki hwe huhwo sohwo ipemotasonto hwe yofe engo'njo sohumo ulimento, Poul impo'angomjo sohwo ngkine'no joho ntonto ntohoho, Olo hwomu lohwo hwe itokuso'njo yofe engo'njo sohune'no hungkuno ulimte'no yohoho. Osopo fipemotaso. Ose ntohoho.

19 Ose ulahonìngki hwe yofe engo'njo sohwo hwomu sohumo aho nokento siko'nohinopo ipemotawento ulohonìmento, Pehofo wantimonnto.

20 Ose ulohonìngki hwomu sohwo ulimento, A'amu Juta hungkuno ole mtitofohofo, Mo'nìngkanta hungkuno ole wokilantifeho, Kiko kaunisoli'njopo Poulimo fipemotape. Hofiko Poulimo kakoe hungkuno hwapingo so'no ulane'entifi hwasyo poji yalokwofo.

21 Oso'no hofikoe hungkunomo kiko inìngkahutoho. Hwapingoso a'amu foutimo (40) hwofilo'nnyo sohwa hofiko honìngkanopo hiyaso humafikuji Poulimne'no wohontohumantifeho. Oso a'amu huhwo sohwa hofiko ole mtitofohofo, Nakwo Poulimo wofonjosyano. Pouli songo nohumentanìngkuhwosi nakwo wopayohwa mijohwa monanehwono. Ose mtitofohofo. Kiko eno ulohoji Poulimo uhwojisomani honìngkanopo wofonjosyantifeho.

22 Ose ulahonìngki hwe yofe engo'njo sohwo hwomu lohumo yokumpohn'nyo ulimento, Olo hiloso ntohino so'no nom'ne a'amu somo nulohotoho. Ose ulonto hwomu sohumo uh-

wat̄mentisofoho.

Hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo Felik̄s sohwoepono Poulīmo ipemotawomentohofoho.

23 Nuhwajonto kako hwe hufa'u mnokino manji'mofo'njo sohwa'umne'no joho ulonto ul̄imento, Siko a'amu itokusō'njo tu hant̄let (200) sohwanji nom'ne a'amu ahwomo yahuponjo kehumawo'n̄ngkohofo *sefenti* (70) sohwanji nom'ne a'amu hosimno'njo tu hant̄let (200) sohwanji hano iyo'ne ito'no fesyohumunyo. Olo s̄kwo'miyo lomo, (9 *kilouk*), osomo sekwo ango Sisaliya sopono fiwanimno.

24 Nom'ne ahwomo yahuso Poul kehumayo'ne fesyohumunyo. Sekwo Poulīmo ito'no ipemotasokuji hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo Felik̄s sohune'no ut̄motapmno.

25 Ose ulonto kako iyoswo ifalifaliyo ole mt̄'mokumento,

26 Ngko K̄loutiyos Lisiyas̄'ni olo iyoswo loso hwe wop̄ingo yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo Felik̄s sohwosimne'no mt̄'mokalokweno. Nje Felik̄s.

27 A'amu Juta olo hwe Poul lohumo nokent̄fi wofonjosyano lont̄fi imalofofoho. Kako a'amu Loum hweho upa'n̄male so'no ngko nje a'amu sohwanji nowentani ut̄ma'malohwonefoho.

28 A'amu Juta Poulīmo wonyo hwosoho ul̄malofo so'no oso hwap̄ingoso huno waniyono lonji Poulīmo *kaunisol* sohwafepono ipemotawomalefoho.

29 Osopo huno ole tipema'male, Hofiko hofikoe honingkano hungkuno somne'no Poulimo ulimalofofaho. I oso hiso'no poyo mape'nonehoho. Impo'angomo mintofahufitnnehofo.

30 Hungkuno ole ni'ma'masofoho. Hofiko Poulimo wofonjosyantifi imalofofaho. Ose upa'nonji ngko kikiyepono komo'no uyahotimalefaho. A'amu Poulimo hungkuno ulimalofo sohwamne'no ulimalefaho. Hofiko Poulimne'no hungkuno hi'njo hwa'manji hofiko jiye simanopo walife. Osohopeho.

Iyoswo ose mtimokumentisofaho.

31 A'amu itokusonjo sohwa hwe yofe engo'njo sohwoe hungkunomo tifi iningkawentifi oso si'kwomiyoso somo hofiko Poulimo ango Antipatilis sopono ipemotawomentohofofaho.

32 Iyoho longkoningkahoningki a'amu itokusonjo sohwa hofikoe angomno asomo umentohofofaho. A'amu ahwomo yahupo kehumayo'njo sohwa Poulimo ango Sisaliya'nno ipemotawomentohofofaho.

33 Hofiko Sisaliya imofawentifi hofiko iyoswo motawomentohofoso hwe yofe engo'njo Feliks osomo uyontifi Poulimo hwe engo sohwo'njopo uhwojamentohofofaho.

34 Feliks iyoswo atofo lonto Poulimo ulimento, Kiko ntimta'ango hwosilo. Ose ulahoningki Pou ulimento, Hwaho Silisiyanta'ango hwo'nyoho.

35 Ose ulahoningki Feliks ulimento, A'amu kikine'no hungkuno hi'njo sohwa imofapikujo'nno jiye hungkuno upanimonnoho. Ose ulonto, kakoe a'amu sohwamo ulimento,

Heloutiye ango engo sopo wohumano. Osopo sekwo uhwontohumamno. Ose ulimentisofoho.

24

A'amu Jutajo hwe yofe engo'njo sohwa Poulimne'no hungkuno limentohofoho.

¹ Sıkuno aho fehohnjo hopi'nonohino memjaofahonìngki hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo Anonaiyas oso hwo'nji nom'ne hwe engo sohwanji hwe nom'ne hofikoe hungkuno jo'ne yofe Tetulos oso hwo'nji Sisaliya i'mofapmmentohofoho. Hofiko hwe yofe engo'njo Felikis'i'no sopo lohofontifi Poulimne'no hungkuno ulimentohofoho.

² Felikis Poulimne'no lìhwojahonìngki nopahonìngki Tetulos sohwo a'amu Juta sohwafe hungkuno Poulimne'no ulimento, Hwe engo Felikis sohwosi, Kiko nakumo wonyoangkafo nemokosyohumawo'nìngkino hwosoho. Nakwo ikujoho mafongki'nyoso simeho pompenjiyo ito'no humalohwono. Nakwoe hwaho lopo yo'mayo wonyo imo'nyoso kiko huno wopingo syafisyonji ito'no mti'mokuwo'nìngkino hwosoho.

³ Oseso nakwo simeho wopingo nemo'nìngkahonìngki isamoyoka wokilan-tane'no yalokuhwono.

⁴ Ngko huno ole niyohi, Kiko syoho engo'njo hwosoho. Oso'no hungkuno ti'fo'nohino wakilimne'no yohono. Kiko a'amufe hungkuno upa'nìwo'nìngkino sohwosi nje hungkuno upa'nyo.

⁵ Olo hwe Poul lohwo kako a'amu Jutamne'no wonyo uȳwo'n̄ngkiso hweho. Ango'meemo nowento a'amu'njopo yok'a'nji ikujoho'nji ul̄kaf̄wo'n̄ngkiso hweho. Nakwoe a'amu Juta fehohnjo hot̄ku lohofont̄fi hon̄ngkano nom'nemo in̄ngkowalokwofo sofe yofe Nasalet̄yoho. Olo hwe lohwo hof̄koe hwe engo hweho.

⁶ Kako a'amu temtitoto kengo sohwa nakwoe An̄tuye ango engo somo wonyo imokiyo'ne ipemotapmmasofoho. Ose uhwonontani Poulimo aho ka'malohwonefoho. [Nakwo nakwoe yahinomne'no Poulimo ito'no wom̄hwojantani ko yahon̄ngkuhwoni

⁷ hwe itokusō'njo yofe engo'njo Lisiyas oso-hwo noponto nakwoe aho mta'ni us̄huto'mto yokumpohn'nyo imo'nonto ut̄ma'masofoho.

⁸ Nut̄imanto nal̄ima, Sekwo olo hwe lohumne'no hungkuno hi'njo hwas̄i'manji sekwo Felik̄s̄iyepono motawomno. Lisiyas ose nal̄imasofoho.] I oso'no k̄ko Lisiyas sohomo ulohonyo. Kakoe hungkuno nupa'n̄ngkohoji huno wakiyono. Yo'mayo ul̄malohwone so'no wakilono. Tetulos ose ul̄mentisofoho.

⁹ A'amu Juta hopi'nonohinoso s̄meho inont̄fi ul̄mentohofi, Hungkuno nehopi kilohoho. Ose ul̄mentohofofoho.

*Poul kakoe hungkuno Felik̄s̄imo
ul̄mentisofoho.*

¹⁰ Hwe engo sohwo Poulimne'no hungkuno jo'ne uhwon̄ngkahon̄ngki Poul ul̄mento, K̄ko nakwo a'amu Juta sohwona'n̄mo hungkuno ito'no m̄hwojantan̄ngkino soswo

pi'ningo neyakolo'mojofoho. Oso'no ngko
nje hungkuno kilimne so'no simeho wopingo
nimoninngokohoho.

¹¹ Sikuno aho hopi'nono sife mta'ni hufa'u
mmo'nyo sohonta ngko Anitumo jomo ulimo
lonji Jelusalem i'mofapmmalefoho. Kiko
hofiko olo hiso'no ulohojo'no nehopeho
wakilife.

¹² A'amu Juta Anituye ango engo somo
nom'ne a'amu sohwanji hungkuno ikujoho
hopa fongki'nontaningkuhwoni monahonyo'njo
imalofofoho. Hofiko ango uhu'mokiyo
sopo angkuhwafo engo sopo hwe moy'a'mi
ikujoho so'no ulikofontaningko manohonyo'njo
imalofofoho. Awonoho. Ngko miyo hwo'nyoho.

¹³ Oso hungkuno yo'mayo imale so'no kilohofoso
hungkuno hwapingoso ne anefoho. Oso'no
hofiko kikimo olo hungkuno loso neholi pipi
kitihwafitnnehofo. O'o, yo'mayo ngkine'no kilohofoso
muhwonimmalofihwafoho.

¹⁴ I oso'no hungkuno anga'no kilohofoso
nehopeho. Ole. A'amu Juta fehohnjo
hotiku lohofontifi Honingkano songomo
inengkowalokwofo. Oso Honingkano somo
ngko tifi inengkawenji neyakwosafe Anitumo
simeho hi'ntnnono uyalokweno. Mousesiye
honengkano hungkuno so'nji a'amu Anitu
hungkuno uyahonengki limotofo sohwafe
hungkuno somo inengkowalokweno.

¹⁵ Anitu a'amu wopingo'nji wonyo'nji poyo
pe'nyo somo ulikafone so'no simeho hi'ntnnono
uyonji oso hiso'no a'amu lo'nji hontohumalo-
hwono.

16 Ngko nje hon^îngkano wop^îngomne'no syoho engo iwo'n^îngkohe hwo'nyoho. Oso'no An^îtu'nji a'amu sohwanji ngkimo wonyo hwosoho mantifitnnefaho. O'o, hwe wop^îngo hwosoho ntifitnnefaho. Ngko ole hnnimnefaho. Hon^îngkano wop^îngo'njo hwo'nyoho hnnimnefaho.

17 Hohonta ngko Jelusalem uliko'manji soswo fihwo niyokolofahon^îngki ngko hwaho kengo kengopo emoyonji Jelusalemno asomo pmmale hwo'nyoho. A'amu hamniyoho umofonyo iyo somne'no hamniyoho motaponji An^îtune'no yahu umalefaho.

18 Ose yonji ngko An^îtuye ango engo somo nohumanji oso hiso kiho'maso imokiyo so'no yontan^îngko nohonimalofofaho. Ngko a'amu osofosofahu'nohino'nji nohumentani yo'mayo ito'nohino imalohwonefaho. A'amu pi'n^îngko nakwo'nji mohumulofo.

19 I oso'no a'amu Juta fehohnjo hwaho Esiyanta'ango sohwa nohumantifi ngkimo aho n^îko'malofofaho. Oso a'amu huhwo sohwa ngkine'no hungkuno hi'njo hwa'manji ji^îje s^îmanopo lohof^îkuji ngkine'no hungkuno ntifitnne'no mape'njo peho'neto.

20 Mape'njo so'no ngko *kaunisoli'*njopo nohumentan^îngko sohonta *kaunisoli* sohwa peho wonyo imale'no mtito'malofo. Olo hwe lohwa wantife.

21 Olo hungkuno lo'nohinot^îkeno. Ngko hof^îko'nji nohumanji ngko joho ole ulimale, A'amu poyo pe'nyo somo An^îtu apa'no songo ulikafo so'no simeho hi'ntnnono uyalokweno.

Oso hiso'no hofiko ngkine'no hungkuno kontalokwofo. Poul ose ulimentisofoho.

²² Felikis kako a'amu Jisasimo iningkamotofo sofe honingkano so'no huno umentiso hweho. Oso'no kako a'amu Juta somo ulimento, Nta'noho. Sekwo fohontohumamno. Hwe itokusonjo yofe engo'njo Lisiyas sohwo nophwoso'no sekwoe hungkuno ito'no womesehwatmonnoho.

²³ Ose ulonto a'amu impe'njo sohwamo mokosyohumayo sohumo ulimento, Kiko Poulimno fohontohumaho. Kako pawesoso wopingofoho. Kakoe a'amu jomo u'mafkuji yo'mayo uyifijoso wopingofoho. Ose ulimentisofoho.

Felikis kako Poulimo impe intofonto soswo hufa'u uyimentisofoho.

²⁴ Sikuno nom'ne fihwa memjaofahonengki Felikis kakoe ape Ntlusila'nji pmmentisiyefoho. Oso a'mu hisi Juta apefoho. Felikis Poulimne'no kakoe hungkuno upa'nyo so'ne luhwajimentisofoho. Poul a'amu Jisasimo simeho hinntnnono uyoso'no luthwamentisofoho.

²⁵ Kako honingkano wopingo tipemayo so'no yo'mayo wonyo ho'naofo so'no hwangku Anitu a'amufe hungkuno ikwolofo so'no luthwamentisofoho. Ose ulahonengki Felikis iyoho uningkahonengki ulimento, Nta'noho. Olohonta kiko mpano. Sikuno nom'nemo ngko iyoho humame sohonta nekwo apa'no wolaho.

²⁶ Ose ulonto ole syafihu'mento, Poulimo usihuto'meso'no hamniyoho wontapmmon-tolikeno. Ose syafisyonto sikuno pi'ningo

somo Poulimne'no lihwajifwo'nonto Pouli'ngki hungkuno hnnimentisiyefoho.

²⁷ Soswo hufa'u uyokolofahonìngki hwe nom'ne Pousiyos Fesitos oso hwo Felikisìye hwaho mokosyohumayo syohoso ma'mentisofoho. Felikis huhwo sohwo a'amu Juta afofo umokumonto yonto Poulimo impo'angomo humentanìngki musihutufe'njo yonto ulìko'ma'mentisofoho.

25

*Poul kako yokumpohn'nyo lohofonto,
Nje hungkuno Sisa yofe hwofilo'nnyo sohwo
wonipa'nono ulimentisofoho.*

¹ Fesitos hwaho kengo mta'ni ango Sisaliya i'mofaponto hwaho mokosyohumayo syohoso nomanto sìkuno hufa'u sìhune memjaofahonìngki kako Jelusalemno sìmentisofoho.

² A'amu tajo ango syoho'njo sohwanji a'amu Jutafe hwe engo sohwanji Fesitosi'njopo u'mantifi hofìkoe hwasyo hungkuno Poulimne'no ulimentohofoho. Hofìko jomo yokumpohn'nyo ulimentohofi,

³ Kìko nonefo'mahoji Poulimo Jelusalemno uhwajo. Ose ulontifi Poulimo honìngkanopo fonjosyane'entifi nto mtito'mentohofoho.

⁴ Ose ulahoningkofi Fesitos ulimento, Poul ango Sisaliya sopo impo'angomo humaho. Oso hopo sopone'nno we'enepi wamne'nno yohono.

5 Poul kako wonyo imentiso'manji sekwoe hwe engo sohwa ngko'nji nowehwasi osopo wolantanoho. Ose ul̄imentisofoho.

6 Fes̄tos Jelusalem nohumanto nom'ne s̄ikuno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u s̄ihunet̄keno s̄ikuno aho hufa'u hopi'nonohinot̄keno memjaofahon̄ngki hof̄ko Sisaliya'no umentohofoho. I'mofapont̄fi mo'n̄ngkanta Fes̄tos kako ango hungkuno ito'no mel̄hwajjyo'ne somo nohumanto kako Poul wapono lonto l̄hwat̄imentisofoho.

7 L̄hwojahon̄ngki Poul noswahon̄ngki a'amu Jelusalem mta'ni pmmentohofo sohwa Pouli'njopo nolohofont̄fi hungkuno tango'njo Poulimne'no l̄imentohofoho. Hof̄ko Poulimo wonyo imentohino hwosoho ko ul̄imentohofoso Fes̄tos kako hof̄koe hungkuno somo ne mot̄pe'mammentisofoho.

8 Poul hof̄kimo aku ul̄imento, Ngko hon̄ngkano wonyo mmofe'njo hwo'nyoho. Ngko a'amu Jutafe hon̄ngkano hungkunoso mt̄hupeso awonoho. Ngko Anituye ango engo somo wonyo imokiyoso awonoho. Hwe yofe engo'njo Sisa oso hwoe hungkunomo ngko hwotoho fiyoso awonoho.

9 Ose ulahon̄ngki Fes̄tos kako a'amu Juta sohwamo afofo umokumonto yonto Poulimo ul̄imento, K̄ko huno pipi kiyohoho. Nakwo ango Jelusalem sopo nosihwasi osopo j̄je hungkuno ito'no melokuhwaj̄meso wop̄ngtaho.

10 Ose ulohon̄ngkahon̄ngki Poul ul̄imento, Olo ango humale loso a'amu Loum sohwafe hungkuno ito'no mel̄wojjiyo angofoho. Oso'no

olo ango olo huhwo lohwo nje hungkuno ito'no mefoholofihwajiy'o'ne angofoho. Kiko huno moi'wono. A'amu Juta somne'no wonyo mim-mentohefoho.

¹¹ Ngko wonyo honingkano imofonti'mtentesi oso wonyo hiso'no kiko poyo pe'nyo ntifijoso hungkuno ane'njo nope'niti'mnesohilo. I oso'no oso hungkuno ntoihofoso hwasyo'manji kiko hofikoe ahomo noho'nanisyohotoho. Hwe yofe engo hwofilo'nnyo Sisa osohwo kako nje hungkuno upa'nono. Oso hiso'no ngko Loummne'no wawomne'no yohono.

¹² Ose ulahonìngki Fesitos kakoe a'amu kaunisol syoho'njo sohwanji hnnontifi Poulimo ulimento, Kiko Sisamne'no jije hungkunomo upa'nono ntoihi so'no e'wano. Sisafepono fwano. Ose ulimentisofoho.

Fesitos kako Poulimne'no Akilipa sohumo ulimentisofoho.

¹³ Hwangku sohonta hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo Akilipa sohwo kako kakoe ape Mpenaisi oso'nji siko ango Sisaliya i'mofawenji Fesitosimo isamo uloho'mentisiyefoho.

¹⁴ Siko ango Sisaliya humentanìngki sikuno pi'nìngo memjaofahonìngki Fesitos Poulimne'no hungkuno ole lutihwamento, Pouli impo'angomo humentanìngki Felikis musihutofe'njo uliko'ma'mentisofoho.

¹⁵ Ngko Jelusalem nosonji osopo nohumentanìngko hwe yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwanji a'amu Jutafe hwe engo sohwanji niti'mantifi Poulimne'no ntontifi ntimentohofi,

Kiko Pouliimo ole uso, Jiye wonyo imentohino so'no poyo pe'nyo. Ose uso.

¹⁶ Ose ntahonìngkofi ulìmentoho, Nakwo a'amu Loum sì'nwi oso yahino hiso ane'nwoho. Hwe fihwo a'amu nom'ne kakine'no hungkuno hi'njo sohwo kakoe sìmanopo malohofe'njo yìhwosi oso hungkunoso majo'manji oso hwe sohumo tohino siki muyanehwono. O'o, a'amu sohwo nom'nehumne'no hungkuno hi'njo osohwo kakoe hungkuno ulahonìngkuhwoso'no hwe huhwo sohwo hungkuno aku ulososo oso honìngkano wopìngofoho. Ose ulìmentohefoho.

¹⁷ Hofiko ngko'nji pmmentìhwone sohonta ngko mohontohumammentohefoho. O'o, mo'nìngkanta ngko hungkunojo ango somo nohumanji Poulimne'no lìhwatìmentohefoho.

¹⁸ Ngko ole syafìhu'mentoho, Hofiko Poulimne'no honìngkano wonyo so'no ulantìfe'no yohofo. Ose syofìsyahonìngko hofiko nolìkofohumantìfi wonyo ne so'no mujo'njo imentohofoho.

¹⁹ O'o, hofiko yoka ole wo'nnyo hwafoho. Poul hofikoe Anìtumne'no honìngkano songo inìngkayo'ne tìpema'mentiso so'nji hwe fihwo kakoe yofe Jisas osohwo poyo pe'nìmentiso so'nji oso'no yoka ulìmentohofoho. Poul ulìmento, Jisas songo humaho.

²⁰ Oso'no ole syafìhu'mentoho, Hungkuno hwapìngo neso pipi syafìhu'mnehono. Ose syafìsyonji Pouliimo ulohonìmentoho, Nakwo ango Jelusalem sopo nosìhwasi osopo jiye hungkuno ito'no melokuhwajìmeso wopìngotaho.

21 Ose ulahon^{ingko} Poul ntⁱmento. O'o, ngko impo'angomo nohumahm'mo tⁱfi hwe yofe engo hwofilo'nnyo Sisa osohwo nje hungkuno ito'no melon^{ihwajonoho}. Ose ntahon^{ingki} ngko nje a'amu impo'angomjo mokosyohumayo sohwamo ulⁱmentoho, Poul impo'angomo wohontohumano. Hwangku Sisamo uhwonyo'ne uhwatⁱmonnoho.

22 Oso hungkunoso Akⁱlipamo ulahon^{ingki} Akⁱlipa ulⁱmento, Olo hwe lohwoe hungkunoso upa'nⁱmne'no yohono. Ose ulahon^{ingki} ulⁱmento, Mo'nⁱngkanta kⁱko upa'nyo.

23 Mo'nⁱngkanta Akⁱlipa'nji kakoe ape Mpenaisi'nji siko hwapⁱfe wokoso'njo wonyoangkafoso yahon^{ingki} hwe itokuso'njo a'amu yofe engo'njo sohwanji oso ango Sisaliya hwe engo sohwanji nopontⁱfi Akⁱlipa hiya'umo ipemotapontⁱfi ango uhu'mokiyo sopo humentohofofoho. Nuhu'mokahon^{ingkofi} Fesitos Pouli^{mo} utⁱmotapⁱfe lⁱhwatⁱmentisofoho.

24 Nutⁱmotopahon^{ingkofi} Fesitos ulⁱmento, Hwe yofe engo'njo Akⁱlipa sohwanji sekwo a'amu hopi'nono nakwo'njopo humalofo soku olo hwe lohumo uhwonⁱmno. A'amu Juta Jelusalem mta'ango so'nji oloponta'ango so'nji olo hwe lohumne'no nje siⁱmanopo lohofontⁱfi nto ntⁱmentohofoho. Hofⁱko joho mohm'no ntⁱmentohofi, Olo hwe lohwo kako songo mohumanehoho.

25 I oso'no kakoe hon^{ingkanomne}'no hungkuno upa'nonji wonyo iyoso'no poyo pe'nyo'ne so'no motⁱpema'mmentohefoho. I kako ntⁱmento, Sisa nje hungkuno upa'nono.

Oseso ngko hungkuno nano mtitofonji kako Sisafepono waweno ul̄imentohefoho.

26 Ngko Pouliye hon̄ngkano wonyo mot̄pemaso'njo so'no ngko Sisamne'no iyoswo pipi mt̄'mokumnehono. Oso'no hwe yofe engo'njo Ak̄lipa k̄ko'nji a'amu nom'ne humalofo soku ngko Poul sekwoe sīmanopo ut̄motapohono. Sekwo kakoe hungkuno upa'nifijo so'no ngko Sisamne'no iyoswo ifalifaliyo mt̄'mokumne so'no nt̄imno.

27 Ngko a'amu impo'ango mta'n̄ingo sohwo Sisafepono uhwatimeso kakoe hon̄ngkano wonyomne'no iyoswo ifalifaliyo mamti'mokiyo'manji oso ngko yahino hopo'maho lohono. Ose ul̄mentisofoho.

26

Poul kakoe hungkuno Ak̄lipa sohumo ul̄mentisofoho.

1 Ak̄lipa Poulimo ul̄mento, K̄ko j̄je hungkuno fisо. Ose ulahon̄ngki Poul kakoe aho ho'nomanto kakoe hungkuno ul̄mentisofoho.

2 Ole ul̄mento, Hwe engo Ak̄lipa, nje hungkuno wakilimne so'no nje sīmeho wop̄ingo nt̄imo'n̄ngkohoho. Oso hungkuno a'amu Jutaso nt̄imentohofoso asomo wakilimonne'no yohono.

3 K̄ko nakwo a'amu Juta so'nyuye yahino so'nji yo'mayo nakwo huno kengo kengo so'nji huno kiyohoho. Oso'no nje hungkuno sawemoso k̄ko hopi'nonohinomo ito'no upa'nyo.

⁴ Ngko we'e sohwo'nnonjo sopo * olohontajo so'nji yo'mayo yahino yiwo'nìngkohe so'no a'amu Jutaso huno uyahoho. Ngko nje ango sopono Jelusalem osoponohini humawo'nìngkohefoho. Oso'no hofiko huno uyohoho.

⁵ Hohonta ngko nohumanji ngko a'amu Falisi sohwafe honìngkanomo ito'no inìngkawo'nìmote hwo'nyoho. Oso honìngkano hiso tango we'e'njo'maho. Tango mìkunìmposofoho. Oso hiso'no hofiko huno uyohoho. Hofiko wokilano lìfijo'manji olo hilo so'no wakilife.

⁶ Yo'mayo Anìtu neyakwosamo ulìmentiso so'no nejapone so'no hontohumaleno. Olo hilo so'no hofiko ngkine'no hungkuno ho'nosyahonìngkofi olopo lohokweno.

⁷ Nakwo a'amu Juta temtitifo sìfe mta'ni hufa'u so'nwi Anìtune'no imìngo'nji sìkuno'nji isamoyoka ulìwo'nìngkuhwonefoho. Hwapìngoso yo'mayo Anìtu neyakwosamo ulìmentiso so'no ne imo'nyo so'no hontohumaleno. Oso'no hofiko ngkine'no hungkuno ho'nahumalofofoho.

⁸ Sekwo a'amu Juta soku, Anìtu a'amu poyo pe'nyo somo songo ulìkafo so'no sìmeho hi'ntnnono muyoso peho'neto.

⁹ Hohonta ngko huno ole syafìhu'mentoho, Oso hwe Jisas Nasaletnnta'ango sohune'no hwotoho

* **26:4:** Hohohonta Poul kako we'e humamentiso sohonta kako ango pone engo Tasas, hwaho Silisiya, humamentisofoho. (Sohe engo 22, honìngkano we'e 3, somo uhwonyo.)

wahmmonji imentohono.

¹⁰ Ose syafisyonji ango Jelusalem sopo nohumanji ose imentohefoho. A'amu yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwa syoho ntapontifi nihwojahonikingkofi ngko a'amu Jisasimo iningkawowo'ningkohoho somo nokenji impo'angomo intofahumentohefoho. Oso a'amu hisomne'no a'amu nom'neso wope'nantifeho lahonikingkofi ngko eno ulimentohefoho.

¹¹ Sikuno huhwo huhwi hofkoe tajo ango somo nohumentaningkofi ngko tohino umotefoho. Ole ulimentoho, Sekwo Jisasimo simeho uyoso foho'naopmno. Ose ulonji hofkine'no simano hintotohino nimniningkahonikingki ango hwaho kengopono a'amu Jisasimo iningkawowo'ningkohoho somo tohino uyimo lonji umentohefoho.

Poul Anituye a'amu ne imo'ni mentiso so'no ulimentisofoho.

(Apousel sohwafe Syoho 9:3-19; 22:6-16)

¹² A'amu yofe engo'njo tajo ango syoho'njo sohwa iyoswo ntapontifi a'amu Jisasimo simeho uywo'ningkohoho somo tohino uyo'ne ango Ntomasikos osopono nihwatimentohofoho.

¹³ U, hwe engo sohwosi, ngko honingkanomo nowentaningko hinjopo pomponaho engo ahwomo mta'ango lanihumentisofoho. Pomponaho hiloso mofehi'nyomo yakolo'nyeofoho. A'amu ngko'nji umentihwone sohwanji olo pomponaho hiloso uhwonimentihwonefoho.

¹⁴ Ose uhwonontani hwahopo piwahu'mentihwonefoho. Ngko Hipilu

mampaho upa'nîmentoho, Soul, Soul,
wonyo peho'no ntôhofantokuno. Kîko sîhu
mampo'nnyo somo entofomahoji'manji kîko
sîhu wosakolo'nîmonnoho.

¹⁵ Ose ho'nîngkahonîngki ulohonîmentoho,
Hwe engo tîhwosilo. Ose ulahonîngko ntîmento,
Ngko Jisasî'nyoho. Kîko ngkimo wonyo
nîmokantokuno.

¹⁶ Nolîkafohoji filohofo. Nje syoho ntô-
hofiyo'ne kuhwosopo'mne so'no ku'mahono.
Olo sîkuno lomo yo'mayo uhwonîngkino so'no
a'amu nom'ne somo ulohoho. Oso'nji yo'mayo
hwangku kitîhwamne so'nji a'amumo ulohoho.

¹⁷ Ngko a'amu Juta so'nji a'amu kengo so'njimo
wokuhwatîmo. Hofîko kikine'no wokufonjano
lîfijoso wokufo'ma'monnoho.

¹⁸ Ngko nokuhwajî'mo kîko hofîkoe
hunomo fîwolo'mokahoho. Hofîko Setenîye
sîkwo'mjohoso'mo humalofo somo nje
pomponahopo fîpemotapohoho. Hofîko Setenîye
yokumpohn'nyo usîkwajîkuji ngkiyepono
wapîfe. Ngkimo sîmeho ntapîfijoso hofîkoe
wonyo wae weeo'mo. Oso a'amu hiso'nji nom'ne
a'amu'nji ngkimo sîmeho ntapefojo so'no hofîko
Anîtu mta'ni yo'mayo wopîngó mapitnnefoho.
Ose ntîmentisofoho. Anîtu kako'ne moi'wo nto
uhwosopo'mentisofoho.

*Poul kako Akîlipa sohumo kakoe syoho'ne
ulîmentisofoho.*

¹⁹ U, hwe engo Akîlipa sohwosi, Olo hiloso
ahwomo mta'ango ho'nîmentiso so'no hwotoho
mafe'njo imentohefoho. O'o, haloho'nohino
imentohefoho.

20 Oso hungkuno hiso'no a'amu ango Ntomasikos humamotofo somo ulimentohefoho. Osoponta'ango a'amu Jelusalem so'nji a'amu hwaho Jutiya hopi'nono humamotofo so'nji a'amu temtitoto kengo so'njimo Anituye hungkuno lutihwamentohefoho. Ole ulimentoho, Sekwo honingkano wonyomo hohujo ikenjaofikuji Anitumne'no simeho fiwolo'mokumno. Honingkano wonyoangkafo'nohino utihwa'nyopo fiyimno. A'amu nom'neso sehonifijoso Anituye a'amu ne kuyoho woselantifeho. Ose ulimentohefoho.

21 Oso hwapingo wo'nnyo so'no a'amu Jutaso Anituye ango engo somo aho nikentifi wofon-jonisantifi imentohofofoho.

22 I Anitu nifo'mawo'nikingkahoningki olopo nolohofonji a'amu yofe engo ane so'nji sekwo yofe engo'njo sikunonjimo Anituye hungkuno selalokweno. Olo hungkuno hiloso songo'maho. O'o Mousesi'nji a'amu nom'ne Anitu hungkuno uyahoningki lutihwamotofo sohwanji hofiko nto limotofofoho.

23 Ole limotofo, Hwe ahwomo mta'ni nakwoe hwahopo uhwati mentiso sohwo tohino engo nomahwosi poyo pe'nikingkuhwosi apa'no songo likafone simo'mjo hweho. Oso hwe huhwo sohwo a'amu Juta so'nji a'amu temtitoto kengo so'njine'no Anituye honingkano hwosampene hweho. Ose nto limotofofoho.

Poul kako Akilipa sohumo Anituye honingkano tipemayo'ne'ento lutihwamentisofoho.

24 Poul ose ulontaningga Fesitos joho mohm'no ulimento, Poul kiko hwayo hohnjo hwosoho.

Kiko huno pi'ningo engo tipemanji jiye huno hwayo hohnjo imo'nimahnno hwosoho.

²⁵ Ose ulahonìngki Poul ulìmento, Hwe engo Fesìtos sohwosi, ngko hwayo hohnjo hwoni'maho. Nje hungkuno nehopeho. Ngko huno'njo hwo'ni lohono.

²⁶ Hwe yofe engo'nji Akìlipa sohwo kako olo hilo so'no huno uyohoho. Oso'no iyoho manningkahonìngki ulalokweno. Olo yo'mayo kilohe so'no Akìlipa kakoe tìmo'nji haloho'njimo muyakolofefoho. Olo hiloso hiyaso'mo imo'nimentiso'maho. O'o, utìhwa'nyopo imo'nimentisofoho.

²⁷ Hwe engo Akìlipa sohwosi, kiko a'amu Anìtuye hungkuno lutìhwamotofo sohwafe hungkunomo sìmeho hi'ntnnono luyìwo'nìngkino. Ngko huno niyohoho. Kiko uyìwo'nìngkino.

²⁸ Akìlipa Pouliye hungkunomo hotìku lohofonto ulìmento, Kiko huno pìpi kiyohoho. Jiye hungkuno'nohino somo upa'nonji ngko Anìtuye a'amu ne imo'nyo so'no huno lakiyohoho.

²⁹ Ose ulahonìngki Poul ulìmento, Ngko Anìtumo olo'no jomo ulalokweno. Kiko'nji a'amu nom'ne olodonjo nje hungkunomo upa'nìngkohofo so'nji Anìtuye a'amu ne ngko pa'nyo umo'nìfe nnìngkohoho. I oso'no ngko impo'angomo humale hopaso oso ngkilaho nnìngkohoho. O'o, sekwo Anìtuye a'amu ne hmmo'nìmno.

³⁰ Ose ulahonìngki hwe yofe engo'njo Akìlipa sohwo'nji Fesìtos hwe hwaho mokosyohumayo sohwo'nji Akìlipafe ape

Mpenaisi'nji a'amu nom'ne humalofo sohwanji
l̄ikofohumamento hofofoho.

³¹ Hof̄ko noswapontifi hnn̄mentohofi,
Yo'mayo poyo pe'nyo so'no impo'angomo
intofasiyo so'no olo hwe lohwo kako
imentiso'maho.

³² Hwe engo Ak̄lipa Fes̄itos̄imo
ul̄imento, Poul kako Sisamne'no nje
hungkuno upa'nono majo'njo yontentesi
k̄ko nus̄kwajohotnnesohilo. Ose
hnn̄mentohofofoho.

27

*Poul kako yofayokinomo ango Loum ne'no wo-
mentisofoho.*

¹ Hof̄ko hwaho Itali'no yofayokinomo
wekane'entifi hungkuno mtito'mentohofo so'no
hof̄ko Pouli'nji a'amu nom'ne impo'ango
mta'ango sohwanji hwe nom'ne yofe Juliyyos
oso hwoe ahomo ho'nahumentohofofoho.
Oso hwe huhwo sohwo kako hwe engo Sisafe
a'amu itokus'o'njo wan hant̄let (100) sohwamo
umokosyohumayo hweho.

² Nakwo yofayokino At̄lamitiiyom mta'ango
somo kotas̄imentihwonefoho. Yofayokino
homo somo hwaho Esiya wowano lahon̄ngkofi
nakwo'nji umentihwonefoho. Hwe fihwo yofe
Alis̄itakos nakwo'nji umentihwonefoho. Kako
hwaho Masetouniya ango Tesolounikanta'ango
hweho.

³ Mo'n̄ngkanta nakwo ango Saitoun
ifohohosahumentihwonefoho. Juliyyos kako
Pouli'mne'no hitoho ulofahon̄ngki Pouli'mo

ulimento, Kiko jiye a'amu olo ango lopo humamotofo so'nji fosyohumaho. Ose ulahonìngki Pouliye a'amuso wopayo yo'mayoso Poulimo uyimentohofofoho.

⁴ Oso ango somta'ni nowekentanìngkuhwoni ifofo engo ilojaofahonìngki oso ifofo iloja'o'mentiso sohosile ifofo engo'njo sohohnta'ni i'waho yontani ifofo we'e'njo sohohnta'ni hwaho we'e Saipilos sopo womentìhwonefoho.

⁵ Nowentani nakwo Sisaliya'nji mofone sopo mijomo nowekentani hwaho Lisiya ango Maila sopo i'mofapmmentìhwonefoho.

⁶ Osopo a'amu itokus'o'njomo mokosyohumayo sohwo yofayokino nom'ne Alekìsanti'liyanta'angoso Loum ne'no umne'ento ti'pema'mentisofoho. Notìpemanto nakumo netìmanto nehwojamentisofoho.

⁷ Oso yofayokino homo somo nakwo nokotosontani nowentani sìkuno pi'nìngó hofohofahn'no umentìhwonefoho. Hofiko syoho tohohmttnno'njo engo yontìfi nakwo ango Nitòs mofone sopo i'mofapmmentìhwonefoho. Oso hopo sopo ifofo nomti'hupmmofahonìngki nakwo mayofoho. Oso'no nakwo oso hwaho we'e Kìlit osohosili nowentani ango Salìmoune uyakolo'mentìhwonefoho.

⁸ Oso hopo sopo hofiko syoho tohohmttnno'njo engo yontìfi nakwo hwaho Kìlit momìngó sopo womentìhwonefoho. Nowentani nakwo mijo wopìngó'njo sopo i'mofìwentani oso hopo sopo ole lìmotofofoho. Mijo Wopìngoponoho. Ango Laseya mofoneponoho.

9 Osopo nohumentan^{ing}kuhwoni sⁱkuno piⁿingo memjaofahon^{ing}ki sⁱkuno nom'ne * a'amu Juta wopayo humaho humayo somo moi'wo imo'nⁱmentisofoho. Oshonta mijo ayo nⁱhu'no wonyo imo'nⁱmentisofoho. Oso'no Pou koko a'amu yofayokino syoho'njo sohwamo ulⁱmento,

10 Sekwo upa'nⁱmno. Nakwo olohonta hano'manji, syoho tohohmttnno'njo engo yⁱhwasi yo'mayo hopi'nono wonyo umo'nⁱmontonoho. Ho'yango'nji yofayokino'nnohino'maho. O'o, a'amu'nnonji wonyo umo'nⁱmontonoho. Olo hilo so'no ngko huno niyohoho.

11 Ose ko lahoni^{ng}ki hwe a'amu itokus'o'njomo mokosyohumayo sohwo koko Pouⁱye hungkunomo haloho miyofoho. O'o, koko hwe yofayokino kilonjipe sohwo'nji hwe yofayokino kakwo'yohwo sohwo'nji sikoe hungkunomo tⁱfi inⁱngkamentisofoho.

12 Oso mijo wopⁱngo hopo sopo ifoyo'nji ifofo engo'nji iyo sohonta yofayokino ito'no mofosyohumayo'njo yⁱwo'nⁱngkisofoho. Oso hiso'no a'amu yofayokino syoho'njo sohwa ole mtito'mentohofi, nakwo olopo ulⁱko'mano. Nakwo ango Finikⁱs nowehwasi ifoyo'nji ifofo engo'nji iyo sohonta yamofo wofosyohumano. Ose mtito'mentohofofoho. Ango Finikⁱs oso mijo wopⁱngopo hwaho Kⁱlitⁱ'njoponoho. Ifofommne'no hiyaso'mnoho.

* **27:9:** Oso sⁱkunoso Anⁱtu A'amu Wonyo Wae Yafo'ne Imo'nⁱmentisofoho. Oso soswo somo ifofo engo Miyo Engo Sa'njo Metiteleniyan sohohnta'ni lⁱka'mentisofoho. Yofayokino hano miyo'njo imojofoho.

Ifofo engo yonto mijo engo yonto yofayokinomo ho'nom'a'mentisofoho.

13 We'enepo ifofo posiponnyo imo'nìngkahonìngki hofiko huno ole syafihu'mentohofi, Jefo wopingofoho. Hano wohwano. Ose lontifi hofiko sojo tango'njo mijo mta'ni ifiwosipemantifi nakwo hwaho Kìlit momìngomnohini umentihwonefoho.

14 We'enepo nowentanìngkuhwoni ifofo mìkunìmposo hwaho Kìlitnnta'ango pmmentisofoho.

15 Ifofo engo sohwo nakwoe yofayokinomo fonjahonìngki kilonjipe monto hopo mmo'nyo'njo yahonìngki ifofo yofayokinomo motalì'mo'mentisofoho.

16 Nomotalì'mofontanìngki hwaho we'e kakoe yofe Kauta hohujo hohnta'ni umentihwonefoho. Hohujo hohnta'ni yofayokino nowentanìngki nakwo oso yofayokino nom'ne we'e husìmpemotawowo'nìngkohofoso syoho tohohmtnno'njo engo yontifi mokohusìmpemantifi yofayokino engomo ho'nahumentohofoho.

17 Osohonta hofiko yofayokino engo sohumo mnangomo'mnohini impe swofapo'mentohofoho. Yokumpohn'nyo intofomokosyohumayo'nefoho. Hofiko hwaho engo Apìlika sojo'njo sopone'no iyoho unìngkahonìngki yofayokinomjo hwapife ifofo'ne'entifi pmpilìpeehumentohofoso asomo pee honìngki yofayokino mijopo mtapmmentisofoho.

18 Ifofo'nji mijo yokino'nji nakumo ne'no

ilojonemofahonìngki mo'nìngkanta nakwo ho'yango yofayokino mta'angoso mijomo ho'nomo'mosapmmentìhwonefoho.

19 Mo'nìngkanta nom'ne sìkuno sohumo hofìko yo'mayo yofayokinomjoso aho'nji mijomo mehu'meeo'mento hofofoho.

20 Sìkuno pi'nìngo engo somo mofehi'nyo'nji hntokwaliyo'nji muhwonyo'njo yontanìngkuhwoni ifofo ne'no naloho'mentisofoho. Oso hiso'no nakwo ole syafìhu'mentìhwoni, Nakwo angonepo m'mofayo'njo uyantanoho. O'o, nakwo mijomo poyo umo'nantano. Ose syafìhu'mentìhwonefoho.

21 Sìkuno pi'nìngo engo a'amu sohwa wopayo manyo'njo yahoniìngkofi Poul hofìko'nji ajwo'mta'ni nolìkafonto ulìmento, Upa'nìmno. Sekwo nje hungkunomo haloho yontìfijontentesi nakwo Kìlitnnta'ango mulìko'maso'njo nesohilo. Nakwo olo syoho tohohmtnno'njo engo miyo'njo esohilo. Ho'yango yo'mayo moi'wo mmo'nyo'njo nesohilo.

22 I oso'no ngko hungkuno waselìmonne'no yohono. Sekwo iyoho senìngkuhwoloho. A'amu sohwona'ni mape'nyofoho. I, yofayokino'nohino moi'wo imo'nnyofoho.

23 Ngko Anìtuye a'amu ne hwo'nyoho. Kakine'no ngko hwomtame ulohofìwo'nìngkohe hwo'nyoho. Olo sìkwo'miyo lomo hwe ahwomo mta'ango sohwo ngko'njopo nolohofonto,

24 ntìmaho, Poul kìko iyoho kinyo'eno. Hwangku kìko Loumjo hwe engo Sisafe sìmanopo lohotnne hwosoho. Anìtu kako kikine'no hitoho ulofìwo'nìngkiso so'nno a'amu

hopi'nono kiko'nji humalofo sohwa songo wohumantifeho. Ose ntimasofoho.

²⁵ Oso'no sekwo iyoho senyo'eno. Olo hungkuno hiloso Anitu ntimasoso ne imo'nyo so'no ngko simeho uyohono.

²⁶ I simo'mo ifofo nakwoe yofayokinomo motole'mofhwosi sojopo wonyo umo'nimontonoho. Ose ulimentisofoho.

²⁷ Sikuno aho hufa'u hopi'nono siife mta'ni osofosofahu'no memjofahoningki nakwo Mijo Ayo Engo Sa'njo Metiteleniyan sopo mtawomentifhwonefoho. Oso sikwo'miyo somo kuntuoliyopo a'amu yofayokino syoho'njo sohwa ole syafihu'mentohofi, Hwaho we'e mofoneponoho.

²⁸ Ose syafisyontifi hofiko mijomo impe yamofo yamofo humomjimihwofofoho. Humomjimihwofoso uhwonimentohofoso mitipongo kengomo'mo, *fouti* (40) *mita*, uhwonontifi we'enehwo nowentifi apa'no humomjimihwofofoho. Osopo nuhwonontifi mitipongo we'e hopaponoho, *teti* (30) *mita*.

²⁹ Ose uhwonimentohofoso hofiko iyoho uningkahoningki syafihu'mentohofi, Nakwo sojo'njopo i'mofiwanehontifi sojo osofosofahu'nohini tango'njo engoso yofayokino hano miyo'njo'ne mijomo intofuyoho'mokumentohofoho. Ose yontifi hofiko mofehi'nyo komo'no wosi'mofapono lontifi aho ku'mokumentohofoho.

³⁰ A'amu fehohnjo yofayokino syoho'njo sohwa hofiko ole syafihu'mentohofi, Nakwo yofayokino we'e so'njo a'amu sohwamo uhwojano lontifi hofiko yofayokino we'e somo impe hiyamno

syof̄yoho'mokumentohofofoho. Ose yont̄fi hwasyo hungkuno ul̄mentohofi, Nakwo sojo tango'njo yofayokino s̄imano hohnta'ni untufuy-oh'o'mokano.

³¹ Ose ulahon̄ingkofi Poul a'amu itokuso'njo sohwanji hwe mokosyohumayo sohwo'njimo ul̄mento, Oso a'amu sohwa yofayokinomo mohumayo'njo ifijo'manji nakwo hopi'nono poyo wope'nantanoho.

³² Ose ulahon̄ingki a'amu itokuso'njo sohwa hof̄ko yofayokino we'e somo impe hotito lohofont̄fi mijomo uyoho'mokumentohofofoho.

³³ Mofehi'nyo we'enepi wosapmmonto yahon̄ingki Poul a'amu hopi'nonohino sohwamo wosopayo nyo'ne yokumpohn'nyo ul̄mentisofoho. Ole ul̄mento, S̄ikuno aho hufa'u hopi'nono s̄ife mta'ni osofosofahu'no nakwo wopayo manyo'njo humentan̄ingkuhwoni memjona'maso hwona'nyoho.

³⁴ Oso'no ngko hungkuno yokumpohn'nyo wasel̄monne'no yohono. Sekwo wopayo'manji fohu'memapmno. Oso yokumpohn'nyo wosemosyohumano. Upa'n̄imno. Nakwo hopi'nono ito'no wofosyohumantanoho.

³⁵ Ose ulonto kako wopayo nomanto, hof̄koe s̄imanopo An̄tumo isamoyoka ulonto woso-payo hiso kut̄kujo lohofonto kako s̄imo'mo n̄imentisofoho.

³⁶ Oseso hwe hopi'nono nuhwonont̄fi s̄imeho wopingo umo'n̄ingkahon̄ingki hof̄ko wopayo hu'mema'mentofofofoho.

³⁷ Nakwo yofayokinomo humalohwone sohwona'ni tu hant̄let sefenti-sik̄is (276)

hwona'nyoho.

³⁸ Hofiko wopayo moi'wo nonontifi yofayokino nohayo imo'nyo so'no ho'yango nom'ne singkume pa'nyoso mijomo meho'nao'mentohofofoho.

Yofayokino wonyo imo'nimentisofoho.

³⁹ Mofehi'nyo si'mofopahonìngki hwahopo uh-wonontifi lìmentohofi, Olo hwaho hopo sopo nakwo huno monayoponoho. Ose lontifi uh-wonimentohofoso mijo wopingopo sojo ane wosoho'nohino sopo uhwonontifi osopo ufohososyano lìmentohofofoho.

⁴⁰ Hofiko sojo yofayokino hano miyo'njo'ne intofahinyoso sihu hotitofontifi nihu'nahone mijomo uyoho'mokumentohofofoho. Ose yontifi hofiko impe hohonta kilonjipe somo intofahumentohofoso italo'mentohofofoho. Hwapife ifofo'ne fisojwaofontifi yofayokino hwahopone'no umentohofofoho.

⁴¹ Yofayokino nowento wosoho'nji sojo'njopo hntoleho hnta'ni fokotofomanto ifofo engo'nji mijo engo'nji hohujo hohnta'ni fonjahonìngki yofayokino ajwopo mtihupo'mentisofoho.

⁴² A'amu itokus'o'njo sohwa huno syafihu'mentohofi, A'amu impo'angomjo sohwa mijopo pifijoso hiyaso le'mopitnnoho, nakwo wofonjano.

⁴³ Ose syofisyahonìngkofi hwe a'amu itokus'o'njo mokosyohumayo sohwo Pouli'mo ufo'ma'mo lonto ulìmento, A'amu sohwamo nofonjikutoho. Sekwo a'amu mijomno huno'njo

sohwasi sekwo s̄mo'mo nol̄kofaof̄kuji
femoyamno.

⁴⁴ A'amu nom'ne sohwasi sekwo t̄fi iyofeejo yofayokino mta'ango nomaf̄kuji nomtawekuji f̄fohohosahumno. Ose ulahon̄ngki nakwo kakoe hungkunomo haloho'no yontani hwa-honepo ito'no i'mofament̄hwonefoho.

28

Ango Mal̄ita sopo Poul humamentisofoho.

¹ Nakwo hwaho hopo sopo ito'no i'mof̄wentani hwaho hiso yofe Mal̄itayoho upa'n̄ment̄hwonefoho.

² A'amu oso hwaho sopo humamotofoso nakumo wopingo nefo'ma'mentohofefoho. Ifoyo syahon̄ngki kwongkwongo nesahon̄ngki hof̄koe a'apaho toho umokin̄fe lont̄fi toho nakumne'no enantohmmentohofefoho.

³ Poul kako toho nomanto mefontan̄ngki homa toho uhu'n̄ngkahon̄ngki toho mta'n̄i noswaponto Pouliye ahomo toho lo'mentisofoho.

⁴ A'amu hopo sopo humamotofoso homa Pouliye ahomo loj̄jwosyowahon̄ngki uhwonont̄fi l̄mentohofi, Olo hwe lohwo a'amumo fonjahumasohwol̄keno. Kako mijomo poyo mape'nyoso'ne homa toho ulokwoho. A'amumo fonjasiyo so'no poyo pe'nyoso wopingofoho. Wape'n̄imtonoho.

⁵ Ose lahon̄ngkofi Poul homa tohomo ilojaefonto kakoe a'apaho wonyo mmo'n̄immentisofoho.

6 A'amuso Poul poyo pe'nyo so'no hontohumanifi syafihu'mentohof i kakoe aho engo kahwoso'no nophwas i wape'nimtonoho. Oseso hofiko wonyopi hontohumanifi Poul wopingo humentalingki uhwonontifi limentohof i, Olo hwe lohwo kako Anitu pa'nyo hweho. Ose limentohofofoho.

7 Oso hwaho nakwo i'mofapmmentihwone sopo hwe hwaho hopi'nonohino mokosyohumayo sohwo kakoe hwahoponoho. Oso hwe huhwo sohwo kakoe yofe Papiliyasiyoho. Kako kakoe angomo nomenehumajonto osopo wopingo nelohofahoninki sikuno hufa'u sihune humamentihwonefoho.

8 Papiliyasiyeye kaningkwohw o mnokino'njohwo humamentisofoho. Kakoe a'apaho tohohmttnno'njo iyoho aswo'njoho. Oseso Poul kako'njopo nowento mnokinopo aho kisusyonto Anitumo jomo ulonto wopingo umokumentisofoho.

9 Ose yahoninki a'amu hwaho hopo sopo humamotofoso nuhwonontifi a'amu hopi'nono mnokino'njoso nopahoninkof i Poul a'amu hisomo wopingo umokumentisofoho.

Poul Molitanta'ango sohwo Loum i'mofamentisofoho.

10-11 Oso hiso'no hofiko wopingo'nohini naloho'mentohofofoho. Oso hwaho hopo sopo nohumentaliningkuhwone hamno hufa'u sihune neyakolo'mentisofoho. Uliko'ma'mentihwone sohonta nakwo yo'mayo umofonyo iyoso a'amu hiso hofiko yofayokinomo hu'meehumentofofoho. Oso yofayokino

hisó ifofo engo so'no oso hwaho hopo sopo hontohumamentohofofoho. Oso yofayokino somo nokotosontani umen̄t̄hwonefoho. Yofayokinoso ango Alek̄isant̄iliyanta'angofoho. Hntole hohnta'ni an̄itu pa'nyo huyo'mango hufa'u'njoponoho. Susiye hwomu hwa'uye huyo'mangofoho.

¹² Nowekentani ango Silakiyus i'mofopontani osopo s̄ikuno hufa'u s̄ihune huma-ment̄hwonefoho.

¹³ Osopo nta'ni nul̄ko'mentani nowentani ango Lejiyom i'mofapmment̄hwonefoho. Mo'n̄ingkanta ifofo hohujo hohnta'ni sopahon̄ingki s̄ikuno hufa'u mem-jaofahon̄ingki nakwo ango Puteyouli i'mofapmment̄hwonefoho.

¹⁴ I'mofopontani osopo a'amu Jisasimo in̄ingkamotofo somo t̄ipemahon̄ingkuhwoni nal̄imentohofi sekwo nakwo'nji fosyohumamno. Ose nelahon̄ingkofi Sante anga'no neyokolofahon̄ingki nakwo ango Loummne'no hon̄ingkanomo umen̄t̄hwonefoho.

¹⁵ A'amu Jisasimo in̄ingkamotofo Louum mta'angoso nakwo sopantan̄ingkuhwoni nupa'nont̄ifi hof̄ko p̄ikwato lohofont̄ifi ango Apiyos wopayo mpe ȳwo'n̄ingkohofo Ango Fosyowe Hufa'u S̄ihune'njo sopo swo'n̄iment̄hwonefoho. Poul a'amu somo nuhwononto An̄itumo isamoyoka ulonto s̄imeho wop̄ingo umo'n̄imentisofoho.

¹⁶ Nakwo ango Louum i'mofopahon̄ingkuhwoni a'amu Louum mokosyohumayo sohwa nal̄imentohofi, Poul kako'ne ango t̄ipemahwosi

wohumano. Hwe itokuso'njo fihwo uhwontohumayo'ne kako'nji wahumuyo. Ose nalimentohofofoho.

Ango Loum sopo Poul Anituye hungkuno lutihwamentisofoho.

17 Sìkuno hufa'u sìhune memjaofahonìngki Poul a'amu Jutafe hwe engo sohwamne'no joho ulahonìngki hofiko nuhu'mokahonìngkofi Poul ulìmento, U, Nje tatohwosafo. Ngko nakwoe a'amu Juta somo wonyo mmokiyo hwo'nyoho. Neyakwosafe honìngkano hungkunomo hwotoho mafiyu hwo'nyoho. I a'amu Juta ango Jelusalem sopo ngkimo impe siki ntonfontifi a'amu Loum sohwafe ahopo ho'nanìhumentohofofoho.

18 A'amu Loumiso nje hungkunomo nupa'nontifi hnnìmentohofi, oso honìngkanoso poyo pe'nyo'ne'maho. Oso'no hofiko nonìsìkwojane'entifi,

19 a'amu Jutaso nakwolaho lìmentohofofoho. Oso'no nom'ne honìngkano ane so'no hwe engo Sisa nje hungkunomo wonipa'nono lìmentohefoho. Ngko nje a'amu Juta somo hungkuno nom'ne mujo hwo'nyoho.

20 Oso hwapingo hiso'no sekune'no joho selo-hono. Ngko sekumo sehonì'mo hungkuno wosejapmne'no yohono. Nakwo a'amu Isìlael so'nyuye neyakwosa hwe ahwomo mta'ango so-humne'no hontohumamotofoho. Oso hwe huhwo sohwo nto pmmentiso so'no sìmeho uyalokweno. Oso hiso'no olo impe hiloso ngkimo kenìsyohumaho.

21 Ose ulahonìngki ulìmentohofi, A'amu Jutiyanta'angoso jiye hungkuno so'no nakune'no iyoswo mamti'mokumentohofofoho. A'amu Jutaso mapiyontifi kikimne'no hungkuno malonetìhwammentohofofoho.

22 I oso'no a'amu Jisasìmo inìngkamotofo somne'no a'amu fihwa ango hopo hopo wonyoponoho liwo'nìngkohofo so'no nakwo jiye hungkuno jiye mango mta'ni wokupo'nano.

23 Ose lontifi oso hiso'no sìkuno ho'nahumentohofofoho. Oso sìkuno homo somo a'amu pi'nìngko engo ango Poul humawo'nìngkiso sopono pmmentohofofoho. Poul Anìtu nakumo yokumpohn'nyo nemokosyohumayo'ne lutìhwamentisofoho. Hofiko Jisasìmo sìmeho hi'ntnnono uyìfitnne'ento Mousesìye honìngkano hungkuno'nji a'amu Anìtu hungkuno uyahonìngki limotofo sohwafe hungkuno ntnne mta'ango Jisasìmne'no lutìhwamentisofoho. Oso hungkunoso imìngko mta'angoso ne'no lontanìngki mofehi'nyo nìngku'nìmentisofoho.

24 Oso hungkunoso a'amu fehohnjo sohwa nupa'nontifi sìmeho hi'ntnnono umentohofofoho. A'amu fehohnjo sìmeho hi'ntnnono muyofoho.

25 Oso'no hofiko hungkuno kengo kengo hnnìngkahonìngkofi Poul ulìmento Anìtuye Towahuno Wopìngko hohontajo hwe Aisaiya sohumo hungkuno uyahonìngki neyakwosamo hungkuno nehopi ole ulìmento,

26 Kìko oso a'amu nontifepono uhiji ole uso, Sekwo hungkuno upa'nìngkuji hwapìngko

neso mupa'nifitnnehofo.

Sekwo yo'mayo nuhwonifngkuji neso
muhwonifitnnohofo. Ose uso.

²⁷ Anitu Aisaiyamo ulimento,

Oso a'amu hiso hofiko huno anefoho.

Hofikoe haloho pujomokosyohu-
munimentohofofoho.

Hofiko timo pijiyo'nnnyofoho.

Ose miyo'njo yontifijontentesi ito'no
nuhwonifngkutnnesohilo.

Hofiko haloho mapujomokosyohumunyo'njo
yontifijontentesi nupa'nifngkutnnesohilo.

Oseso hofikoe huno ito'no uyifhwonesohilo.

Hofiko ikenjaofikuji ngkiyepono
pontifijontentesi ngko wopingo
umokumnesohilo.

Aisaiya ose mtif'mokumentisofoho.

²⁸ Ose ulonto nom'ne hungkuno ulimento,
Sekwo upa'nifmno. Olo hungkunoso Anitu
a'amufe wonyo wae yaofifhwosi kakoe a'amu
ne umokiyo so'no olohonta a'amu temtitifo
kengo somne'no nto lihwajimaho. Hofiko
nupa'nifngkuji tifi unifngkafe.

²⁹ Ose ulahonifngki a'amu Jutaso nohumpentifi
hungkuno ikujoho hopa hnnimentohofofoho.

³⁰ Soswo hufa'u uyokolofontanifngki
Poul oso ango sopo humamentisofoho.
Ango kakwo'yohwo sohumo hamniyoho
uyifwo'nifmentisofoho. Nohumanto a'amu
kakimo jomo u'mahonifngkofi wopingo
uloho'mojofoho.

³¹ Poul a'amu somo Anitu yokumpohn'nyo
nemokosyohumayo'njo hwe engo Jisas Kilais

ntnne'no hungkuno lutihwamojofoho. Kako
hungkuno yokumpohn'nyo ulahonìngki hwe
nom'nehwo mopijumo'mmentisofoho.

Hungkuno osohopeho. Ngko Lukìni
mtì'mokohono.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3